

Libri

adventu assyrioz audito. Gabaa saulis: ciuitas in qua tem-
pore saulis fuit sedes regia. Uel dicitur ad differentiā: qz duq; sūt
ciuitates huius nois. **a** Hinni voce tua. i. nimio vula-
tu more equorū. **b** Filia gallum. Filia gallum dicit ciui-
tatem conditam a gallum & possessam. Itēm gallum est nomē
montis: in quo erat ci-
uitas que dicitur filia
gallum. Aliqui dicunt
filiam gallum hierusa-
lem. ppter nois interp-
tationem: Gallum enī
interptat transmigra-
tio eoz: & sic innuit p
pheta trāsmigratione
futuram. Uel: **Filia**
gallum. i. ciuitates et
terra iuda/ per quā
trāsiet: & hinniet p
more exercitus/ sicut
būnus equus. **c** Attende laisa/ ciuitas iude. i. diligentē
declina impetum currentis exercitus. **d** Da uercula
anathoth: alia modica ciuitas: attende diligenter impetu
hostiū. **e** Digravit medemēa/ ciuitas alia/ iam su-
git p̄ timore. **f** Habitatores gabini/ illius ciuitatis q̄
est in montib; sita: **g** Cōfortamini. q. d. vos q̄ habitatē
in collib; arripite arma: qz etiā vob; non est securitas. Ita le-
git l̄ram Hiero. **h** Aut legit bay. **i** Digravit medemē-
na: non medenna fīm Bay. i. iam fugit solo auditu pterrita.
j Habitatores gabini/ etiam iam fugerūt. Et postea lo-
quitur sennacherib; exhortans milites suos ad laborem vīe:
et consolans eos quia sufficit dies adveniendū in nobe: et po-
nunt ibi nocte tentoria: & mane veniat i herlm. Et dicitur he-
brei q̄ sennacherib; audierat ab augurib; & diuinis suis: q̄ illa
vice nō caperet hierlm/ nisi illa die videret eā: et iō festinabat
exercitū: v̄l poti; vt mane venies ex improviso maiore stragē
sacerter: & tra fīm Baymo. incipit hic versus. **L** onsortami-
ni: dicit sennacherib; ad exercitum suum: **b** Adhuc dies
est vt in nobe stetur. q. d. adhuc magna hora diei est: vt
bene veniamus in nobe: et ibi pnoctemus. Dicit Bay. **M** obie ciuitas est in iudea: de qua fuit iesb; vñus de triginta
principib; dauid. Sed contra. i. Reg. xxij. c. dicit: Defici-
te dauid iesb; de nobe n̄s; est p̄cutere dauid: quō ergo fuit
vñus de triginta principib; dauid: Immo ibi exp̄sse dicit: q̄
fuit de genere arapha philliste aduersari dauid: quē infecit
abisai. **P** r̄terea. q. Reg. xxij. vbi numerant principes da-
uid/ non ponit iste iesb; de nobe. **S** fore binomius fuit: et ibi
sub alio noīe numeratur. Deinde loquitur p̄pheta de sennache-
rib dicens: **i** Agitabit manū suam/ sicut minantes so-
lent facere. **k** Super montem filie sion. i. super ipsaz
arcem. **l** Collem hierusalē. i. et super hierusalē. Sion
enī mons est: in cui; colle est hierusalē/ et arx sua turris su-
perioris. **m** Ecce dñator r̄c. Sexta pars: in qua reperit
p̄pheta de extirpatione sennacherib; ad maiorem iudeoz
consolationē. Dicit ḡ p̄phete: **m** Ecce: id est in proximo:
n Dñator dñs exercitū confringet lagunculaz
in terrore. i. exercitum sennacherib in puluerem rediget: sic
laguncula lutea: i cuius p̄fractione terret qui luxta ē: sic sen-
nacherib territus fuit in p̄fractione exercitus sui. **o** Et ex-
celsi statuta. i. superbi principes exercitus sennacherib:
p Succidēta vita vel a terra sua. **q** Sublimes:
id est reges & ali; maiores de exercitu. **r** Humiliabunt:
id est deinceps in mortem. **s** Et subuertent p̄densa
saltus. i. multitudine exercitus: **t** Ferro. i. angeli p̄cessione
sicut saltus succiditur ferro. **u** Et libanus cum excel-
sis cadet. i. se sennacherib cum suis principib; occide-
tur: non ibi sed postea in terra sua cecidit gladio fillorum
suorum. De hac expositione nulla est Bay. nisi h̄c p̄lunctio:
sed posita super illud: Ecce dominator: que reuera mittit ad
hāc expositionē. Bay exponit de christi passione: & iudeo-
ru de destructionē facta p̄ romanos hoc modo. **v** Ecce certū

Esaie

tudinis signū est. **w** Dñator dñs exercitū. i. de pa-
ter. **x** Confringet. i. p̄ fractionē exponet. **y** Lagun-
culam. i. carnem christi fictilem & terream sicut nostra est.
z In terrore: quia terremot⁹ fact⁹ est magn⁹: et oēs per-
territi sunt iudei. Et nos simili debemus terreri: quia si de⁹ Bo. 8. f.

ap̄lio filio suo nō pe-
percit: quomodo par-
cer nobis. Et si in virti-
di h̄c facta sunt: i ari-
do qd fieri: Luc. xxij.
e. Et qd dicitur b. cō-
fringet dñs/ habet si-
miles Matth. xxvj. e.
Percutiam pastores
et disp̄genit oves gre-
gis. Et exponit si-
militer: Percutiam. i.
percussio exponam.
Zach. xij. c. dicitur:

Percute pastorem: Et est vox patria ad iudeum: non q̄ ac-
tionem eius p̄cepit: quia mala fuit: sed passionē christi p̄-
cepit quia bona fuit. Uel percute permisive vel predictive.
r Et excelsi. i. iudei cōtumaces & superbi. **s** Succidē-
tur a terra sua per romanos. **t** Et sublimes. i. princi-
pes phariseorū & scribe: **u** Humiliabunt: et ideo deince-
ps. **x** Et subuertent p̄densa saltus ei⁹. i. populū hier-
usalē: que sic vocatur ppter multitudinē populi. **y** Fer-
ro romano. **z** Et libanus. i. templum de lignis libani
edificatū. **a** Cum excelsis. i. cum sacerdotib; cadet. Oz
autem noīe libani accipiatur templū: dicit Zach. xj. a. Ap-
ri libane portas tuas: & deuoret ignis cedros tuas.

o Legredie r̄c. Non tenet ordi- **Expo. Ca. XI**
ne historie esatas: sed p̄posteroā p̄cedit more p̄-
pheticō. In fine enī p̄cedentis capituli: egit de pa-
sione dñi & destructione iudeoz: in hoc agit dñ nativitate dñi:
et vocatione gentium. Et dividit hoc capitulū in qnq̄ p̄tes.
In prima agit de christi nativitate: & plenitudine donoꝝ ei⁹.
In secunda de iusto iudicio eius: ibi: Non fīm visionem
oculorū iudicabit. In tertia de pacifica & concordi cōba-
bitatione conuersorū ad fidē: ibi: Habitabit lupus cum
agnō. In quarta de christi passione: et dispersione israel
p̄greganda ad fidē: ibi: In die illa radix r̄c. In quinta de
predicatione apostolorū: per quam facta est cōgregatio: ibi:
Et leuabit signū r̄c. Hebrewi vo hoc capitulū exponit
de iōsia rege iuda sanctissimo: qui destructionē idolatrārum
quā ezechias incēperat p̄sumauit: et ossa pseudo p̄phetarū
combūssit: per quos idolatria fuerat exaltata. Et fīm hoc di-
viditur capitulū in tres partes. In prima agit de iōsia & san-
ctitate eius: et quō reuocauit illos qui de decem tribubus re-
manserant. In secunda agit de redditu duarum tribūnū a capti-
uitate babylonica: ibi: Et erit in die illa adiūciet dñs r̄c.
In tertia agit de desolatione egypti facta per alexandru ma-
gnū & redditu iudeoz qui erāt ibi in captiuitate: ibi: Et deso-
labit dñs linguam maris egypti r̄c. Dicit ergo: Ita
cadet sennacherib: et postea: **b** Legredie r̄c. i. orietur:
c Cirrga. i. iōsias qui malis fuit virga corrigēdo & flagellā-
do. **d** Deradice iesse. i. de stirpe dauid. **e** Et flos:
id est ipsem iōsias: qui fuit flos bonis cōsolādo & reficiēdo:
f De radice eius. i. iesse. **g** Ascēdet in solium regnū.

h Et requiescat sup eū
i Et egredie r̄c. Aliā expositionē quā p̄ncipalē exponit Secunda
glosulę: et q̄ vñlōr est p̄sequamur. **b** Et egredie vir-
ga de radice iesse: id est gloriosa virgo nascetur de stirpe
dauid. **e** Et flos de radice eius ascēdet: id est chā-
stus de eadem stirpe orietur. Ex hoc loco vt dicit Hiero. i.
sumptum est illud Matth. q. d. Magareus vocabit r̄c. Nec
est ociosū: vt dicit Origenes sup Numeri. xvij. q̄ virga di-
citur exire: et flos ascendere: quia qui de celo venit sup omnes
est: Job. iij. d. Et nemo ascendit ī celum/ nisi qui descendit de
celo sūb hoīs q̄ est in celo: Job. iij. b. j. xij. a. Ascēdet vñs sup
** vñbem leuem.

a Et requiesceret super eum. l. losiam. b Spūs dñi: in q
expansus eius sanctitas: quia ubi spiritus dñi: ibi libertas. n.
Cor. iij. d. c Spūs sapientie et intellectus: quia sa-
piens et intelligens fuit. d Spūs filij et fortitudinis:
quod magni consilii et fortitudinis fuit. e Spūs scientie et
pietatis: quod sciens et
pius fuit. f Et re-
plevit eum spūs ti-
moris dñi: quod in oib
timorat fuit: ut patet
in Reg. xxxi. et xxxii.
g Nō fin vi.

Sedēda expositio v. nubem leuē. Sed mirū videb̄ q de radice dicit flos ascen-
dē cum portius de ramo nascaſ. Sed in h̄ spūtaſ heres̄ quo-
rundā: qui dicebāt ch̄ristū de virgine carnē non assumptissimē:
sed de celesti ethere sibi corp̄ fecisse: et sic se in vterū v̄gīnis
trāstulisse: et postea natū esse. Sed plene p̄uincit eos elatas:
qz flos de radice egressus est. Eliminat etiā heres̄ alioz: q
dicunt q in adam reseruata fuit quedam particula carnis suę
incorupta: que per successionē trāffusa est de uno in alterū
totalē v̄sc in virgine: et de illa formata ē caro ch̄risti. Sed
apte mentiunt: qz sic nō ascendisset flos de radice fesse: sed d
virga tm̄. dicit aut̄ virga glorioſa virgo: qz gracilis p̄p̄ re-
rum et spūs paupertatē: modica per humilitatē: recta q chari-
tatem: plana per peccati imunitatē: flexibilis per compassio-
nem: cortice tecta per solitudinis amorem: arcens canes. l. de-
mones a nobis per deuotā orationē: erecta sursum per iugē cō-
templationē. Hec est virga que deuorauit serpētes magoz/
Exo. vii. b. Hec est virga sup̄ cui⁹ caput adorauit iacob: Gen.
xlvij. g. Hec est virga que diuulit mare rubrū ut transiret libe-
ri filii israel ad terrā promissiōis: Exo. xliij. d. Hec est virga
aron q frōduiſ et floruit et fructu ſēc parit: Numeri. xvij. c.
Hec est virga que fecit aquas de petra fluere ut bibetur filii
israel et cessaret murmuratio: Numeri. xx. b. Hec est v̄ga q
p̄cessit duos duces moab. l. supbiā et luxuriā. Numeri. xxiiij. c.
Orientur stella ex iacob: et p̄surget virga de israel: et p̄cutit du-
ces moab. Hec est virga que cōſolat peccatores. P̄s. Vir-
ga tua et baculus tuus: ipsa me consolata sunt. Hec est virga
cuius summitate terigit angelus panes et carnes gedeonis: et
ascendit ignis de petra et cōſumpit oia: Judicij. vi. d. Et tu
si terigeris hanc virgā affectu p̄le oratiōis exhibet ignis cha-
ritatis de ch̄risto et consumet omnia consumēda in te. Hec est
virga odorifera. Cant. iij. c. Quę est ista que ascendit p̄ de-
ſertum sicut virgula fumi ex aromatib⁹ myrrē et thuris: et
vintueri pulueris pigmentarij. Hec est virga aurea cu⁹ ſum-
mitatē hester deosculans grata effecta est regi: Hester. v. a.
Hec est virga qua mensurātū est templū: Ezech. xl. a. Et tu
si vis esse de templo necesse habes hac virgā mēſurari. Hec
est virga decoris: cui virga funiculi sociat. Zach. xi. b. Assū-
psi m̄thi duas virgas: vnam vocauit decorē et alterā funicu-
lū. Hec est virga que sola daf̄ p̄dicatorib⁹ ad portandum ſecū
in via. Marci. vij. b. Pr̄cepit eis iesus: ne qd tollerent i via
nisi virgam. Hec est virga que data est iohāni ad metiendū
templū. Apoc. xj. a. Hatus est mihi calamus ſimilis vir-
ge. Hec est virga ferrea terribilis dēmonibus. P̄s. Reges
eos in virga ferrea et. Hec virga lignea est et fertiliſ homini-
bus. Numeri. xvij. c. Ingressus in oib⁹ iuenit germinasse vir-
gam aaron in domo leui. l. c̄charie. Hec est virga aurea et
delectabilis angelis. Hester. xv. d. Tuit rex virgam aureaz
et pofuit ſuper collum eius et oscular⁹ eam. Et ut breuiter
concludam: Hec est virga que ſola omnes regit et dirigit in
regnū filii ſui. Unde P̄s. Virga directiōis: virga regni tui.
Iudeus de ſuo messia hoc exponens: pro eodem accipit vir-
gam et florem. Sic et quedam Glo. ch̄ristum et virgam et flo-
rem accipiunt. In virga nanq̄ regnantis potentia: in flore
virtutum fragrantia designatur. Ipoſe fuit virga tumidis: qz
contumaces et rebelles compescuit. Unde Hiere. i. c. Virgā
vigilantem ego video. Flos fuit mansuetis: odoze gratię mo-
do reficiens: et fructum glorię in futuro p̄mittens. Cant. iij.
a. Ego flos campi et liliū conuallisti. Sequitur: a Et re-

quiesceret super eum spirit⁹ dñi: id est ch̄ristum: trāſitue
vel intrāſitue: id est spirit⁹ qui est dñs: i. quo est libertas:
ij. Cor. iij. d. Quia spiritus est deus: Job. iij. d. qui in solo
ch̄risto plenissime requeuit: quia mansit et nunq̄ recessit. Job.
i.e. Super quem videris spiritū dēſcendentē et manente: ip-
ſe est q̄ baptizat. Itē

e silij et fortitudinis: spiritū
scientie et pietatis: et réplebit
eum spiritus timoris dñi. f
1. Pet. 2. d.

ſtia cuiusq̄ peccati: quia p̄tm̄ non fecit: n̄c inuenit⁹ est do-
lus in ore eius. i. iij. c. In alijs autem fum⁹ vel ſtūliſtū v̄l
mala v̄xor expellit spiritū de domo ſua vel moleſtāt: Pro-
verb. xxvij. c. Tū legit Numeri. xj. f. C̄ ſequiuſſet in eis
spūs p̄phetauerūt: nec v̄ltra ceſſauerūt. Et Zach. vi. b. Qui
ingrediuſ ſtāram aquilonis: req̄elſere fecerūt ſp̄m meum in
terra aq̄lonis. Sed non est h̄ec requies plena: quia non ha-
bet illa que dixim⁹ que in ſolo ch̄risto fuerūt. Uel in ipſo reque-
uit ſp̄s dñi: quia in ipſo ſolo habitauit plenitudo deitatis cor-
poralit: Col. i. b. In euāgelio naçareorū qd̄ hebraice ſc̄ptū
eſt ita habetur. Factū eſt cū aſcedidet dñs de aqua: dēſcēdit
ſons omnis ſp̄s: et requeuit ſuper eum: et dixit ei: Expec-
tabam te fili in oib⁹ p̄phetis: ut ventres et requiescerē in te:
tu em̄ es requies mea: tu es fili⁹ meus p̄mogenit⁹ q̄ regnas i
ſempiternū. Fuerunt autem iſti naçarei: illi primi fideles ad
opus quoq̄ fecerūt apli collectas in hierusalē: quib⁹ erat cor
vnū et aia vna: Act. iij. f. Qui de gestis dñi euāgelij ſcrip-
ſerūt veriſſimū: ſed p̄pter ſacramētū noſtri non eſt receptrū
cū alijs. H̄i ſpecialit dicebāt naçarei a iſeu naçareno: gene-
ralit oēs fideles dicebāt diſcipuli: qz nōdū erat iuentū nomē
christiani: qd̄ poſtea iuentū eſt antiochij. Alio modo dicunt
naçarei: fm̄ legē que habet Numeri. vi. a. Deinde q̄lis vel
quiſ ſit ille ſp̄s q̄ in eo requeuit: oſtēdit p̄ effectū multiplicē.
d Spūs sapientie. l. dator et intellect⁹: d Spūs co-
ſilij. l. dator et fortitudinis: e Spūs scientie/dator
et pietatis: f Et repleuit eum ſp̄s timoris dñi/dator
l. quo tunc dñs. Hanc expositiōne inauit Glo. Hiero. que
dīc: Sicut ſermo dei. i. fili⁹ dei: lux et vita et resurrectio vo-
carū. Lux: Job. i. a. et. viij. b. Vita: Job. xiiij. a. Et resurec-
tio: Job. xj. c. Sic ſp̄s sapientie et intellect⁹: cōſilij et fortitu-
dinis: ſcientie et pietatis et timoris dñi: non q̄ diuersus ſit lux
et differētias nominū: ſed vn⁹ et idē eſt ſons cunctarū virtutū.
Vñ. i. Cors. xij. a. Diuiliſōes grārū ſūt: idem aut̄ ſp̄s.
Deinde inſert Hiero. in Glo. Sine ch̄risto q̄ nec ſapiē q̄s
ē: nec intelligēs: nec p̄ſiliari⁹: nec foris: nec erudit⁹: nec p̄l⁹: nec
timore dñi plen⁹. H̄i ſt ſepte oculi i lapide vno: Zach. iij. d.
H̄e ſunt ſepte mulieres q̄ apphendit virū vñū. s. iij. a. H̄e
ſunt ſepte lucerne candelabri: Exo. xxxvij. c. H̄e ſunt ſepte
ſtelle in dextera filij hoīs: que v̄dit iohānes vēſtitū p̄dere:
Apoc. i. d. H̄e ſunt ſepte lampades ardētes ante thronum:
Apoc. iiij. b. H̄e ſunt ſepte cornua: et ſepte oculi agni occisi
et ſepte ſp̄s miſſi in oēm terrā: Apoc. v. b. Uel intrāſitue.
d Spūs sapientie et intellect⁹. i. ſp̄s q̄ eſt ſapia: et ſp̄s
q̄ eſt intellect⁹. l. ſapiētia et intelligētia ſp̄ualis: non mūdāna:
nō diabolica: nō aialis. d Spūs filij et fortitudinis:
id eſt cōſilij et fortitudo ſp̄ualis: nō carnal: de q̄ dictū e. s. v. e.
Ue q̄ fortes eſtis ad mīſcendā ebrietatē. e Spūs ſcientie
et pietatis. l. ſc̄ientia et pietas ſp̄ualis: nō mercēnaria vel car-
nalit. f Et replebit eum ſp̄s timoris dñi. l. timor ſpi-
ritualis nō ſervit. De q̄ Ro. viij. c. Nō accepſtis ſp̄m ſer-
uitur ſiterū in timore: ſed accepſtis ſp̄m adoptiōis: in q̄ cla-
mamus abba pater. Sed quo ſuit ch̄rist⁹ plen⁹ timore: Con-
ſtat enī q̄ timore initialē non habuit: qz p̄feciſ ſcharitas fo-
ras mittit timore. i. Job. iij. d. Itē filiale timore q̄ alijs ti-
met offendere p̄iem: vel ſepari ab eo: conſtat q̄ neutrū iſto-
riū timuit ch̄rist⁹: ergo nō habuit filiale timore: q̄ nullū: Quō
ergo repleuit eum ſp̄s timoris dñi: Sol. Ad h̄ dicūt quidam
q̄ repletus ſuit ſp̄ timoris dñi in mēbris ſuis: timore initiali

Libri

a Non sum visione oculorum iudicabit. i. sum facies sed sum veritate. q.d. Non accipiet in iudicio personam. b Neque sum auditum aurium arguet. i. propter auditum tuum non procedet ad increpationem vel damnationem aliquorum. c Sed iudicabit in iusticia pauperes; sine personarum acceptio. d Et arguet in egiitate pro malueris terre; id est increpabit et corripit oppressores humilium; et in egiitate faciet. i. in iusticia dulcore misericordie temperata. f Et percutiet terram. i. terrenos. i. malos. g Virga oris sui. i. egiitate iudicij. i. recte iudicabit et increpabit eos. h Et spiritu labiorum suorum interficiet impium; id est indignatio contra idolatras interficiet eos. k Et erit iusticia cingulum lumborum eius; id est castus et iustus erit ex omni parte: sicut cingulum rotum hominem circumdat. m Et fides cinctorum renu ei. i. fidelis erit in omnibus.

Secunda expositio. * in imperfectis: filiali in perfectis. Pro nihil ergo excipit. **Glossa**. timore servile: quia istum timorem habet in pluribus: nisi forte dicatur quod illi qui timet servum: non sunt membra nisi putrida. Ut potest dici quod timor filialis tertium viuum habet. i. reuerteri: et quo ad hunc viuum plenissime fuit in christo. Qualiter autem inter se differant haec septem dona vel querantur: dicit Gregorius. super mort. ca. 32. Job. j. vbi agit de septem filiis eius hoc modo. Sapientia de ethno- rum spe mente reficit: intellectus de auditibus cor illustrat: consilii ratione animi impletus phibens esse precipit: fortitudo confidentiam contra aduersa trepidanti dat: scientia ignorantiam pellit: pietas opera misericordie docet: timor dum mente premit ne de presentibus superbiat: spe futurorum confortat. Et ita minor est sapientia si intellectu careat: inutilis intellectus sine sapientia. Tunc est consilium sine fortitudine: fortitudo sine moderamine rationis incepit ruit. Nulla est scientia sine pietate: pietas sine scientia discretio quomodo misereat ignorat. Timor sine alijs nihil valer: quia ad omnia trepidans ab omnibus bonis opibus torpet. Tunc hec melius in disputatione discutenda sunt. Sequitur: a Non sum visione oculorum iudicabit. i. in iudicando non accipiet nec accipit personam. Act. x. e. Nunc cognoui quia non est personarum acceptor deus: sed in omni gente qui timeret eum acceptus est illi. Unde audacter arguens honoratos in populo dicebat: Vobis scribere et pharisaei: Mat. xxvij. b Neque sum auditum aurium arguet. i. non sum quod sonant verba exterius respondet: sed sum cor et intentione loquentis iudicat de verbis. Unde pharisaeis dicentibus: Magister sci mus quia verax es tu. respondit: Quid me temptatis hypocrite: Mat. xxvij. b. Similiter pharisaeos reprehendentes apostolos de hoc quod in sabbato ambulantes per stratas spicas manibus Africabant arguit dicens: Non legistis quid fecerit dauid quando eruunt sabbatum. Mat. xxvij. a. Per hoc aperte ostendit prophetam quod non est purus homo: sed deus et homo: qui non sum visa et auditus exterius iudicat: sed sum corda loquentium: quod solius dei est: quod ipse sol videt corda hominum. i. Reg. xvij. b. Et Hieron. xvij. b. Praecepit cor hois et inscrutabile: et quis cognoscet illum? Ego dominus scrutans corda et probans renes. c Sed iudicabit in iusticia pauperes: spiritus: quorum est regnum celorum: Mat. v. a. d Et arguet iniqus et supbos: e Pro malueris terre: quos ipsi infestant. q.d. ideo arguet iniqus: quia infestant malueros in terra: sicut arguit scribas et pharisaeos qui reprehendebant apostolos de hoc quod manducabant panem non lotis manibus. Unum ipsis dicentibus ei: Quare discipuli tui transgredirent traditiones seniorum? Non enim lauant manus suas cum pane in manducant: Ipse autem respondet: ait illis: Quare et vos transgredimini mandatum dei proprie traditiones vestras: Mat. xv. a. f Et percutiet terram: id est terrenos corrigoendo: et amore terrenorum ab eis amouendo. g Virga oris sui: id est doctrina euangelij: quod pro illa parte sui dicitur virga: qua communis severitate iudicij. Illa enim

Esaie

specialitas batulat hominem et incutit timorem: et ideo dicitur virga: Ut est illud: Nam secundis ad radicem arboris posita est: Matth. viij. c. h Et spiritu labiorum suorum interficiet impium: id est spirituali doctrina procedente de labiis suis ad litteram. Unde mystice: i Interficiet impium: id est impietatem in eo: id est tollerat ab eo impietatem: et non erit impius. v. Prover. xij. 2. Thessal. 2. a. Verte impios et non erunt. Et Ps. Intra et nos. 9. pasti gentes et periret impius: id est in eo impietas. Ecce nunc chrysostomus habet in ore virginem: quia sola combinatione peccati: sed in futuro habebit in manu: quando actu percutiet: dices: Ite maledicti in ignem eternum: Matth. xxv. d. Unde Eccl. xlj. b. Vox tonitruis eius verberavit terram. Unde per virginem potest sententia iudicij accipi. Et est sensus: i Mercutiet terram. i. amatores terrenorum: qui nimio affectu vniuersi sunt terre: et quasi terra effecti. g Virga oris sui: id est sententia iudicij quam ipse metu perferat. Soph. i. d. In igne celi eius deuorabiles omnis terra: quod summatione cum festinatione faciet cunctis habitantibus terram. h Et spiritu labiorum suorum: id est regula precepti sui: i Interficiet impium: id est antichristum: sum apostolum. q. Thessal. q. b. Tunc reuelabit ille iniquus quem dominus interficiet spiritu oris sui. Et si michael eum interficiat: ut quidam dicunt: tunc in michael eum faciet dominus. k Et erit in impio percuesso: id est antichristo: i Justicia cingulum lumborum eius: id est tunc omnes iusti adhucrebunt ei: sicut cingulum adhucret lumbis viri. m Et fides cinctorum renu eius: id est omnes fideles ita astricci erunt ei: sicut cinctorum stricte adhucret corpori. q. d. Mortuo antichristo omnes iusti et omnes fideles adhucrebunt christo inseparabiliter in gloria. Unde. j. xlj. e. Tunc ego dicit dominus: quod bis omnibus velut ornamento vestieris: et circumdabis tibi eos quasi sponsa. Unde sic: k Et erit percuesso impio: id est amator impietatis: id est impiorum iustificans: i Justicia cingulum lumborum eius: id est impiorum iustificans adhucrebunt ei bene operando et caste viviendo: quod factum est nobis sapientia et iustitia et sanctificatio et redemptio. j. Cor. j. d. m Et fides: id est fideles. n Cinctorum renu eius: id est adhucrebunt ei: sicut cinctorum adhucret renibus ex omni parte. Hieron. xij. b. Sicut adhucret lumbare ad lumbos viri: sic agglutinavit misericordia domum Israel: et omnem domum iudea dicit dominus: et erunt misericordia in populo: et in nomine: et in laudem: et in gloriam. Nota. Sunt lumbi corporis et lumbi mentis. Et cingulum horum est duplex castitas: quod maxime per iustitiam acquiritur et custoditur. Luc. xij. e. Sunt lumbi vestrum periculi. Eph. viij. c. State secundum pericula lumbos vestros in veritate. j. Pet. j. c. Succincti lumbos mentis vestre: sobrium et perfecti sperate in ea quod offerit vobis gratia. j. xxxij. c. Accingite lumbos vestros super vbera: non potest intelligi de lumbis corporis: quia non sunt super vbera: immo sub. Similiter sunt renes corporis et sunt renes cordis. Cinctorum renum corporis est asperitas disciplinae: cinctorum renum cordis est fides: quia spiritualis fornicatio est idolatria. Unde Ps. Tunc renes meos et cor meum. Iheron. xij. b. Visit in renibus meis filias pharetrę sue. Moraliter. k Et erit iusticia tecum. Quasi pro eodem hic accipiet iustitia et fides: quia iustus et fidei vivit: Abacuk. q. a. Et lumbi et renes predicatorum et doctores: in quibus debet esse vis generandi filios spirituales: non carnales. l. debet habere cingulum iustitiae: ne male faciant: et cinctorum fidei: ne male cogitent. Unde Job. xl. a. Accinge sicut vir lumbos tuos. Ibi Gregorius. Qui cingit lumbos carnis: precipit per accingere lumbos mentis: ne qui contempnit luxuriam ruat in superbiam. Unde ista duo maxime precipitant predicatoribus. s. castitas et humilitas: ut sint casti et humiles. Sed certe per plurimos ipsi sunt illusores. Unde dicit dominus per Ps. Lumbi mei impletis illis: et ideo non est sanctitas in carne mea. i. in plebe mea. Deinde ostendit

B illabit lupus cū agno. f. illi q̄ remāserāt de decē trib⁹: que nunq̄ lēserūt decē. Per lupū ho intelligunt̄ duę trib⁹: q̄ semp̄ spolauerūt et infestauerūt duas. Sed tēpe ecechis cōperunt pacifice habitare cū duab⁹ innocentē viuen- do. Ezechias enī sicut dictum ē supra. x.

B 1.65.0. reuocauit in iuda illos q̄ remāserāt a captiuitate decez tribū. Et maxime tpe iofis⁹ ceperūt esse v̄l suerūt pacifici. Et iō bene dicit Habitabit lupus cū agno: et nō econuerso: q̄ illi de israel

b H̄abitabit lup⁹ cū agno: et pārdus cū hēdo accubabit. Vitulus et leo et ouis simul mōrabūt: et p̄lier puul⁹ minābit eos. Vitulus et v̄rsus p̄scentur: simul requiescent

habituuerūt in iuda cū duab⁹ tribub⁹. c Et pardus cū hēdo accubabit: vitulus et leo et ouis simul morabunt. Idē est qđ supra: sed p̄ diuersa aialia diuersa eorū v̄tia significat. Per lupū rapacitatē: p̄ pardū varietatē: p̄ vitulū luxuriā: p̄ leonē supbiā: p̄ v̄slū castrimagiā: per agnum ho et hēdu significant due trib⁹: in qb⁹ aliq̄ boni: aliqui malis fuerūt. Et puer puul⁹ minabit eos. i. iofias: q̄ puer ad l̄am fuit. i. octo āno: et cū regnare c̄p̄it. iiiij. Reg. xxv. a. Vel puer p̄p̄ innocētiā: paruul⁹ p̄p̄ būilitatē d̄r. m Et Vitulus et v̄rsus p̄scent: simul rechescet catuli eorū. i. iudē de israel et familię eorū multi in eadē hospitio morabuntur. r Et leo q̄si bos comedet paleas. i. decē trib⁹ q̄ solebat dep̄dari vicinos suos: erūt p̄tēi laborib⁹ suis. v Et delectabit infans ab ybere. i. gaudent ablactab̄t. i. sic mirabile ē si infans gaudent ablactet: ita mirabile fuit q̄ dñs q̄ tribulationē seguait decē trib⁹ ab ybere idolatrię in q̄ ipsi gaudebant tempore iofis: quia nullus eorum erat idolatra. y Sup̄ foramina aspidis: et i. caueris reguli q̄ ablactar̄ fuerit manū suā mittet. i. sup̄ sepulchra pseudo

Sedida. * Deinde ostendit p̄pha bona q̄ p̄tinget ex p̄sentia floris ascēsuri ex radice iesse: dicens: a H̄abitabit lup⁹ cū agno. i. q̄ p̄us erat sanguinari⁹ et seuer⁹ iuxta lupinā rabiē induit agnū māsuertudinē. Blo. Interl. nō dīc: agn⁹ habitabit cū lupo: s̄ ecōuerso: q̄ nō agn⁹ deposita māsuertudie assimilab̄t lupo i. ferocitate: s̄ lup⁹ deposita feritate assimilab̄t agnō i. simplicitate. Ad hūc modū sat̄ elegant et exq̄site māf augustini cōuersa ad fidē: cū exponeret ei somniū suū: dixit: Fili videbas bac nocte in somniū q̄ sederes mecum directe i. eadē linea. Ad quā ille: Elegās ē inq̄t somniū tuū māf: q̄ hodie ānuēte deo resipices a secta christianorū erronea: et ita sedebis mecum in eadē linea. i. eris mecum in eadē sentētia. Nō inq̄t fili mi dictū est mibi q̄ ego tecū sedere s̄ tu mecum. Et ita factū est posse: q̄ ipse bapticat⁹ est: et fuit cū m̄re sua in eadē fidei sentētia. Vel sic: a H̄abitabit lupus. i. saulus factus pa- lus. b Cū agno. i. cū ananias simplici et māsuerto: Acti. ix. c. quem p̄p̄ p̄sc̄q̄baſ ad mortem: et p̄formab̄t se illi. Vel fm aliam Blo. a H̄abitabit lupus. i. saulus prius rapax: b Cū agno. i. cum petro māsuerto: p̄formādo se illi. Unde Gen. xl. d. Beniamin lup⁹ rapax: mane comedet p̄dā: et ve- spere diuidet spolia. Et sat̄ p̄grue māsuertudo agnū attribuit petro: Nā ei specialis cōmendati sūt agnū: Job. xxi. d. Sic maria virgo iohannī virginī cōmendata est: Job. xix. e. q̄ similia similib⁹ congaudēt. Hebrei intelligūt hoc de messia quem expectant: dicētes: q̄ veniente eo: venient ad cumulū felicitatis et iocunditatis: quā fabulan̄ se habituros post mille annos: ferocia animalia: vt leones: et pardi: et v̄ssi: et lupi māsuescent v̄sq̄ adeo: vt mansueti animalib⁹ sine lesionē cohabitēt. Sed Hiero⁹ suggillat eos dicens: Si omnia ad littoram accipiēda sunt: quō rebus incorpozeis: id est iusticia et veritate possunt circumdari renes dñs: c Et pardus cū hēdo accubabit: id est superb⁹ deposita varietate: cū hu- mili penitente habitabit in ecclesia sicut humilat⁹. Siches- dus accipitur in bono. Unde dicit Hiero⁹ q̄ hēdus imola-

batur in pascha quādo agnus non inveniebat. Aliquādo ac- cipitur in malo pro peccatore non penitente. Matth. xxv. c. Statuer oues a dextris: hēdos autem a sinistris. d Et Eli- tulus: id est pr̄tis vorax et recubās: nūc autem carnē suam mortificās. e Et leo. i. nobilis et ferox prius: nūc humilia- tus et mansuetus. f

Et ouis. i. innocens paup. g Simul in eccl̄ia: h Abora/ al. tablactab̄t bunf effecti similes. Al. tuberib⁹ Al. tcauerna diversa aialia pacifi- ce habitabāt. Et disc⁹ petri. Act. x. b. Job. xxx. d. Frat̄ fui draconū et soc⁹ struthionū: Cōtra illos q̄ nō possūt pati dis- cholos. Ouis et leo simuli morati s̄t: q̄n cecilia ouis argumē- tosa cū valeriano q̄ ea de m̄fimoniō imp̄atebat pacifice ha- bitauit: et eum ad fidē inclinauit. Et puer puul⁹. i. pe- trus p̄scator et andreas et aliq̄: vel christ⁹: de q. s. ix. b. Par- uulus datus est nobis. k Asinabit. i. ducet. l Eos i viā pacis. m Vitulus/innocens nūc: prius ceruicosus. n Et v̄rsus/ntūc sobrius: p̄us gulosus. o Pascent/ verbo dei. p Simul rechescet in eccl̄ia. q Catuli eo- rū. i. familię eorū pasti lacte simplicis doctrine. r Et leo: id est rex. s Quasi bos. i. rusticus: t Comedet pa- leas. i. simplicē intellectū historię. q. d. Reges et p̄ncipes hu- milis et attente audiet p̄dicationē verbi dei: sicut et ppli. Vel ad l̄am. r Leo. i. nobiles et magni. s Quasi bos co- medet paleas. i. q̄si rusticus q̄dam comedet panē durum et paleatū: non cibaria delicata. j. xxx. e. Pascent in possessio- ne tua agn⁹ spaciose tauri tūt̄. j. lxv. d. Lupus et agn⁹ pa- scentur simul: leo et bos comedet paleas. i. magnus p̄hs sicut et simplex et ignar⁹: psalmos ruminabit: quemadmodū augu- stin⁹/cyprian⁹ et dionys⁹: t ceteri philosophi p̄uersi ad fidē.

Dystice

Dystice: Prophētia ē hic d̄ vocatiōe gentiū: et vnanimi cohabitatiōe i. eccl̄ia cū iudēt̄. v Et delectabit/ vel ab- lactab̄t infans. Fecerat p̄pha longā digressionē osidens ea q̄ futura sūt tempe floris ascēsuri de radice iesse: adhuc de bñficijs eius: p̄sequit̄ p̄ simile pueri ludentis: cui⁹ ludus erit q̄ ablactat⁹ ab ybere: ponet manū suā in cauerina aspidis et reguli: q̄ solo v̄slu vel flatu solēt̄ aues et hoies eneruare: nō enī nocebūt̄ ei. Per aspidē et reguli itelligēs diabolū q̄ flatu suggestiōis sue m̄ltos necare solet. Per cauerinas eorū intelli- git cor: pa obsestorū: v̄l venenosa corda p̄tōx: i. qb⁹ q̄si i cauer- nis p̄prijs habitat demones. S̄z dñs manu v̄tūs suę et p̄di- catiois tā p̄ se q̄s p̄ ap̄los extraxit foras sine oī ūtē. Et h̄: Et delectabit/ vel ablactab̄t infans. i. christ⁹ inocēs et humili: vel apli malicia paruuli sensu pfecti. i. Cor. xliij. d. o. r Ab ybere. i. ab amore tpaliū: vel a carnalib⁹ desiderijs. y Sup̄ foramina aspidis. i. sup̄ corda p̄tōx que sunt habitacula diaboli. z Et i caueris reguli. i. in ca- uernosis cordib⁹ p̄tōx v̄bi latebat diabol⁹. a Qui abla- ctat⁹ fuerit. i. a lacte tpaliū separat⁹. b Hanū suā. i. ope- rosam et efficacē p̄dicationē suā: c Dicit̄ ad extrahē

* dum diabolū de

Moraliter v Delectabitur infans ab ybere t̄c. Moraliter Per ybera intelligūt bona tpalia: i. qb⁹ pueri delectant̄: qb⁹ lactata fuit eccl̄ia adhuc infans: q̄n reges dederūt tpales di- uitias et terrenas possētēdes. Al. j. xl. f. Erūt reges nutritiū tui et regine nutrices tue. Itē. lx. c. Suges lac gētū: et māmil la regū lact̄ber̄: dīc dñs eccl̄ia q̄si infantule. Et sat̄ p̄grue p̄ ybera accipiūt tpalia: q̄ siē mat cū vult ablactare puerum: ponit aliqd amarū sup̄ ybera: ita dñs multā amaritudinē sup̄ posuit tpaliū: et adhuc n̄fā infantula. i. eccl̄ia nō p̄t ablacta- ri: et iō non est q̄ extrahat regulū vel aspidē de cauerina sua. Verunt̄ qui ablactat⁹ ē audaci ponit manū suā. y Sup̄ foramina aspidis et i caueris reguli et extrahit eos. b

e 3 * est p̄dicator aut

Libri

Lapharū sicut isrl misit manū suā iofias: et extrahit ossa eoz et cōbussit.iiij. Regi. xxiij.d. fīm q. ppherauerat abdo. iiij. Regi. xiij.a. Per ablactatū enī intelligit iofias: q̄ oīno ab idolatria imunis fuit: vel illi q̄ secū fuerit de reliquijs isrl. Per aspidē venenosam t̄ regulū qui iuxta se herbas cōburit: intelligunt pseudo pphete: q̄ viro/

El. topiētēs

No. 15.c.

ré fidei in iudeis de/ struebat: t̄ ad idolatri am puertebat. Unde Thren. iiij.a. Lamig nudarūt māmas lac/ tauerūt catulos suos: id ē pseudo pphete do/ cuerūt idolatriā iude/ os. Per foramia t̄ ca/ uernas intelligunt se/ pulchra eoz. Verba

a **N**ō nocebūt ēt nō occidēt ī vniuerso mōte sc̄tō meo: qz d̄ repleta ē terra sc̄tia dñi si/ clut aq̄ marl topiētis. In die illa rādix iesse q̄ stat ī signū pploz: ipsum gētes depca/ bunt; et erit sepulchz ei⁹ glo/ piosū. Et erit ī die illa adūci q̄ et dñs secūdo manū suā ad possidēdū residuū pploz sui: qd̄ relinquet ab assyrijs t̄ ab egypto t̄ a phetros t̄ ab ethi/ opia/ et ab elam et a sennaar t̄ ab emath et ab insul marl.

b **E**t nō occi/ dent iudeos puertēdo ad idolatriam. **c** **I**n vniuerso mōte sc̄tō meo. in vniuersa terra iuda: q̄ est montuosa: qz iofias exterminauit ab ea oēs idolatras. **d** **Q**ui reple/ ta ē terra iuda. **e** **S**c̄tia dñi. i. lege dñi. **f** **S**ic aq̄ maris op̄iētis: vel op̄iētis alueū suū siue fūdū aluei sui: fīm Day. q. d. abūdant replebit scientia dñi. Legit enī. iiij. Regi. xxiij.a. q̄ iofias ascēdit ī templū: et gregat cūcti vi/ ris iuda t̄ senib⁹ t̄ sacerdotib⁹ t̄ oī populo: fecit legi oia ver/ ba libri regi in templo: et p̄cussit ipse t̄ oīs pploz pacū cum dño: t̄ oēm idolatriā exterminauit. **g** **I**n die illa. s. q̄ hēc facta fuerūt: erit. **h** **R**adix iesse. i. iofias in q̄ stirps iesse radicata ē. **i** **Q**ui stat ī signū pploz. i. stabit in signū et exemplū recōciliationis t̄ fidei. **j** **I**psū gentes dep/ cabunt. f. tharacha rex ethiopie ne p̄mitteret rege egypti trāsire p̄ ethiopie ad impugnādū se. Qd̄ fecit iofias pploz qd̄ occisus ē dū resisteret nechao regi egypti. iiiij. Regi. xxiij.f. et. q. Paral. xxv. d. m. **Et** erit sepulchz ei⁹ in q̄ sepult⁹ fuit: glōsū: qz eo p̄ rāta fidelitate t̄ amicitia īterfecto/fons iuxta q̄ occisus est in campo magedon siccat⁹ est statim: et olea q̄ iuxta fontē erat statim aruit. **o** **E**t erit ī die illa. Sc̄da pars caplī fīm hāc expositionē: in q̄ agit. pphā de re/ ditu iudeorū a captiuitate babylonica: et d̄ his q̄ facta fuerūt post regressū eoz v̄sq ad t̄ps machabeorū fere. Dicit q̄: **E**t erit ī die illa/ completo t̄pe captiuitatis babylonice regnāte sc̄z cyro. p. **A**dīsiet dñs sc̄do manū suā. i. op̄ mise/ ricordiq̄ suę. q. **A**d possidēdū residuū pploz sui. i. ad reuocādū residuū pploz sui in tra iuda: vt ēt possideat. **G**ecū/ do diē respectu liberatiōis facēt sc̄b ezechia/ infecto exercitu sennacherib. Residuū dico: **r** **O**d̄ reliquet ab assyrijs. i. a babylonij nō occisū. **s** **E**t ab egypto. i. ab ethiopie q̄ venerūt cū nabuchodonosor i hierusalē. **v** **E**t a phe/ tros. Dicūt q̄ phetros fuit fili⁹ abrae ex ceterura: a q̄ terra sic dicta ē. **x** **E**t ab ethiopia/ t̄ ab elam/ t̄ a sennaar/ t̄ ab emath: hec est antiochia. **y** **E**t ab insul maris/ occidentalis. **l** **I** oēs venerūt cū nabuchodonosor ad destrue/ dam hierusalē: et ad oēs has regiones iudei capti ducti sūt: sed maxima ps i babylonē. Sed cyrus ad oēs regiōes misit ep̄las: vt q̄liq̄ h̄et iudeum captiuū/ dimitteret eum liberū/ abire in hierusalē.

Mystice

* dū diabolū de cauerna sua. Job. xxvi. d. **O**bstetricāte ma/ nu eius/ educt⁹ est coluber tortuosus. **a** **N**on nocebūt/ ei aspis t̄ regulus. **b** **E**t non occidēt/ aliquē. **c** **I**n vniuerso mōte sc̄tō meo. i. in ecclia. **d** **Q**ui reple/ ta ē terra sc̄tia dñi. i. doctrina euāgelij. **f** **S**ic aque marl op̄ient. i. sicut terra repleta aqua: vel aque maris ope/ rentis terrā fluctib⁹. Verbu enī replēdi p̄struit cū genitivo et ablative. q. b. pphā: H̄ec oia bona euēnēt puerō nato: qz oīs fra replebit sc̄tia el⁹. Abacuk. iiij.c. Replebit fra vt co/ gnoscat gloriā dñi: q̄si aque op̄iēt mare. Compak autē sc̄tia dñi aque marl nō dulci: qz ventrē. i. mentē bibēt amari/ ficat. Apoc. x. d. Ezech. iiij.a. Et vide qz cū v̄sq huc. pphā/ uerit obscure t̄ metaphorice de christo: nunc in fine pphete

Esiae

suę aperit qd̄ obscure sub metaphora dixerat. **U**n. 3. v. b. cū multa dixisset de synagoga sub metaphora vineę: i. fine totū aperuit dicēs: Ulinea dñi sabaoth dom⁹ isrl ē.

* ē: pphicator aut doctor q̄ aio separ⁹ ē ab amore tpaliū/ pe/ nit⁹ itēdit p̄bo t̄ expēlo p̄uersiō p̄ctōp: t̄ exp̄lisiō dēmonū

Moraliter

de cordib⁹ eoz: et i h̄ ē

delectatio sua: qd̄ sup

omia placet deo. **U**n.

Greg. Nullū sacrifi

cū adeo placet deo/ si

cut celus aīarū. **D**e h̄

dicit Zech. vij.b. Ec

ce q̄ egrediunt in ter

rā aq̄lonis req̄escere

fecerit sp̄m meū in ter

ra aq̄lonis. In terraz

aq̄lonis egrediunt: q̄

in mūdū exēut ad p̄dicādū: et hi sp̄m dñi req̄escere faciūt in

tra aq̄lonis: cū p̄ctōres p̄uertūt ad dñs. **S**z certe tales oport

et esse p̄us ablactatos: vt dīctū est. **U**n. i. xxviij.c. Quē do/

cebit scia: t̄ quē ītelligere faciet auditū: Ablactatos a lacte: auullos ab vberib⁹. **R**egul⁹ autē t̄ aspis d̄: diabol⁹: qz regu/

lus aues volantes interficit: aspis aīalia terrestria necat: sic diabol⁹ aues volates. i. claustrales aliq̄ni interficit et tūc ē re/

gul⁹: t̄ aīalia terrestria. i. seculares. t̄ tūc ē aspis. **g** **I**n die illa t̄ c̄. Adhuc pphā p̄lequis metaphora flor̄: quā lat̄ ape/

ruit vbi dīctit: Repleta ē terra sc̄ia dñi/ ostēdēs q̄ nō loq̄baſ de flore arbors: s. de p̄le yḡis: nūc eundē quē p̄l̄ florē vo/

cauit: vocat radicē iesse/ dīctis: **I**n die illa p̄uisa a dñi. i. in

die passiōis: erit supple. **h** **R**adix iesse. i. chāst⁹ hō: q̄ dīc

Apoc. xl. d. Ego radix iesse. **i** **Q**ui stat: id est stans.

k **I**n signū pploz. i. ī cruce: vt oia trahat ad seip̄sū: sic ip̄ se dīctit Joh. xij.e. Si exaltat⁹ fuero a tra oia trahā ad meip̄ sū. q. d. **I**n die illa stabit dñs eleuat⁹ ī cruce: vt b̄ sit signū po/

pul⁹: q̄ collectur ē eos de q̄ttuor p̄tib⁹ mūdū: q̄ p̄ q̄ttuor bra/ chla cruc̄ designant. **T**el/ stabit ī signū pploz. i. ī cruce

q̄si signū positū ad sagittas blasphematiū. **T**hren. iiij.b. Te/ tēdit arcū suū t̄ posuit me q̄si signū ad sagittā. **T**el/ stabit ī

signū pploz. i. ī cruce signās p̄ b̄ q̄ null⁹ intrabit in celū

q̄ crucē: q̄ hēc ē scala iacob/ attigēs a tra v̄sq ad celū: et dñs inq̄ ē scalē. **G**en. xxvij.c. **U**n. Mat. x. d. Qui nō acci/

pit crucē suā t̄ sequit me: nō est me dign⁹. **T**el/ stabit in si/

gnū pploz. i. ī cruce q̄si pugnat⁹ p̄ pploz: sic stephanus

vidit eū stantē. **A**ct. vij.g. **T**el/ Stabit ī signū pploz. i. ī discretionē: q̄ boni credūt ei: mali h̄o p̄dicūt ei. **U**n. sy/

meon Luc. iiij.e. **H**ic posit⁹ ē in ruinā t̄ resurrectionē mītōp t̄ ī signū cui p̄dīctet. **D**e h̄ signo cruc̄. s. d. **M**ume. xxij.c. **F**ac

serpētē ēneū t̄ pone eū p̄ signo. **E**t. i. lxij.d. Trāsite p̄ por/

tas: p̄pate vīa pplo: planū facite iter: et eligite lapides: et ele/

vate signū ad pploz. Septuagita ponūt hanc līam. Erit ra/

dix iesse/ t̄ q̄ exurget regere gentes/ ī eū gētes sperabūt. Et hāc līam ponit ap̄ls: Roma. xv.c. **l** **I**psū gētes depca/

bunt⁹: p̄ resurrectionē t̄ ascēsionē. **m** **E**t erit sepulchz ei⁹/ in q̄ iacuit: **n** **S**hiolū: q̄ honorabīt ab homib⁹. **B**lo.

Hiero. Septuagita. Qui p̄surget vt sit p̄nceps gētiū: ī ip/

sū gentes sp̄abūt: et erit requies ei⁹ honor. i. mors ei⁹ ghōla: que reques d̄: qz p̄ eam ī ipso req̄escim⁹ t̄ viuim⁹ vita grē: et

tandē viuem⁹ vita glorię. **o** **E**t erit ī die illa/ cū steterit

tesus ī signū pploz. i. postq̄ steterit ī cruce t̄ resurrexerit:

p **A**dīsiet dñs sc̄do manū suā. i. vtutē suā. q̄ **A**d

possidēdū residuū pploz sui: q̄ sup̄fuit tant̄ clādibus.

r **O**d̄ reliquef nō occiū. **s** **A**b assyrijs t̄ ab egypto t̄ a sennaar

ar/ t̄ ab emath/ t̄ ab insul marl/ occidentalis: ne tm̄ videatur

orientales signare. **A**pli enī ī toto orbe p̄dicauerūt euāge/ liū: et de oib⁹ illis gentib⁹ aliquos querterūt. **U**n. Ps. In Ps. 18.

oēm tra exiuit son̄ eoz. **S**c̄do autē dīct: qz p̄mo p̄ se labora/

uit t̄ postea p̄ ap̄los: **A**pli: qz p̄mo ap̄los cū pauc̄ possedit:

postea multa milia iudeorū per apostolos acquisiuit. **T**el se/

c̄do. i. p̄dīcationē belieg t̄ enoch: ad quā reliquē isrl salutē fieri.

* **E**t leuabit dñs p̄

Gabire in hierusalē. Et h̄ est qđ sequit: a **E**t leuabit dñs p
cyrū. b **S**ignū in natiōes. i. decretū de licetia redēsidi
data iudēs. Quo audito p̄gregati sūt iudei: sic in exercitib⁹
p̄gregant̄ disp̄si ad vexilli elevationē. d **E**t cōgregabit
p̄fugos isrl. i. deccē tribū. e **E**t disp̄los iuda. i. dua
rū tribū: f **L**ollī

B **E**t lēuabit signū i natiōes:
b **E**t p̄ḡabit p̄fugos isrl: Et
d̄isp̄los iuda colliget a q̄
tūor plagi terre: et aufereſ
celus ēphraim et hōstes iu
da p̄erbunt. Ephraim non
emulabit iudā: et iudas non
pugnabit ēphraim. Et vō
labūt in humeros philistijm
deccē trib⁹: g **P**erib
būt inqntū hostes: q̄
recōciliabūt: et sic gibit hostilitas i illis. Sile Prover. xij. a.
Verte imp̄s et nō erūt imp̄s / supple. m **E**t volabūt i hu
meros philistijm. i. robur et fortitudine tr̄ philistijm ve
locit occupabūt. s. iaccon / t̄ tyrū / t̄ ascalonē / t̄ gaçā: q̄ sūt p̄nci
pales tr̄ philistinoz̄ ciuitates. In hūeros aut̄ dic̄: q̄ gra
ues et onerosi eis fuerūt: et etiā tributū imposuerūt eis. n **P**er
mare s̄l̄ h̄dabūt filios oriēt. i. s̄biugat̄ philisteis cū eis
q̄ erāt periti i mari subiugabūt sibi oriētales. Aliq̄ sic p̄fūtāt:
m **V**olabūt in humeros philistijm p̄ mare. Idē est
sen̄. i. adiutorio et labore philisteor̄ velocit currēt p̄ mare: et
sic o **S**imil. i. cū philisteis: vel sic philisteos: p **M**re
dabūt filios oriēt. i. oriētales. Nā philistei sūt occidēta
les respectu hieralē. **I**dumea et moab p̄ceptū man⁹
eorū. i. idumei et moabit̄ ad eorū nutū implebūt oia p̄cepta
iudeor̄: nō expectat̄ etiā vocē p̄cepti: s̄ ad solū nutū dīgit̄
faciēt iussa sibi. **E**t filii āmon obediētes erunt eis. t **E**t desolabit.
Lertia ps: in q̄ agit de desolatiōe egypti
facta p̄ grecos: licet glo. dicat p̄ romanos. Musq̄ em̄ legiſ
q̄ romani egyptū deſtruxerint: s̄ de alexandro magno legiſ
in historiā grecor̄. Et q̄ nilus imp̄ediebat eū: diuſit illū p̄
septē alueos: ita q̄ pedites libere transire poterāt. Postmo
dū p̄ regnāt̄ octauiano augusto: et nato dño: regnū egypti
deſtructū ē: mortua cleopatra: et diuſi in septē p̄ncipes: et
tūc romani ampliauerūt alueos q̄s fecerat alexander: et tunc
pene exticcat̄ ēnilus oīno: ita vt sicc̄ pedib⁹ trāſirēt. Dicit q̄
Et desolabit dñs p̄ alexandrū magnū. v **L**inguā ma
ris egypti. i. mediū mar̄ egypti. Mos ē loquēdi: vt q̄ lin
guā e in medio oris: iō linguā mar̄ dī mediū el̄. x **E**t le
uabit manū suā sup̄ flumē. i. sup̄ regnū egypti. Tel ad
līaz sup̄ nilū. y **I**n fortitudine pp̄li sui: adducēdo roma
nos: dicit glo. leḡ melī ē: adducēdo grecos. z **E**t p̄cutiet
eū. i. nilū. a **I**n septē riuijs. i. p̄ septē alueos diuidet eū.
b **I**ta vt tranſeat̄ per eū calciati. i. pedites siccis pe
dibus. c **E**t erit via residuo populo meo qui re
linquetur ab assyriis: id est a babylonis. T̄ angit histo
riam que tangitur. i. xxx. Et h̄iere. xlj. Quia cum iudei cō
tra cōſilium hierem̄ descendissent in egyptū: venit nabuch
odonosor et captiuauit illos in terram suam. Sed forte ali
qui pauci remanserunt in egypto: Et de illis dicitur hic:

Secunda: a **E**t leuabit dñs p̄ ap̄los. b **S**ignū cruci in q̄ est
expositio victoria: vt sciāt oēs in q̄ diabol⁹ vici: et i q̄ p̄t̄ vinci. Un
et signū cruci in fronte facim⁹ ad īḡminia diaboli q̄ in ea vic
tus ē: et gl̄ia christi q̄ ea vicit. c **I**n natiōes. i. in oēs gen
tes. d **E**t cōgregabit p̄fugos isrl: et disp̄los iuda
colliget ad fidei vītātē. g **A**q̄tuor plagi terre: i. ex
oi pte mūdi. Et h̄ videſ impletū i die pentecostes. Un Acr.
q̄. a. Erāt aut̄ in hierusalē habitatēs iudei viri religiosi ex oī
natiōe q̄ sub celo ē: Et quib⁹ crediderūt i vna die tria milia:
Acr. i. g. Et alia die quinque milia: Acr. liij. a. h **E**t ause
ret seūs. i. odiū: i **E**phraim / cōtra iudā. k **E**t ho

stes iuda. i. ecclīe p̄fitēs laudes christi. l **P**eribūt in
bono vel in malo. llaymo. Qū esatas h̄ dicebat int̄ duas et
decē trib⁹ erat discordia inexorabilis: Credētes aut̄ in christū
pacificat̄ sūt et i fide christi et vītātē charitat̄ vītātē. Ezech.
xxvij. e. Ecce ego assumā lignū ioseph qđ ē in manu ephra
im: et trib⁹ isrl que iū
ct̄ sūt ei: et dabo illud
eis parit̄ cū ligno iu
da: et faciā eos i lignū
vnū: et erūt vnum in Al. tel⁹
manu ei⁹. Et postea
exponit se. p̄pha dicēs:
Ecce ego assumā fili
os isrl d̄ medio natio
nū ad q̄s abierūt: et cō Al. t̄sp̄s
gregabo eos vndiq̄:
et adducā eos ad hu
mū suā: et faciam eos
genē vna i tra i mon
tib⁹ isrl: et rex vn⁹ erit oib⁹ imp̄ans: et nō erūt vltra due gētes:
nec diuident̄ ampli⁹ i duo regna. m **E**t volabūt i hume
ros philistijm. s. apli. i. celerti desiderio et feruēti affectu ve
niēt vsc̄ ad tr̄ philistijm: et sup̄ humeros eoz ascēdet. i. eos
christi iugo s̄b̄cīt̄. n **P**er mare. i. p̄ mītas amarstudies:
q̄s ipsi apli sustinerūt. Tel. **P**er mare / baptisimi. o **S**il
. p̄cordis. p **M**redabūt. i. diabolo auferēt. q **S**ili
os oriēt. i. chalit̄. De q̄ Luc. j. g. Visitauit nos oriēt ex alto.
Zach. vi. c. Ecce vir oriēt nomē ei⁹. Hui⁹ filij st̄ oēs p̄desti
nati ad vitā. Job. j. a. Erat iob. i. dolēs / magn⁹ int̄ oēs oriē
tales. Ecce h̄ habem⁹ q̄ p̄dicatores debēt volare. Un. j. ix. b.
Qui st̄ isti q̄ vt nubel volat. Sz p̄mo debēt ec̄ suspēsi a tra. i.
ab amore frenoz̄. Job. viij. c. Suspēdū elegit aia mea. Secū
do debēt alas mouere. i. vtutes opib⁹ agitare. Debēt etiā p̄t
nue mouere: ne si ad modicū cesserit cadat. Acr. xx. f. Per
trienniū nocte et die nō cessauit monēs cū lachrymis vnum/
quēq̄ vīm. Itē cū auditate debēt volare. Job. xxxix. d. De
longe oculi ei⁹. p̄spicūt̄: et vbcūq̄ fuerit cadauer statū adest.
Itē debēt volare i humeros p̄ctōz̄ nō in aures: q̄ ad h̄ de
bet esse p̄dicatio: vt bñ opari faciat: nō vt aures demulceat.
j. xi. a. Loq̄mini ad cor hierusalē. Eccl. xxi. a. Musica i lu
ctu importuna narratio: flagella et doctrina in oī rēpe sapia.
r **I**dumea et moab p̄ceptū man⁹ el̄. vel / eoz / faci
ent. s **E**t filii āmon obediētes erūt eis. i. aplis. Per
istas tres gētes / oēs p̄ctōres intelligunt̄. Idumea / sanguinea
interpret̄: et significat luxuriosos. Moab ex p̄ie: et significat
supbos. Ammon / p̄pls iniqu⁹: v̄l / p̄pls inutil⁹: et significat aus
ros. Oēs isti faciliter p̄ceptū manus: id est cum vident p̄dica
tores mōstrarē exēplo qđ p̄dicat̄ p̄bo / credit̄ et obediūt. Osee
xii. c. Ego vīsionē multiplicauit: et in manu p̄phetarū assimil
at̄ sum. t **E**t desolabit dñs linguā mar̄ egypti. i.
sicut idumei et moabit̄ et āmonite credent aplis: ita et egypt
i⁹ q̄ sup̄ omēs laudabāt idola. M̄ystice: linguā maris M̄ystice
egypti / est sapiētia mundi: quā dñs defolauit: quia per p̄
dicationē crucis stultam monstrauit. j. Cors. j. c. Monne stul
tam fecit deus sapiētia huius mīdi: Item linguam egypti
desolabit dñs: quando linguam blasphemā vel vaniloquā
in linguam psalmodiant̄ et peccata confitentes comurat. j.
xix. c. Erunt q̄nq̄ ciuitates in terra egypti: loquentes lingua
chanaan: id est cōmutata. Et hēc mutatio dextere excelsi. Ps. 76.

x **E**t leuabit manū suā super flumen / diuītarum.
y **I**n fortitudine spiritus sui / vel / populi sui: hoc fa
cit dñs: quando virtute gratie sue: quā infundit populo suo:
facit diuītas distribuit̄: et pauperib⁹ ergari. z **E**t per
cutiet eū in septē riuijs: id est spiritu septiformis gra
tie. b **I**ta vt tranſeant̄ per eū calciati: id est p̄
dicatores: qui habent pedes animē calciatos exemplis san
ctor̄: ne forte offendant ad lapidem: id est ad duricā p̄ctōz̄.
Cant. viij. a. Q̄ pulchrit̄ i calciamēt̄ gressus tui filia p̄ncipis.
Ero. xij. b. Calciamēt̄ habebit̄ i pedib⁹ vestrīs. H̄iere. ii. e.
Prohibe pedētuū a nuditate: c **E**t erit via / p̄ totū orbē;
e 4 Residuo p̄plo meo

a Et erit via de egypto in hieros. **b** Residuo populo meo q̄ relinquet ab assyriis i egypto. **i.a** babylonis. **d** Sic fuit isrl̄ via p mare rubr̄ sine impedimento: Sap. xix.b. **e** In die q̄ ascendit de terra egypti in iudea: q̄ in montib⁹ est respectu egypti.

Secunda expositio **b** Residuo populo meo: id est predicatoribus non fugientibus sed fugantibus et capientibus peccatores. **c** Qui relinqueret ab assyriis: id est despiciet a superbis. **d** Hec fuit israel in die q̄ ascendit de terra egypti: id est sicut fecit mirabilia dñs ante filios israel ascendentibus de terra egypti: quia mare diuisit et egyptios submersit: ita facit ante predicatoribus: quia mare: id est peccatores diuidit a mundo vel a peccatis: et omnes egyptios: id est demones submersit mari diuiso. **E**nde Abacuk. iij. d. Tiam fecisti in mari equis tuis: id est predicatorib⁹ tuis: in luto aquarū multarū. Michæl. viij. c. Iuxta dies antiquos fini die egressiōis tue de terra egypti ostendam ei mirabilia.

a viā residuo populo meo q̄ relinquet ab assyriis: sicut fuit israel in die qua ascendit de terra egypti.

D **i** dices i Ca. XII die illa: Confitebor tibi dñe qm̄ iratus es mihi: conuersus ē furor tu-

A us et consolatus es me. Ecce ceterus saluator meus: fiducialiter agam et nō timebo. Quia fortitudo mea et laus mea dñs: et factus est mihi in salutem. Haurietis aquas in gaudio de fontib⁹ saluatoris: et dicet i illa die:

gas molestias pressurarū. Et tu o ecclesia postq̄ fueris dilata et a pressurē liberata: gratia actiōib⁹ p̄fēq̄ris dñm libera torē tuū: sicut filii israel post trāsītū maris rubri. Et hoc est:

f Et dices: o tu ecclesia p̄cussa flumine egypti: i superata eloquētia et sapientia mundi: et siccato fluxu voluptatum.

g In die illa iocūda et desiderabili.

h Confitebor tibi: id ē laudabo te. **k** Dñe corde ore opere. **l**

m Om̄ irat es mihi

.i. iuste me affixisti q̄ peccavi. Ecce simul p̄fēsio laudis et peccati.

Et est argumentū p̄fēsio sunt agende de aduersis. **T**ob. viij. b

Ego autē p̄fitebor illi

in fra captiuitatē meę. **J**ob. v.c. Hūs hō q̄ corripit a dño.

Idē. vi. b. Qui cepit ipse me pterat soluat manū suā et suc-

cidat me: et hec mibi p̄solatio vt affligēs me dolore nō par-

cat. **E**t. viij. c. Etiā si occiderit me in ipso sperabo. **q. L**or.

xiij. c. Libens gloriabor in infirmitatib⁹ meis. **P**ſ. Letati su-

mus p̄ dieb⁹ qb⁹ nos humiliasti: anis qbus vidimus mala.

n Conuersus ē furor tuus: i ra. s. in clemētia: vindicta in

misericordia. **o** Et p̄solat es me: p̄ctā mea p̄fiteste: et

flagella tua patiente sustinentem. **P**ſ. Cōuertere dñe et eripe

aiam meā. **J**ohel. iiij. c. Quis scit si puerat et ignoscat de et

relinquit post se bñdictionē. Michæl. viij. b. Frā dñi porta-

bo qm̄ peccavi ei donec causam meā iudicet: et educat me in

lucē. **E**t nota q̄ est p̄fēsio p̄cti. **J**aco. viij. d. Cōfitemini al-

Multiplex terutru p̄ctā v̄ra: vt saluemint. **C**onfessio fidei. **M**atth. x. d. cōfessio

Qui cōfitebis me corā homib⁹ confitebor et ego eū coram

patre meo qui in egli est. **C**onfessio laudis. **P**ſ. Cōfitebun-

tur egli mirabilia tua dñe. **C**onfessio p̄sumptionis. **L**itui. i. d.

Cōfiteb̄ se nosse dñi: factis autē negat. **C**onfessio grātuactio-

Nobis. **T**ob. viij. c. **C**ōfitebere dñe i bonis tuis: et bñdic dñi egli.

Confessio iudicij. **M**at. viij. c. **L**uc p̄fitebor illis q̄ nunq̄ no-

ui vos. **V**ersus. **L**aus p̄ctā fides: p̄sumptio: grātu iudex.

Sed nūqd p̄ nunciū aut p̄ eplam p̄solatio ista facta ē. **M**on:

sed q̄ p̄p̄ia p̄sonā. **U**n sequit: p̄ Ecce de saluator me

us. q. d. **I**am hō caro factū est: et inuisibilis de visibilis

hō. Michæl. viij. b. Expectabo deum saluatorē meū. **E**xo.

xiij. a. **I**ste deus meus et glorificabo eum. **q** Fiducialiter agam. i. dabo elemosynā q̄ est fiducia coram deo. **T**ob.

viij. b. Fiducia magna est coram sumo deo elemosyna oibus

facientib⁹ eam. **L**uc. xiij. f. Date elemosynā: et ecce oia mūda

sunt vobis. **V**el in fide agam oia: quia sine fide impossibile ē

placere deo: **H**eb. xiij. a. **E**t bene cōmendat fidem. i. opus: q̄

fides sine opib⁹ mortua est: **J**aco. iiij. d. **r** Et nō timebo: quid faciat mihi hō: quia qui mund⁹ est qd timeat nihil est.

Et merito nō timebo: **s** Quia fortitudo mea. i. auctor et causa meę fortitudinis.

t Et laus mea. i. materia et causa meę laudis: **v** Dñs non diuiti⁹ non deliti⁹ nō ho-

nores. **q. R**egi. xxij. a. **D**ñs petra mea et robur meum et salu-

ator meus. **H**iere. xvij. b. Sana me dñe et sanabor: saluum

me fac et saluus ero: qm̄ laus mea tu es. **x** Et factus est

mibi in salutem: id ē incarnat et passus est p̄ salutē mea.

y Haurietis aquas in gaudio o fideles: aquas doc-

trine: aquas viuas salientes in vitam eternam: **J**oh. iiiij. b.

De quibus dicitur. **j. l**v. a. **O**mes sittentes venite ad aquas.

z De fontib⁹ saluatoris: id est aplis et alijs sanctis do-

ctorib⁹: q̄ sūt duodecim fontes in helim: **E**xo. xv. d. Nō de

flumib⁹ babylonis. i. de sapientib⁹ hui⁹ mūdi: De qb⁹ dñ. j.

Lor. i. c. Perdā sapientiā sapientiū: et prudentiā prudentiū

reprobabo. **H**iere. iiij. d. Quid tibi i via egypti vt bibas aq̄s

turbidas: et qd tibi i via assyrioz vt bibas aq̄s flumis: Itē in

eodē. c. Duo mala fecit ipsi me: me dereliquit fonte ag vi-

ue: et foderit sibi cisternas dissipatas q̄ ptinere nō valēt aq̄s.

z Et dicitis in illa die hausta aq̄ de fontib⁹ saluatoris.

Wystice **f** Et dices i. Dixerat dñs p̄phētā: Per-
cutiā egyptū in septē riuis. i. delebo oia vitta mūdi: vt libere
trāscāt p̄dicatorēs mei p̄ egyptū: sic libere trāsierūt filii isrl̄ p̄
mare rubr̄. Hic autē puerit dñs finem ad ecclā. q. d. sic li-
beri curſū habebūt p̄dicatorēs mei p̄ egyptū: me parāte eis
vīa: et amouēte offendicula: et sic habebūt pacē et q̄tē p̄ lon-

g Confitemini dñ o laudes

G Cōfitemini dñō eū latitādo et vos accusando. b Et iūocate nōmē ei⁹ sol⁹: vt saluet et custodiat vos. d **H**o^s tas tē. Secunda pars: vbi iūitat eos et hortat p̄dicare alijs magnalia dei dicens: Nōtas facite in populis/multis/ f Adinuētiōes ei⁹. i. mirabilia ei⁹ q̄ adiuenit ad n̄am liberationē. g **A**be-

B mentote qm̄ excel-
sū est nōmē ei⁹. id ē
memorię commēdate
celistudinē virtutis q̄
sic vos liberauit. h

Cātāte. i. laudes ca-
nīe/dño: i. Qm̄ magnifice fecit vos
liberādo. k Annū-
ciate hoc i. vniuer-
sa terra: vt oēs lau-
dēt et glorificet eum

vobiscū. m Exulta corde. n Et lauda ore. o **H**abitatio sion. i. o tu sion q̄ es habitatio dei: et q̄ es modo ha-
bitata/lauda eū. p Quia magni⁹ i medio tui est modo:

q **S**ctūs israel. i. de⁹ sc̄ificatis israel.

a Cōfitemini dñō laudes et p̄cā. b Et iūcate: cor-
de/ore et ope. c Nōmē ei⁹. i. iesū: vt saluet vos. Jōhel.
i. g. Roma. x. c. Ois q̄ iūocauerit nōmen dñi saluus erit.
d Nōtas facite p̄dicādo. e In pp̄lis; nō solū in po-
pulo. f Adinuētiōes ei⁹ nō vras. Adinuētiōes ei⁹ sūt
verbi incarnatio/impassibilis passio: q̄ de⁹ esset hō: mat vir-
go/pbū infans/pānis esuriēs/fons sitiēs/via fessa/vita mo-
riēs/et hmōl: q̄ magno studio adiuenit in salutē humani ge-
neris. vñ P̄s. Annūciate inter gentes studia ei⁹. i. noua q̄
studēdo adiuenit. De q̄ H̄iere. xxi. d. Nouū faciet dñs sup
terrā: semina circūdabit v̄tū. vñ. Adinuētiōes ei⁹. i. no
uos modos venēdi ad eū. g **D**emotete qm̄ excelsi
est nōmē ei⁹. vñ P̄s. Excelsus sup oēs gētes dñs. Et ali-
bi: Excelsus dñs et humilia respicit. h **E**latate dñs. i. ad
bonorē dñi. i. Qm̄ magnifice fecit: q̄ mortem morte
vicit: et carnē n̄ram i celo verit̄/mortuos suscitauit: aquam in
vinū mutauit: et hmōl. k Annūciate hoc o apli/o p̄di-
catores. l In vniuersa terra: nō solū parisi⁹. m Ex-
ulta/ibi: n Et lauda aliq̄s dei tuū: o **H**abitatio sion
i. o ecclia q̄ el habitatio dei. Et reuera habitatio: p Quia
magni⁹ i medio tui; nō i angulo: quia veritas nō q̄rit an-
gulos: q̄ lignū vite ē i medio paradisi: Eſi. ii. b. q **S**ctūs
isrl. i. q̄ sanctificat isrl. i. clericos; s̄ ipsi nolūt q̄ trā diligūt.

O Mus babylonis tē. **E**xpositio Capit. XIII.
Enumerat̄ tribulatiōib⁹ q̄s passi sūt iudei et a dño
liberati. Dic̄o etiā cantico in laudē dei: q̄ desolatio
hostiū desolat̄ solet esse solatiū: s̄o ad p̄solatiōne iudeor̄ sub-
dit esias de tribulatiōib⁹ gentiū q̄ eos graui⁹ affixerūt cir-
citer vndeū per ordinē fm q̄ graui⁹ affixerūt: vñ p̄ agi-
tur de onere babylonis: q̄ pl⁹ q̄ graui⁹ infestauit eos: Nec so-
lum ab esia sed etiā a hieremia et ezechiele et alijs p̄ph̄s di-
cta ē harū gentiū desolatio i p̄solatiōne iudeor̄. **D**ystice au-
tem p̄dic̄it h̄ mūdi et amator̄ ei⁹ desolatio sempiterna. Diuidi-
tur aut̄ h̄ caplin in q̄tuor p̄tes. In p̄ma describit p̄pha mul-
titudinē et fremitū medor̄ et psarū obſidētū babylonē: et stu-
porē et metū babylonior̄. In scđa agit de p̄tritiōe frē et ha-
bitatiū raritate: ibi: Ecce dies dñi veniet tē. In tertia
describit ferocitatiē et imſericordiā medor̄ et psarū: q̄ nec etiā
infantib⁹ parc̄t: ibi: Ois q̄ inuēt̄ fuerit tē. In q̄ta dic-
vastitatiē et solitudinē babylonis irrepabilē: sic fuit deſtructio
sodome et gomore: ibi: Et erit babylon tē. Et nota q̄
babylonia nōmen est terre: babylon/nōmē est ciuitas: babel
nōmē est turris: vbi p̄fulū est labiū p̄ſtruētū ipsā: Bēn. xi. b.
Quē habebat i altitudine tria milia passuū: q̄ faciūt duas leu-
cas: mur⁹ aut̄ ciuitatis q̄drus erat: et q̄dlibet lat⁹ habebat se-
decim milia passuū in longitudine: q̄ faciūt q̄dragūt duas leu-
cas: et duas p̄tes vni⁹. H̄ec erat metropolis chaldeor̄. H̄ac
regulāt̄ balthasar nepote nobuchodonosor deſtruxerūt sun-

dit⁹ cyrus et dari⁹ reges p̄ſidis et medie: sic legit Daniel. v.
Quā destructionē longe ante p̄uidēs esatas i solatiū gēt̄ ſue-
ait: r **O**nus. i. opp̄ſio et miseria. s **B**abylonis et
babylonie. t **Q**d vidiſ esaias fili⁹ amos. i. p̄uidit in
ſpū futurū. v **S**up mōtē caliginoſū. i. ſup babylonem

quondā ſupbā modo
tenebris tribulationis
vel fumo incēdij cali-
ginosam. Hoc ē qd ſe-
quiſ: et divertens ſer-
monē ad pſas et medos
q̄ſi p̄ſtantes vel pſen-
teſeos videret ait: x

Reuate o medi et
pſe y **S**ignū vic-
toris. q. d. ponite ve-
xilla vīa in turrib⁹ ba-
bylonis ut victores.

z **E**t exaltate vocē victorie. a **L**euate manū/ vias
hostes babylonis p̄tra ip̄la adiuuādo. b **E**t ingredient̄
portas babylonis. c **D**uces/persarū et medorū. i. cyr⁹ et
dari⁹. Et reuera ita erit: q̄z d **E**go dic p̄pha in pſona dñi:
e **H**abādāqū: id est inspirauit. f **S**anctificat̄ meiſ. i. cy-
ro et dario p̄firmatis in regnū: vel ad fortiter p̄ſtandū. Uel
Sanctificat̄. i. respectu babylonior̄ sanctus: ut venirent
et caperent ciuitatem. g **E**t vocauit fortes meos: id ē
medos et pſas: q̄b⁹ dedi fortitudinē: q̄b⁹ nō poterit resistere:
b **I**n ira mea ſuḡ vos effūdēda: vt vidiſt̄ d̄ vob accipiēt.

Exultātēs in gloria

Dystice **O**nus babylonis tē. Babylon/interp̄
tatur p̄fusio: et significat mundū: qui lingua/gentes et ope-
ra confundit. **C**ui⁹ rex est nabuchodonosor: id est diabolus:
qui dicit culibet christiano: qd olim dixit christo: H̄ec omis-
tibi dabo: si procidēs adoraueris me: Mart. iiij. b. **O**nus
aut̄/babylonis: id est miseria huius mūdi/non videt nisi
esatas: qui interpretat̄ ſalutaris dñi: id est iustus qui mūdi
fugit quia agnoscit. Maum. iiij. b. **O**mnis qui viderit te reſi-
lit a te. v **S**uper montē caliginoſū leuate signū/
crucis o p̄dicatorēs: id est diuitib⁹ et potentib⁹ huius mūdi
mysteriū crucis p̄dicate. Mons quidem caliginoſus est
aceruus diuitiarum vel dignitas ſecularis: que mentis ocu-
los faciunt caligare. Judic. ix. e. **U**mbras montium vides
quasi capita hominū: et hoc errore deciperis: ſcilicet exem-
pli maiorū: q̄ umbras hui⁹ mūdi q̄ ſi rem ſolidā amplectunt̄.
H̄iere. xiiij. c. Date gloriaz deo veftro anteç̄ cotenebreſcat:
et anteç̄ offendant pedes veftri ad mōtē caliginoſos. Job.
xi. c. H̄ile montes herbas ferunt. Ad litterā: ſuper montem
caliginoſum ſignum leuat̄: quādo diues vel p̄poteſt̄ eli-
quis crucē ultramariṇā vel penitētē ſup humeros ſuos le-
uat. z **E**t exaltate vocē p̄dicādo alt̄ et p̄ altis nō p̄ ter-
renis. Hoc nō faciūt illi: de q̄b⁹ d̄r in P̄s. Posuerū in cglū
os ſuū et lingua eoz trāſiuit i terra: q. ſ. loq̄ incipiūt de deo:
ſ statim trāſeūt ad terrena: q̄ru os corporis de celo loquif: ſed
lingua cordis. i. intētio terrā lingit: q̄z p̄ lucro p̄dicāt nō pro
deo. j. xxii. a. De tra loq̄ris: et de humo audieſ eloquū tuū.

a **L**euate manū/bona opa faciēdo: nō p̄ mūdo ſ. p̄ deo.
P̄s. Eleuatio manū mearum ſacrificiū vefptinū. Et alibi.
Operā manū n̄rarū dirige ſup nos. Ero. xvij. c. Cum le-
uabat moyses inan̄ vincebat israel: ſi aut̄ paululū remiſſiſet
supabat amalech. Mō enī ſufficiēt vocē exaltatio niſ ſeq̄ ma-
nuū eleuatio. b **E**t tūc ingredient̄ poſtas. i. aurem et
cor p̄pli. c **D**uces. i. p̄dicatorēs. Illa enī p̄dicator libenē
ſuſcipit: q̄ vite ſcritate iuuat. vñ. ſ. xi. d. Idumea et moab
p̄ceptū manū eoz. d **E**go mandauit ſanctificat̄ meiſ
ſciū p̄dicatorib⁹ ut vemat i babylonē. vñ. **H**abādāqū. māda-
ta q̄ ſacerēt et poſtea p̄dicāret dedi. g **E**t vocauit fortes
meos ad officiū p̄dicādi: ſic paulū et alios. h **I**n ira mea
i. ut p̄dicāret irā meā mūdo. Ezech. xxx. c. Fortiſſimi gēt̄
adducēt ad diſpēdā irā. i. frenirat̄ i hoib⁹. Lant. iiij. c. En
lectulū ſalomonis ſeraginta fortes ambiūt ex fortiſſimis isrl.

e 5 v* Exultātēs in gloria

Libri

a Exultates i glia mea nō in fortitudine sua. q. d. vlc.
toriam et destructionem babylonis mihi ascribunt non sibi.
b Vix multitudinis exercitū medor et psarū venient au-
dita ē. c In mōtib⁹ babylonis. d Quasi pp̄lorū
frequētiū. i. multoꝝ. e Vix sonit⁹ regū gētiū ꝑgre
gatarū. i. cyri et dari⁹
et alioꝝ q̄ cū eis veni-
ent audita est. Sic de-
scribit esaias multitu-
dinē et impetu exerci-
tus venient q̄si ꝑsens
viderit. g Dñs ex-
ercituū a q̄ e ois po-
testas: Roma. xiiij. a.
h Precepit. i. iſpi-
rauit. i. Dilutie
belli. i. medis et psis
militib⁹ bellicosis i. t
veniat ḥ babylonem.

Dilutie dico. k. Cle-
niētib⁹ de terra. pcul: et sō nō pcent: qz nulla noticia/ nul-
la affinitas erit int̄ eos et babylonē. l. A sumitate celi:
id ē a finib⁹ terre. i. ab oriente/ vbi videt cglū terrā rāgerē: ac si
esser ibi finis mudi. m. Dñs/ veniet i ministrī vindictę suę:
n. Et pro id est: et est expositio ei⁹ q̄o dixerat dñs veniet: et
valsa furoris eius/ veniet similitate: q̄ summitate celi. i.
ab oriente. i. cyrus et dari⁹ cū bellatorib⁹ suis/ q̄s dñs expli-
bit furorē suū ḥ babylonē. o. Et dispdat oēm terram
babylonis: q̄ oib⁹ tr̄is videbat dñari. Deinde querit fīmonē
suū. p̄pha ad babylonios dices: q̄ Alulate/ babylonū ꝑ
timore. r. Quia ppe ē dies dñi: in q̄ vlciscit se dñs de
vob. s. Quasi vastitas a dñno veniet. Sic p̄strue: Va-
stitas veniet q̄si vastitas a dñno. q. d. magna erit vasti-
tas qz a dñno: q̄ potes ē et forz: et null⁹ eī dīcere pōt. t. Pro
pter hoc: q̄ vastabis babylon. v. Dñs man⁹/ babylo-
nō. w. Dissoluens ꝑ timore. y. Et oē cor hois/ tā
magni ꝑ parui. x. Cotabescet. i. deficiet q̄si tabidum.
a. Et pteref ꝑ nimio dolore. b. Torsiones/ ventris.
c. Et dolores/ alioꝝ mēbroꝝ. d. Tenebunt eos ad l̄faz:
q̄i obſidebunt a medis et psis. e. Quasi pturiētes do-
lebūt. i. incōpabilis. Maxima enī est illa ca passio: et maxim⁹
ē dolor mulier⁹ pturiēt: et ita per h innuit q̄ maxia erit an-
gustia eoz. f. Unusq̄s ad p̄ximū suū stupebit/ ꝑ
nimia miseria: vidēs eū in eisdē tormenti: nec poterit eū iuuare.
g. Facies cōbustę vult⁹ eoꝝ. i. nigre p̄t̄ nimio dolore.
Vel ad l̄faz: succela ciuitate multi fuerūt cōbusti i ea. De hac
materia multi ali⁹ p̄phete dixerūt. h. Iere. xxx. a. Cōuerse sūt
vniuerse facies i aurugine. Ezech. vii. e. In oī facie p̄fusio.
Jobel. ij. b. Dñs vult⁹ redigēt in ollam. Mai. ij. c. Facies
omniū sic nigredo olle. b. Ecce dies t̄c. Hic incipit age-
re de Aritioē terre et habitantiū in ciuitate: qz vel interficien-
tur: vel fugiēt ꝑ timore. Ecce/ q̄si non differet dñs hāc vin-
dictā: qz Ecce dies dñi. i. captiuitat et deſtructiōis baby-
lonis p̄par⁹ a dño: u. Veniet/ cito. k. Crudelis/ pa-
tiēt⁹. l. Et indignatiōis plen⁹ et ire furorisq̄s/ fī
estimationē malorum: que q̄si infinita et inestimabilia erunt.
m. Ad ponendā terrā/ babylonē: n. In solitudinē
sempernam hominū et omnis boni. o. Et peccatores
eius: id est habitatores eius: qui quasi singulariter pec-
catores erant.

• Misticē a. Exultates i glia mea/ nō i sua. ij. Cor. x. d. Qui glo-
riaſ/ in dño glief. i. xliij. b. et. xlviij. b. Glia meā alteri nō da-
bo. b. Vix multitudinis in mōtib⁹ q̄si pp̄lorū frequē-
tiū. i. vox multitudinis p̄dicatoꝝ simul et pp̄lorū psona audieſ:
qz q̄d illi dicēt vniſormis: illi faciēt p̄cordit. Un. j. Cor. j. b.
Id ipsū dicat̄ oēs. e. Vix sonit⁹ regū. i. doctorū q̄ de-
bet regere eccliaz dei/ audieſ psona. f. Sentiu cōgrega-
tarū. i. discipuloꝝ silt̄. Maſi doctores p̄cordarēt i vita et in
doctrina/ et discipoli p̄cordarēt: qz rote sequūt aialia q̄cūq̄ va-
dūt. Ezech. j. e. Cū ambularent aialia: abulabāt et rote parit̄.

Esaie

iuxta ea: et cū eleuarent a terra aialia/ eleuabant simul et rote.
Et. j. f. Audiebā sonū alarū q̄si sonū aq̄p multarū: q̄si sonum
sublimis dei cū ambularēt. Dodo non ambulat: imo iacent
aialia: et sō nō audif̄ son⁹ eoz vt son⁹ dei sublimis: sed vt son⁹
dei terreni. g. Dñs exercituū p̄cepit militię bellī:
deſtruere babylonē. i.

h. Dōps h̄ dēs man⁹ dissoluē
tur: et oē cor hois p̄tabescet
et pteref. i. Torsiones et dolores
te nebūt: q̄si pturiētes dole-
būt. Unusq̄s ad p̄ximū su-
um stupebit: facies cōbustę
vult⁹ eoz. Eccē dies dñi vē-
niēt crudelis et indignatiōis ple-
nus et ire furorisq̄s ad ponē-
dā terrā i solitudinē: et p̄tō-

B.

Rau. 2. c.

pcū elus. h. Iere. x. b. Dñs eleuat nebulas. i. p̄dicatores ab
extremitatib⁹ terre. l. A sumitate celi dñig. i. a sinu p̄s
venit fil⁹ in vterū virgis. Un. Ps. A suimo celo egressio ei⁹. Ps. 18.
n. Et valsa furoris ei⁹. i. p̄dicatores veniet a sumitate ce-
li. o. Ut dispdat dñs p̄ eos. p. Oēm terrā. i. oēz ter-
renā sapiam: q̄ dei sapiaz se erigēt. ij. Cor. x. b. q. Alu-
late/ p̄tōres penitēdo/ cōſitendo/ gemēdo. r. Quia pro-
pe est dies dñi. i. iudicij vel mortis. Jobel. ij. a. Ululate in
mōte sc̄o meo: cōturbent om̄es habitatores terre: qz veniet
dies dñi: quia ppe ē dies tenebrarū. Ezech. xxx. a. Ululate
ve/ ve/ diei: qz iuxta ē dies: et appropinq̄bit dies dñi/ dies nu-
bis. s. Quasi vastitas a dñno veniet: id ē magna: nll̄i
parcēs. Jobel. j. d. B. a. a. diei: qz ppe ē dies dñi: et q̄si vasti-
tas veniet a potēte. Apoc. viiij. b. Ue/ ve/ ve/ habitatiib⁹ i ter-
ra. Ter dicit ve: qz r̄det tribus a. i. tripli culpe triplex pg.
Tripli culpe triplex pena
re p̄det triplex pena
na. P̄tō in deū/ carētia vissōis del: p̄tō in p̄ximū: ignis in
extinguibiliſ: p̄tō in seipſū: vermis imortal. t. Propter
hoc oēs man⁹ dissoluens/ pauore: qz null⁹ opa digna
iusticia dei repient. Un. Ps. Non iustificabis in p̄spectu tuo
ois viues. Job. ix. d. Si lor⁹ fuero q̄si aq̄s nūis: et si fulse-
rint velut mūdiſſing man⁹ meq; th̄ ſordib⁹ int̄iges me: et abo
minabunt me vestimenta. i. opa mea me reddēt abomīabilē. i.
lxij. c. Dñs iusticie nr̄ q̄si pān̄ mēſtruate. y. Et oē cor
hois p̄tabescet/ in die iudicij. i. deficiet ꝑ timore. z. Et
pt̄teref/ p̄scētia mali cōmisiſ vel boni omisiſ. Ezech. vii. e.
Dñs man⁹ dissoluēt: et oia genua fluēt aq̄s. B̄t̄ Ezech. xxij.
b. Labeſet oē cor: et dissoluēt vniuerſe man⁹. i. p̄teplatiū et
actiū. b. Torsiones. i. p̄scētē remorſiōes. c. Et dolo-
res/ corporis. d. Tenebunt eos q̄ modo dolores expellit a
se: et gaudia vana amplectunt. P̄rouer. xliij. b. Extrema gau-
dij luc⁹ occupat. e. Quasi pturiētes dolebūt: Tunc
vellēt parere bona opa: s̄ nō poterūt: qz nō erit tūc ſtūs pa-
riēdi. i. merēdi. i. xxvij. a. Dñs tribulatiōis et angūlię et cor-
rectiōis et blasphemie dies hec: qz venerunt filij ad partū: et
virtus nō est pariēdi. f. Unusq̄s ad p̄ximū suū stu-
pebit ꝑ nimia miseria. q. d. vñ nō p̄solabit alterū in infer-
no vel i iudicio. g. Facies cōbustę vult⁹ eoꝝ / igne ge-
hēnē: que sib⁹ succēderet male viuēdo. i. l. d. Ecce vos oēs ac-
cēderēt ignē accincti flāmis abulatē i lumine ignis vīt: et i flā-
mis q̄s succēdīt yob. Ezech. xxx. e. Dabo ignē in egypto:
quasi pturiens dolebit. h. H̄z̄n. iiij. b. Benigrata est sup car-
bones facies eoz: et non sunt cogniti in plateis. b. Ecce
dies dñi veniet crudelis/ peccatoꝝ: sed suavis electi.
l. Et indignatiōis plenus et ire furorisq̄s: quia nō
erit t̄p̄ penitētē: s̄ p̄ne indignatiōis p̄tra ſupbos: ire con-
tra iracūdos: furoris p̄tra iūdos. m. Ad ponendā ter-
ram: que pondere p̄tō grauabat/ in solitudinē. o. Et
p̄tōres eius p̄terēdos de terra: hoc est: cū dñs ve-
nerit ad iudiciū ponet terram: id est terrenos in solitudinem
infernālē: et p̄tōres cōteret: id est corpus et animam puniet.
v. Qm stelle celi

Catores erat. a **Cōterēdos de terra.** i. tritio expellēdos. b **Q**uā stelle celi. i. p̄ncipes babylonij. c **E**t splēdor earū. i. sapia eoz q̄ splendebat. d **M**ō expādet lumen suū. i. p̄siliū suū sup babylonē. e **O**btenēbrat̄ ē sol. i. balthasar rex babylonis aduenītib⁹ medis et persis amissit decore regis dignitatem.

Et tēsis. f **I**n ortu suo

i. i. p̄ncipio regni sui:

q̄ parū regnauit. Tā

rā tangit q̄ balthasar di-

em natalitū celebra-

bat: et subito vidit ma-

nū in pariete scriben-

tem: **D**ane theseli

phares: et p̄ nūmio ti-

mōre obstupuit quasi

mōrtuus: sicut legitur

Daniel. v. Et hoc ē:

e **O**btenēbrat̄ ē sol: id ē obstupesfac̄

est rex balthasar visa-

manu: f **I**n or-

tu suo. i. in die natalitū sui. g **E**t luna. i. regina uxoris. s.

vel mater sua. h **M**ō splēdebit i lumine suo. i. nullum

poterit dare p̄siliū. Tēl metaphorice loquit̄: qz afflic̄t viden-

tur om̄ia tenebrosa. Tēl q̄ b̄ innuit q̄ tan⁹ erit exercit⁹ q̄ p̄e

multitudine puluers non poterūt videre sole vel luna. i. **E**t

vīsitabo dñs dic̄t vīndicādo: k **S**up orbis mala. i.

babylonis sic dīct̄: p̄k multitudinē populi et magnitudinez

ei⁹. Tēl est ibi vībis antonomasice. l **E**t vīsitabo cōtra

impios babylonios. m **I**nītātē eoz. i. eos puniā. p̄k

impītātē et inītātē ipsoꝝ. n **E**t requiescere. i. cessare:

o **F**aciā supbiā infidelium. i. chaldeoz. p **E**t ar-

rogantia fortū. i. babylonior̄ q̄ se fortes iactabāt: q̄ b̄ hu-

miliab̄o. p̄ medos et persas. q. d. ita faciā: vt q̄ supbit humi-

lieſ. In hoc em q̄ dñs vītū punit: dat exemplū alijs: vt sibi

caueāt ab illo malo. r **P**reciosior. i. rarioꝝ: s **E**rit vir

auro post destructionē babylonis. t **E**t hō in terra re-

manēs p̄ciosior erit. u **H**ūdo obrīco. i. auro rubro et ru-

a res ei⁹ p̄tērēdos dīterra: qm̄

b stelle celi et splēdor earum

d nō expādet lumen suū. o b-

tēnebrat̄ ē sol in ortu suo: et

g luna nōn splēdebit i lumine

suo. Et visitabo supbiis

mala: et h̄ ipios inītātē eo-

rū. Et rēq̄escere faciā supbiā

infidelium: et arrogātiā fortū

h̄ umiliab̄o. P̄ciosior ērit

vītū auro: et hō mūdō obrīco.

Sup h̄ celū turbabo: et mōdō

rum allident in oculis eoz:

f **I**n or-

tu suo. i. in die natalitū sui. g **E**t luna. i. regina uxoris. s.

vel mater sua. h **M**ō splēdebit i lumine suo. i. nullum

poterit dare p̄siliū. Tēl metaphorice loquit̄: qz afflic̄t viden-

tur om̄ia tenebrosa. Tēl q̄ b̄ innuit q̄ tan⁹ erit exercit⁹ q̄ p̄e

multitudine puluers non poterūt videre sole vel luna. i. **E**t

vīsitabo dñs dic̄t vīndicādo: k **S**up orbis mala. i.

babylonis sic dīct̄: p̄k multitudinē populi et magnitudinez

ei⁹. Tēl est ibi vībis antonomasice. l **E**t vīsitabo cōtra

impios babylonios. m **I**nītātē eoz. i. eos puniā. p̄k

impītātē et inītātē ipsoꝝ. n **E**t requiescere. i. cessare:

o **F**aciā supbiā infidelium. i. chaldeoz. p **E**t ar-

rogantia fortū. i. babylonior̄ q̄ se fortes iactabāt: q̄ b̄ hu-

miliab̄o. p̄ medos et persas. q. d. ita faciā: vt q̄ supbit humi-

lieſ. In hoc em q̄ dñs vītū punit: dat exemplū alijs: vt sibi

caueāt ab illo malo. r **P**reciosior. i. rarioꝝ: s **E**rit vir

auro post destructionē babylonis. t **E**t hō in terra re-

manēs p̄ciosior erit. u **H**ūdo obrīco. i. auro rubro et ru-

sū. Ad līaz i die iudicij null⁹ erit splēdor eoz nec ultra respe-
ctu splēdorū diuinī et electorū. j. ix. d. Nō erit tibi sol apl⁹ ad lu-
cēdū q̄ diē: nec splēdor lumen illumiabit te: s̄ erit tibi dñs in lucē
sempitnā. Tēl ad vītū et necessitatē: qz tūc nō erit necessari⁹ splē-
dor earū: tū ad decorē erūt: s̄c dīc Aug⁹: quē fuerūt ad necessi-
tātē: erūt ad honestatē.

Tēl ad līaz: appropin-
quātē die iudicij obscu-
rabunt luminaria celi.

Uñ Jobel. i. g. Sol
puertet in tenebras et lu-
na i sanguinē anteē re-
nitat dies dñi magn⁹ et
horribilis. Mat. xxiiij. c.

Sol obscurabit et luna
gō dabit lumen suū et stel-
le cadēt d̄ celo. Tēl my-
stice ap̄bia ē t̄p̄is instat̄:

b **S**telle celi. i. p̄dica-
toꝝ. c **E**t splēdor
eoz. i. pueratio eoz. d

Mō expādet lumen

sū. i. lucē doctrīe suē. e **O**btenēbrat̄ ē sol i ortu suo. i.

plat⁹ in p̄motiōe sua. g **E**t luna. i. ecclia. h **M**ō splēde-
bit i lumine suo: qd̄ olim habuit. Michæl. iii. c. Occubet sol

sup ap̄bas et obtenebrabit sup eos dies. Jobel. i. c. Sol et luna
obtenebrati s̄t: et stelle retraxerūt splēdorē suū. Apoc. vi. d. Sol

fact⁹ ē niger tot⁹ q̄si lac⁹ cilicin⁹: et luna tota sacra ē vt sanguis:
et stelle ceciderunt de celo sup terrā. i **E**t visitabo sup orbis

mala. i. vīndicabo in p̄tōres vt eos puertet. l **E**t p̄tra invi-
pios iniātātē eoz: visitabo vt p̄. n **E**t p̄tra invi-
pios iniātātē eoz: visitabo vt p̄. o **E**t p̄ta invi-
pios iniātātē eoz: visitabo vt p̄. p **E**t ar-

rogantiam fortū. i. dēmonū humiliab̄o. Nam cū deus

p̄tōres h̄ corrigit: dolet diabolus: qz sic flagellat a dño. Unde

Mat. xii. d. L̄i das nobis disciplinā: imīcos n̄os multipliciter
flagellas. Ex ira aut̄ magna ē cum h̄ flagella subtrahit dñs

p̄tōz. Uñ Osee. iii. c. Mō visitabo sup filias vīas cū fuerint
fornicate. Ezech. xvii. c. Alueret cel̄ me⁹ a te et q̄escā: nec irascer-
apl⁹. De elec̄t̄ aut̄ d̄ i Ps. Visitabo in vīga iniātates eoz: et Ps. 88.

r **P**reciosior erit vir auro: et hō mūdō obrīco. i. instan-
te die iudicij: pauci iuuenient fideles p̄seuerātes i bono rāta erit

tribulatio. Uñ Luc. xvii. b. Putas cū venerit fil⁹ hoīs iuuen-
et fidē in era: Mat. xxiiij. b. Erit tūc tribulatio magna q̄lis nō
fuit ab iūtō mūdi neq̄ fieri: et nisi breuitati fuisse dies illi: nō fieri
salua oīs caro. x **S**up h̄ celū turbabo: et mouebit
terra d̄ loco suo: qz tūc erit terremot⁹ magn⁹: et vītēs celōz
mouebunt: Mat. xxiiij. c. z **P**rop̄t̄ indīgnationē dñi
exercitū: et p̄p̄t̄ diē ire furor̄ el⁹: quē reprob̄ demōstra-
bit. b **E**t erit q̄si damula fugiēs: leonē: d **E**t q̄si ouis
fugiēs lupū babylon. s. i. amatores mūdi. i. vidētes colpas suas
qz nōn videre negligūt: Damula enī grēce d̄r̄ doct̄as: qd̄ ē vi-
dere et impōtēs se defendere: sic ouis impōtēs est h̄ lupū. Ps.

Sic oues i inferno positi sūt: mōr̄ depascat eos. e **E**t non Ps. 48.

erit q̄ p̄ḡet̄ eos ad defensionē h̄ diabolū ante mortē nisi
dñs. De q̄ d̄r̄ H̄iere. x. d. A dño gressus hoīs dirigūt. Et Pro. Prover. 20. d.

ter. xvi. b. Coz hoīs disponit vīa suā: s̄ dñi ē dirigere gress̄ el⁹.

f **E**nūsc̄s̄ ad pp̄lm suū puertet: qz s̄les in culpa: s̄les

erūt i pena. Luxuriosi cū luxuriosi: auaricii auars: supbi cū sup-
bis erūt i inferno. j. xxiiij. d. Cōgregabūt̄ i p̄ḡat̄ōē vīn⁹ fasces

ī lacū. Mat. xii. d. Colligite p̄mū cicania et alligate ea i fascicu-
los ad cōburēdū. g **E**t singuli ad frā suā fugiēt. i. reuer-
tent ad corp̄ suū vī exierit. Uñ Ps. Exhibit spūs ei⁹ et reuerteret Ps. 145.

i **D**icit̄ in ipso strepitū captiuitat̄ ciuitat̄. Tēl de licen-
tia cyri et darij. k **D**is q̄iuēt̄ fuerit rēt̄. Tertia pars
in q̄ describit ferocitat̄ medor̄ et psarū: dīcēs: **D**is q̄iuēt̄
fuerit in babylone de auxiliatorib⁹ balthasar: l **O**ccidet̄
a p̄sīs et medis. m **E**t oīs q̄ supuenerit. i. q̄ resistere volu-
erit. n **L**adet̄ i gladio hostiū. Tēl forte balthasar ob-
sessus mādauit amīc̄ suis vībz̄ vt venīt̄ ei i auxiliū: q̄ ve-
nientes et vidētes mītūdīnē exercit⁹ hostiū: quidā fugerūt̄:
qdā gladio hostiū coruerūt̄. o **I**nfantes eoz. i. babylo-
nī. p **A**llidentur ad parietem. q **I**n oculū eoz:
sic ip̄e rex babylonis occidit filios sedechie in oculis eius:
H̄iere. vīs. b **H**ic describit aperte crudelitatem hostiū.
Dīcīce vīt̄ b **O**m̄ stelle celi et splēdor earū nō expādet lumen

Libri

B **a** **D**iripiēn^k dom^o eoz. i. opes & v̄tensilia domordū.
b **E**t vxores eoz violabunt ab hostibus corā eis: hic
erit dolor sup dolorē. Et reuera ita fiet & cito: q̄z **e**Ecce
ego suscitabo super vos o babylonij. d **A**medos et
persas: etiā inspirando eis vt veniat ḥ vos. e **Q**ui argē
tū nō querāt accē/
si desiderio occidēdi:
ita q̄ de spolijs nō cu-
rabunt. Et hoc dicne
putarent babylonij q̄
possēt se redimere ar-
gēto. f **N**ec aurū
velint h̄mag mor-
tem viam. g **S**ed
sagittil pūulos int̄
ficiet: & lactatib⁹.
Hic nō b̄z vterl nō miserebū
teuitas tur. q. d. tm delecta-
bunt in ruina vīa: &
Gen. 19. e nulli etati v̄lseruit par-
cent. l **E**t sup fili-
v̄tensilia domordū.
b **E**t vxores eoz violabunt ab hostibus corā eis: hic
erit dolor sup dolorē. Et reuera ita fiet & cito: q̄z **e**Ecce
ego suscitabo super vos o babylonij. d **A**medos et
persas: etiā inspirando eis vt veniat ḥ vos. e **Q**ui argē
tū nō querāt accē/
si desiderio occidēdi:
ita q̄ de spolijs nō cu-
rabunt. Et hoc dicne
putarent babylonij q̄
possēt se redimere ar-
gēto. f **N**ec aurū
velint h̄mag mor-
tem viam. g **S**ed
sagittil pūulos int̄
ficiet: & lactatib⁹.
Hic nō b̄z vterl nō miserebū
teuitas tur. q. d. tm delecta-
bunt in ruina vīa: &
Gen. 19. e nulli etati v̄lseruit par-
cent. l **E**t sup fili-

Quarta pars m **Et erit tc.** Quarta ps vbi oñdit destructionē bablyo-
nis fore ppetuā. **Et erit fuscitat⁹ medis ⁊ persis.** n **(Ha-**
bylon. i. babylonia. o **Illa ciuitas glōsa i regn⁹**
olim. p **Inclityta.** i. nobilis sup oēs gētū ciuitates. q **In**
supbia chaldeoz. i. de q̄ chaldei superbiebat: versa erit:
Sic subuerit dñs sodomā ⁊ gomorrā. i. irrepabilit.
vel sic: q **In supbia chaldeoz.** i. ap̄ supbiā chaldeo-
rū. v̄sa erit. i. subuerit. r **Sic subuerit dñs sodomā**
⁊ gomorram. irrepabilit̄ ⁊ miserabilit̄. s **No habi-**
tabis vsc⁹ i finē inclusiue. i. nunq̄ habitab⁹ de cetero ab
hoib⁹. t **Et nō fūdabit⁹ vsc⁹ ad generationē ⁊ ge-**
nerationē. i. nunq̄ redificab⁹. v **Aec ponet ibi ten-**
toria arabs. i. vltra nō venient illuc mercatores de arabia
ad nūdinas. x **Nec pastores re c̄escēt ibi:** q̄ gregem
dñi pascūt. q. d. **Lata erit vastitas babylonie:** q̄ arabes qui
in solis casulis habitat̄: q̄ secū portat̄ q̄rētes pascua. ap̄ gre-
ges qb⁹ abūdat̄: etiā nō inueniet̄ ibi pascua ad greges suos.
y **Sed re c̄escēt ibi bestie:** q̄ amāt solitudinē. a **Et re-**
plebunt dom⁹ eoz. i. babylonior̄: b **Draconib⁹:** qui
sūt sup oēs bestias sequiores. Un Aug⁹. ait: q̄ prie morāt in
aq̄s: ⁊ aliqui pdeutēs de spelūcis ferunt̄ i aera motu suo ipsū
sc̄itātes: qb⁹ nō sūt malora aialia sup trā. c **Et habita-**
būt ibi struthiones. a pte totū. i. aues solitudinē amātes.
d **Et pilosi saltabunt vel stabūt ibi ⁊ rñdebūt sibi**
adiuicē. **Wymo.** Pilosi s̄t silvestres hoies h̄lspidi: q̄ incu-
bones vel satyri dicūt. i. aialia formā hoies habēta sup duos
pedes ambulantia ⁊ baculo se defendantia. j. xxiiij. Blo.
Greg. Qui aliū noīe pilosi figurant̄: nisi hi q̄s greci faunos:
latini vō. incubos vocat̄: q̄rū nimis ū forma ab humana effi-
gie incipit: et bestiali extremitate terminal. Alij dicūt q̄ sūt
demones: q̄ tali effigie hoies simplices decipiunt: sic qđā de
ipsis pilosis dixit biō antonio: vt legit̄ in vita b̄ti pauli p̄m
heremite: quā trāstulit Hiero⁹. Un Wymo. Pilosi deriso-
riū gen⁹ demonū: q̄ paruē fidei hoies ducūt in paludes: ⁊ cū
cachimno discedūt. Et b̄ ver⁹ videſ. Un septuaginta trāstule-
runt: f **demones saltabūt ibi ⁊ rñdebūt sibi adiu-**
cē. e **Ibi viule i edib⁹ e⁹.** Ulule s̄t qđā aues magnitu-
dis coruine⁹ macui⁹ r̄cipse: q̄ rostro i palude fixo⁹ horredū strī-
dūt: h̄ntes vocē simile⁹ vluatui luporū: vñ i nomē accep̄t.

Dystice. a. **D**iripiens dom^m eoz. i. p*u*et*u*cula eoz. b. **A**xores
eoz violabunt. i. praua sapia et puersa doctrina eoz de-
struet; q*u*ocepit dolor et peperit iniqtate. c. **E**cce ego su-
scitabo sup vos q*u* terrena amat. d. **A**b*ed*os. i. demo-
nes. e. **Q**ui argetu non qrat nec auru velint; s*ed* ani-
mas tm. **B**en. xliij. d. Da mihi alias: cetera tolle tibi. g. **S**agitti.
i. acut et occuli suggestio*b*. h. **P**aruulos/ sen-
su; i. **I**nterficiet. Job. v. a. Paruulus occidit iuidia; que

Esaie

Evna de sagittis diaboli. q. Paral. xxxv. d. Iosias vulnerat⁹ & sagittarijs pharaonis. k. **E**t lactatib⁹ vteris nō miserebunt. i. heretic⁹ vel adulatorib⁹ alios decipiētib⁹. Proverb. j. b. Fili si te lactauerint ptiōres: ne acquiescas eis. Thren. iii. a. Lamię nudauerūt māmas lactauerūt catulos suos. **E**t su-

s domā ⁊ gomorrā. Nō hābi-
t tabit vslq i finē: et nō funda-
bit vslq ad generationē ⁊ ge-
nerationē. Nec ponet ibi tē-
x toria arabs: nec pastores rē-
quiescēt ibi: sed reqescēt ibi
a bestie: ⁊ rēplebunt dom⁹ eo-
rū drāconib⁹. Et hābitabūt
ibi struthiōes: et pilosit sal-
tabunt ibi et respondebunt:
ibi vslq in qdibus eius:

non querit aurum vel argenti ad gloriam: sed salutem ait. Tunc pa-
lus. q. Cor. xii. e. Non ergo via sed vos. Ut non queret argen-
tum splendens eloquentia: nec aurum mudi sapientia. g. Sed sa-
gitta. i. acutis auctoritatibus sacrae scripture. h. Interficiunt
salubritate. b. Parvulos. i. pectores: ut mortui per vivunt christi
sto. k. Et lactantibus uteris non miserebuntur: quoniam arguant ad
salutem. Diuersi. xliii. b. Maledictus qui prohibet gladium suum a san-
guine. l. Et super filios non parcer oculus eorum. q. d. nec
seni nec iuueni parcent: quoniam audacter ubi peccatum viderint reprehendi-
cant. Baruch. iii. c. Adduxit dominus super illos gentes de longinquo:
gentes improbae et alterius lingue: quoniam non sunt reuerteri senes: nec puero-
rum miseri sunt. m. Et erit babylon illa. i. mundus. o. Ci-
uitas gloriosa in regnis. i. plati. ib. p. Inclita in superbia chaldeorum. i. in gloria mundana: unde pectores sublunari-
unt: versa in luctu et miseria. r. Sicut subvertitur dominus sodo-
miae et gomorrah. i. subito et irreparabiliter. Transibit enim mundus et
coccupiedicitia eius. q. Job. ii. c. Et. i. Cor. viii. f. Preterit figura
huius mundi. s. Non habitabit vestigium in finibus. Apoc. xvi. c.
Ubi ergo vestigia ciuitatis illa magna babylon: ciuitas illa fortis: quoniam
una hora venit iudicium tuum. Soph. ii. d. Hec est illa ciuitas glori-
osa habitans in dignitate: quoniam dicebat in corde suo: Ego sum:
et extra me non est alia amplius: quoniam facta est in desertu. t. Et
non fundabunt vestigium ad generationem et generationem. Clau-
strales praetoriani redificant babylonem prophetam istam: et hierichon
est illud Iosue in predictum. vi. d. Maledictus qui redificaverit hieri-
cho. i. xliii. e. Perdita babylonis nomina et reliquias et progenie et ger-
mene: et ponam eam in possessionem hierichon. i. monachi. v. Nec
ponet ibi teoria arabs: quoniam interpretatio occidentalis. i. iustus cui
mundus occidit: et quoniam habet occasum suum semper oculis: non queret
habitationem in mundo: dices cum apostolo: Non habemus hominem clau-
situdinem sed futuram in gloriam: Heb. xii. c. x. Nec pastores
quoniam gregem domini pascunt: y. Requiescit ibi. i. doctores vel predica-
tores: quoniam gregem domini debent pascere propheta doctrinam et exemplo bone
vitae. z. Sed requiescit ibi bestiae. i. plati et predicatorum cui
pediti et ambitionis: quoniam potius bestiae quam pastores dicendi sunt: quoniam non pa-
scunt gregem domini sed deuorant. Ideo clamat dominus. Me tradidit
bestias animas constitutas tibi. Ezech. xxxiiii. b. Dispersae sunt
bestias meae: eo quoniam non esset pastor: et factae sunt in deuorationem
omnium bestiarum. a. Et replebunt domus eorum: id est
praetato secularium: id est seculariter viventium. b. Draco-
nibus. i. detractoribus venenatis: De quod Deus. xxxiiii. e. Fel draconis
conuiciuntur oculum. c. Et habitabunt ibi struthioes. i. hypo-
critae: quoniam terra non eleuantur: cum penas hinc videantur. Job. xxix. b.
Penna struthioes similis est penitus herodio et accipitris. d. Et
pilosus saltabunt ibi: id est diuites auarii qui sunt toti pilosi.
i. Reg. xix. c. bellis pilosa ponitur ad caput statua. i. xxxiiii. c.
Pilosus clamabit alter ad alterum. Gregorius. Pilosus alter
ad alterum clamabit: cum perpetrata malitia ad perpetrandas
maliciam provocat. e. Glorie in edibus eius. i. derisores.
f. Et sirenæ in delubris

G o Et sirenē i delubris voluptatē. i. in tēplis vbi voluptates suas faciebat et deū maxie offendebat. Hiero. Si renē sūt serpētes crīstati et alati. Tel ut ali⁹ dicūt: p̄fices mārini in specie multib⁹: v̄l portēta diaboli: q̄ dulci cantu decipiūt hoies hui⁹ seculi naufragiū nō clausis aurib⁹ trāseūtes: sic feci p̄lyres.

D istice. Et sirenē i delubris voluptatis. i. adulatores i domib⁹ plator. Matth. x. a. Ecce q̄ molib⁹ vestiū tur i domib⁹ regū st. Johānes et helias vestiū pilis camelorū habitatāt in deftis.

E l facia. Exposi. La. XIII. Rōpe ē vt veniat tc. Vers⁹ iste pōtē p̄clusio oneris p̄di- ci et q̄ntū ad histōriā et q̄ntū ad mysteriū: q̄ inuit qdā Interl. modica. Et h̄m b̄ capitulū incipit infra Adiserebūt enī tc. Pōt etiā esse p̄ncipiū p̄missiōis: q̄ p̄mitit p̄lo redeūti de captiuitate post euersionez babylonis Iſalis vel mystice. i. heres vel glorię mūdi: q̄ facta fuit in p̄mo adūctū ch̄risti: et plenius fiet in scđo. Et h̄m b̄ c̄ incipit capitulū: et hoc inuit Glo. marginalis: vbi euersa babylone p̄mittit de collectionē fideliū in ecclesia futurā. Et notādū q̄ onus babylonis de q̄ actū est in capitulo p̄cedenti adhuc p̄tendit in partem huius capituli. Sed inter partē oneris p̄missam et eam que sequit̄ interponit p̄pheta p̄missionē dñi de reditu iudeorū a captiuitate babylonica. Dividit autem h̄m b̄ capitulū in tres partes. In p̄ma ponit p̄pheta de reditu iudeorū in terram suā. In secūda ponit parabola siue lamentatio nabuchodonosor: ibi: Quō cessauit tc. In tertia ponit cōmariatio solitudinis et vastitatis babylonis: ibi: Et cōsurgā sup eos tc. Dicit ergo: b̄ Prope ēvt veniat tps ei⁹. i. captiuitatis et desolatiōis babylonie et solatiōis iudeorū. d̄ Et dies ei⁹ nō elongabunt. i. temp⁹ siue dies in q̄ babylonia destruetur cito veniet. f̄ Adiserebūt enī dñis iacob. i. duarū tribuū deserta babylonia: quia primo anno habuerūt licetū redeūdi: vt legif. j. Eſdr. j. a. ḡ Et eliget adhuc de israel. i. de decē tribub⁹ aliq̄s qui redierūt cū corobabel et alijs ducib⁹ iuda: vt legif. j. Eſdr. q. h̄ Et req̄escere eos faciet vel faciā sup humū suā. i. in iudea dabo eis pacē et p̄spēratē post reditū. i. Adiūget adueng. i. gentilis. k̄ Ad eos. i. ad iudeos redēentes: Maxime enī dilecti erant a gentib⁹ circa babylonē: q̄ multū venerūt cum eis/ videntes eos cū magna leticia et p̄spēratē redire: cū essent servi eorū: et ali⁹ gentiles qui remanebāt amplexant̄ et osculabant̄ eos. Et h̄ est q̄ sequitur: l̄ Et adhērebit domui iacob: tenēs p̄ vestimentū et depedēs ad collū: sicut mos est amicorū a seūtūcē descedentū. Tel/ Adhērebit domui iacob. i. ibit cū eis i iudea remāsurus. m̄ Et tenebūt eos. i. aduenas gentiles. n̄ Adopuli. i. iudei qui prius captiuū fuerūt affectu nō captiuitate. ō Et adducēt iudei. p̄ Eos. i. aduenas gentiles. q̄ in locū suis. i. in iudea secū. r̄ Et possidebit eos dom⁹ israel. i. iudei. s̄ Sup terrā dñi. i. in terra iudea q̄ est terra dñi specialiē veneratiōe cult⁹. t̄ In seruos et acillas: adīram. v̄ Et erit iudei. x̄ Capientes eos q̄ se ce- perant̄ prius. ȳ Et subiūct̄ sibi: exactores suos. Hoc fuit impletū tpe neemie / vel tpe asueri: q̄ hester m̄ltos capi fecit: Hester. v. Ut tpe holofernīs. Judith. xiiij. et xiiiij. maxime autē tpe machabeorū. ā Et erit in die illa post reditū de captiuitate: et hostiū subiectōne. b̄ Cū requie dederit tibi de⁹ o iacob et israel. c̄ Al labore tuo. i. a violentia et molestia qua tract⁹ es in captiuitatez. d̄ Et a p̄cussiōe tua. i. a vexatiōe qua more tritici p̄cutiebar. Un

Amos. ix. c. Cōcutiā in oīb⁹ gentib⁹ domū israel: sicut cōquif tritici in cribro. ē Et a seruitute dura chaldeorū. f̄ Quā ante seruisti captiuū in babylonia. In illa inqua die erit b̄ q̄ b̄ Sumes pabolā istā: nō simplicē histo- riā: quia mysteriū babet p̄tra regē babyloniū: i. Et dices: Quō cessauit tc. Quō admiratiue po- nitur. Et est scđa pars vbi ponitur lamenta- tio nabuchodonosor. Tel ponitur admiratiō iudeorū super de- structiōe nabuchodo- nosor et babylonie. Unde potest esse vox p̄phete vel iudeorum admirantiū. Quō modo cessauit ex- actor/ tributorū: id est nabuchodonosor:

N Quievit

Mystice b̄ Pro Mystice pe est deo cui omnia p̄sentia sunt. c̄ At veniat tempus incarnationis tempus misericordi tps grē tps plenitudinis tē- pus acceptabile. d̄ Et dies ei⁹. i. iudicij v̄l ruine heretico- rū. ē Mō elongabunt. Deut. xxxij. e. Iurra ē dies p̄- dictiōis. Un̄ quidā demon i obesse req̄sit q̄n cecidit: n̄dit: heri. Et q̄res dixit: Mētris. Et demon ait: Mō me intelligis. Si scires c̄finitatē: totū tps ab initio mūdi reputares q̄sīvna horā. f̄ Adiserebūt enī dñis iacob. i. p̄li noui vitia sup- plātāt. ḡ Et eliget adhuc d̄ isrl̄ ap̄los deū vidētes: et seq̄ces eoz. h̄ Et req̄escere eos faciet sup humū suā. i. eccliaz v̄l trā viuētū: p̄ q̄ete pectorū: et postea q̄ete c̄finitatē. Et iō dīc req̄escere: n̄ q̄escere ad notādū duplēcē q̄te. Et no- ta q̄ eligit meliora accipit et plura relinqt: Sic dñs Mat. xx. b. Vlti s̄ vocati pauci v̄ electi. Job. xv. c. Ego vos ele- gi. i. Elītūgeſ aduenga ad eos. i. gētū credētib⁹ de iu- deis vera fide sociabilis. l̄ Et adhērebit domui iacob: glutino charitat̄. P̄s. V̄lbi adhērebit deo bonū ē. Et alibi p̄s. 72. Innocētes et recti adhērebit mīhi. m̄ Et tenebūt eos. i. ad uenas venientes ad fidē. n̄ Ophili iudei p̄sus credētes: v̄l apli ō Et adducēt eos i locū suū. i. eccliaz: eos fide et morib⁹ instruēdo. r̄ Et possidebit eos dom⁹ isrl̄. i. ecclia sc̄tā. s̄ Sup frā dñi suos et acillas. i. legi dei obediētes in iudea letu. v̄ Et erit capiētes v̄cūlis fidelēt: et retib⁹ p̄- dicatiōis. w̄ Eos q̄ se cepant. i. sophisimab⁹ decepterāt. ȳ Et subiūct̄ seruitūtē dei siue p̄nic. z̄ Exactores suos. i. eos q̄ oia cā luci faciūt. ā Et erit i die illa cū req̄ em dederit tibi de⁹ o ecclia. c̄ Alabor tuo: q̄ h̄ hereti- cos et tyrānos et q̄libet malos pugnasti. d̄ Et a p̄cussiōne tua. i. a teptatiōe diabolica: q̄ p̄cutiūt fideles. triticū: Luc. xxiij. c. Simon ecce sarbanas expertiuit vos vt cribra- ret sic triticū. ē Et a seruitute dura falsi dogmatis vel p̄cti. Job. viij. d. Qui fac p̄ctū: seru⁹ ē p̄cti. Greg⁹. Quid i hac vita laborios⁹ q̄ tēnēs desiderijs estuare. Hiere. xvij. c. Seruieri dñs alieni s̄ q̄ nō dabūt vobis requiē. Ab blabo re et onore liberat dñs eos qui ad se fugiunt. Matth. xi. d. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis: et ego re- ficiā vos. Apoc. xiiij. c. Amodo tā dicit spiritus: vt req̄escat a laborib⁹ suis. f̄ Quā an̄ p̄uerionē. ḡ Seruisti mu- do/carni/diabolo. h̄ Sumes pabolā istā p̄tra regez babyloniū. i. p̄tra hereticū vel diabolū/ m̄ḡm erroris vel p̄fusiois. l̄ Et dices: admīrādo. k̄ Quō cessauit ex- actor/ penarū antichrīst⁹ diabolus: q̄ exigit v̄sc̄ ad nouissi- simū q̄dratē a debitorib⁹ suis. i. a p̄ctōrb⁹: q̄ dicūt: Dimitte nobis debita n̄fa tc. Matth. vj. b. Et recte exactor d̄z dia- bolus: q̄ cū improbitate debitiū exigit: vel q̄z nō debitiū exi- git: vel q̄z p̄ modico talēto plūbi exigit talētū auri. i. p̄ mo- dica delectatiōe tpeali p̄gnā q̄nā: vel q̄z nō debitorib⁹ exigit q̄ sepe iustos iuste affligit. Un̄. j. Pet. xiiij. d. A domo dei in- cipit iudiciū. Es

Libri

¶ Quieuit tributū: qd̄ exigebat a nobis. Sic solutio q̄/ stōis v̄l admiratiois. **b** Contruit dñs: p̄ medos & glas: **c** Baculū impiorū. i. nabuchodonosor: p̄ quē dñs bacu lauit ipios. **d** Virga dñiantū intrāstū. i. nabuchodonosor. **e** Virga furois mei assur. **f** Cedente populos multos: s̄ iudicos maxime.

¶ In indignatione sua vel dñi.

g Pla ga insanabili: qua/ tum i se fuit: quia nū/ q̄ voluit eos liberari: vel quia multos occi/ dit. **h** Subijcien/ tem in furore suo/ gentes libidine do/ minandi. **i** Perse/ quentem crudeli/ ter: non celo iustice sed libidinē vindictę vel dñandi. **j** Deinde ostē/ dit leticīa oīm plor/ de p̄fractōe & p̄tritio/ ne nabuchodonosor.

¶ El. subter te

¶ 126. Et exultauit

¶ quieuit tributū: Contruit dñs bāculū ipiorū v̄gāz dñiantū cedēte pp̄los i indignatione plāga insanabili: subijcietē i furore gētes: p̄sequeēte cru deliter. Conquieuit et siluit om̄is terra: gāusa est et ex ultabit: abietes quoq̄ letatē sunt super te / et cēdri libani. Ex quo dormisti nō ascen dit qui succidat nōs. Infer nus subtūs conturbatus ē

¶ b

¶ 127. Cōgēuit a labore & tributo. m

¶ Et siluit a fletu & gemitu: n

¶ His terra: q̄ seditiōe plena erat

regnāte nabuchodonosor. o

¶ Gaula est in morte nabu chodonosor: corde. p

¶ Et exultabit corpore. q

¶ Abie tes q̄z. i. nobiles & potentes ab eo oppresi. r

¶ Letate sūt sup̄te. i. sup̄ p̄tritio tua o nabuchodonosor. s

¶ Et cedri libani. i. p̄ncipes diversarū gentiū ab illo afflicti: vel filii eo/ rū quor p̄res interfecit: letati sunt dicentes: t

¶ Ex q̄ dor misti somno moris v̄triusq; q̄ vt dicit Glo. mors mortis

dicis h̄ dormitio: alibi autē vel raro v̄l nūnḡ dicis mors im/ ploz dormitio: sed bonoz tm̄. Un P̄s. Lū dederit dilectis

suis somniū. Et Lant. v. a. Ego dormio re. Et Job. xj. b.

¶ Lazarus amic⁹ nō stetit dormit. Act. vii. g. de bō Stephano:

¶ Obdormiuit i dñō. v

¶ Hō Ascēdit in regnum. x

¶ Qui succidat. i. occidat. y

¶ Nos: q̄ satellites & regnū ei⁹ cū

eo corruerūt. Mec solū tra gauisa ē de morte nabuchodonono

for: Un subdit: z

¶ Infern⁹. i. habitatores inferni vel diabo

lus q̄ p̄posit⁹ ē inferni. a

¶ Subtūs: q̄ sub terra ē: vt dicit Glo. Haymonis. b

¶ Coturbat ē. i. cōmotus cū gaudio

surgens: c

¶ In occurſū aduent⁹ tui: o nabuchodonono

for. Haymo. Si hec nō sūt facta: fieri tū potuerūt. Un inuit

q̄ p̄ha h̄ loquī hypbolice. Glo. Hiero. Infern⁹ in quo vi

sūt ē diues a lacaro: Luc. xvii. f. Un dñs vinctos suos eruit:

Zach. ix. c. Et vinctū diabolū dumisit. S3 3. Diues erat in

inferno dānatōz: vñ nullū eduxit dñs: s̄ tm̄ d̄ limbo: vbi erat

lūstī expectatē dñz. Sol. Aliqñ sumit large infern⁹: vt com

p̄hedat etiā limbū. Ben. xxxvij. g. Descēdā ad filiū meū lu

gēs i infernū: et sic accipit h̄ in Glo. Aliqñ stricte: p̄ solo in

ferno dānatōz: et sic accipit in Luca. d

¶ Suscitabit tibi: o nabuchodonosor infern⁹: e

¶ Gāates. i. terrenos p̄nci

pes q̄s opp̄ssisti: vt occurrant tibi in derisione & p̄emptum.

f

¶ Dēs p̄ncipes terre q̄s interfecisti. i. aīz eoz p̄solare in

morte & i pena tua. g

¶ Surrexerūt de solijs suis. i. dō

lis penarū suarū. h

¶ Dēs p̄ncipes nationū q̄s affixi

sti: i

¶ Uniuersi r̄ndebūt tibi insultādo p̄ eo q̄ opp̄ssi

sti eos. k

¶ Et dicēt tibi: o nabuchodonosor.

l

¶ Et tu vulnerat̄ es: morte gemia. m

¶ Sic t̄ nos: q̄s occidisti

corpalē. o

¶ Miri limūl effect⁹ es: i pena vel i morte: q̄ te

q̄si dēu supra hoīes adorari faciebas. p

¶ Detracta ē ad iſeros supbia tua. i. tu p̄p̄ supbia tua: q̄ subiect⁹ gētibus

letabar. q

¶ Subf te sternet tinea: q̄ sup̄ regū pectora recubebas.

s

¶ Et optimētu tuū erūt x̄mes: q̄ p̄s habebas cooptoria

auro & gēmis & serico decorata. q. d. in carne tua & sup̄ & subf

erūt x̄mes: q̄ mō tāt̄ delicijs nutrit. Vult etiā p̄ b. p̄ha q̄litatē

penē etiā mōstrare. Un Glo. Hiero. Putredo tinea et ope

rūtētū fūmūl p̄genē gētē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gignit p̄p̄ia p̄scia: vel suppli

mentū fūmūl p̄genē sūt: q̄s gign

a Quō cecidisti de celo. i. d̄ solio potentie tue. **c** Lucifer. i. o nabuchodonosor: alijs regib⁹ gloriiosior: sicut lucifer alijs stellis est splendidior. **d** Qui mane oriebaris. i. in principio regni tui q̄si lucifer i mane splendidus apparuit: sed non fuit p̄sumata gloria eius: qd̄ notat. p̄pha p̄pteritū imperfectum. **e** Corruisti i frā morū:

f Qui vulnerabas gentes. i. opp̄ mebas. Septuaginta dicit: Contrit⁹ est in terra qui mittebat ad oēs gētes. **g** Qui dicebas in corde tuo: Ante casum tuū. **h** In celū cōscēda. i. in regnū iudeorum. **i** Sup̄ astra celi exaltabo so-

liū meū. i. sup̄ iudeos: q̄ ut astra celi dei cognitiōe fulgebāt: quia cōlestia secreta alijs celata eis erāt reuelata. q. d. iactant nabuchodonosor: Cū subiugo mihi oēs alias gentes: subiugabo mihi iudeos: qd̄ et ita feci: qz alijs gentib⁹ captiuati iudeos captiuauit. Tel h̄ nimia supbia exceccatus dicebat in corde suo: Cū subiecero mibi terram: quid restat: nisi ut cēlum ascēndā et sim deus: et ita exponit Haymo. **m** Sedebo in monte testamēti in laterib⁹ aq̄lonis. i. in monte sion: ubi est templū in q̄ē arca et tabula testamenti. Et ad litteram hierusalē sita erat in laterem montis ex parte aq̄lontis. **o** Ascendam sup̄ altitudinē nubium. i. scribarum et phariseor̄ vel p̄phetarum. **p** Similis ero altissimo. i. habebo p̄phetas sicut ille: v̄l altissimo illorū similis ero in scia: ita dicebat nabuchodonosor. Et respōdet p̄pheta. **q** Venerunt ad infernū detraheris: id ē ad ylūmū a tanta altitudine. Et non solū in infernū: sed r̄ In profundū lacū. i. in penas iſimas et pessimas. Quāto enī grad⁹ altior: tanto casus grauior: dicit Haymo. Abdias. i. b. Si int̄ sidera posueris nids tuū: inde detrahebas te. **s** Qui te viderint in penis. **t** Ad te inclinabuntur: intrūciantur: aspicientes te deorsum in profundo inferni: quia sicur fuit in nequitia superior: sic erit in penis inferni inferior et detectior. **v** Ecce prospicent: id est p̄cul aspicient. q. d. ira eris in plundissimo inferni: q̄ alij non poterunt te videre nisi inclinent se dicentes. **x** Nūquid iste ē vir: non de⁹ et putabat dices: Similis ero altissimo: **y** Qui conturbavit terram: bellis et oppressionibus. **z** Qui concussit regna: multa sibi subiugādo: et eorum reges occidendo. **a** Qui posuit orbem desertum: p̄ magna parte. **b** Et vrbes eius destruxit: omnino subvertendo. **d** Et vrbes eius: id est de toto orbe fere collectis. **e** Non aperuit nabuchodonosor carcerem. In quo notatur ut dicit Haymo: imensa eius crudelitas: qui non modo catenis onerabat captiuos ut dimitteret sic ire p̄ ciuitatē

Dicitur **a** Quomodo cecidisti lucifer: in exordio mundi creatus int̄ altos angelos gloriiosus. Unde Ezech. xxviiij. c. Ois lapis preciosus operimentū tuum. **b** De celo emp̄re. **d** Qui mane oriebaris: et mō occidisti. **c** Corruisti in terram: id est sub terra in infernū. **f** Qui vulnerabas gentes: per te et p̄ tuos. Apoc. xij. b. Prolect⁹ est draco ille magn⁹ serpens antiqu⁹ qui vocat diabolus: et satanas qui seducit vniuersū orbē et p̄iect⁹ est in terram: et angeli eius missi sunt cum illo. **s** Qui dicebas ante eam. **b** In corde tuo: in cēlum consēndam: ad dei equalitatem. **k** Super astra celi: id est super angelos qui steterunt: De quibus Job. xxviiij. a. Cum me laudarent simul astra marutina: et subtilarent omnes filij dei. **l** Exaltabo solū meū. q. d. ero rex eoz. **m** Sedebo in monte testamenti: id est i ecclesia. De q̄ Matth. v. b. Non potest abscondi ciuitas sup̄ montē posita. **n** In latribus aquilonis: id est in frigido gelidio iniquitatis

aut infidelitatis. Unde Hier. i. c. Ab aq̄lone pandetur omne malum. j. xliij. a. Dicam aquiloni da: id est euome quos absorbūisti: id est redde captiuos. **o** Ascendam sup̄ altitudinem nubilū: id est sup̄ corda electo et maxime p̄dicatorum. De qb⁹ s. v. b. Mandabo nubib⁹ meis ne pluant super eam imbr̄. Iudas nubes fuit cū alijs apostolis: s̄ virtus suo diabolum ascensorem accepit: et factus est nubes sine aqua. De quib⁹ dicit in Canonica Jude. d. Nubes sine aqua q̄ a ventis circūferunt. **p** Similis ero altissimo. i. vt sicut ille prophetas et apostolos babeam. **q** Iū sūt p̄seu do prophetas et falsi

apostoli: qui transfigurant se in apostolos christi: qui lolium superseminant p̄relatis dormientibus et nolentibus resistere: vt dicit Hiero. **r** Unde Matth. xiiij. c. Simile factum est regnū celorum homini qui seminauit bonū semē i agro suo: Cū autem dormirent homines: id est p̄relati humū sapientes: venit inimicus eius et sup̄seminauit q̄sania in medio tritici. **q** Venerunt ad infernū detraheris in profundū lacū. **t** Ezech. xxvij. d. Peccasti et eieci te de morte sc̄i dei: et perdidisti te o cherub. **z** Ecce omnia dicunt electi admirantes q̄ ita fracta sit potentia diaboli in aduentu christi: Nam videntes q̄ prius in pace possidebat totum mūndum tanq̄ fortis armatus custodens atrū suū: non putabāt cū vñq̄ frāgilem: nunc autem audientes q̄ fortior eo s̄guenit et spolia ei⁹ distribuit: admirādo et gaudendo dicit hec. **s** Qui te viderint in penis cordis intuitu. **t** Ad te inclinabuntur: id est humiliabunt. **v** Ecce prospicet in profundū penarum. q. d. ad considerationē superbie et ruine tuę erudit⁹: et humiliabunt. Proverb. xix. b. Pestilēte flagello stultus sapientior erit. ij. Pet. ij. a. Si deus angelis peccantib⁹ nō pepercit: sed rudentib⁹ inferni derractos in tartarum tradidit cruciādos in iudicium reseruari ec. **x** Num quid iste est vir: non deus: vt ipse mentitus est dicens: Et ero similis altissimo. Vir siue homo dicitur diabolus ab euentu: quia hominē deuicit. Matth. xiiij. d. Inimicus homo hoc fecit. **y** Qui turbauit terram: viuentū dices. Ero similis altissimo. Tel terrenos quib⁹ dicit: Erra es et in terram ibis. Gen. ij. d. Tel ecclesiā quā cōturbare nō cesat pretiones et lites et discordias i capitulis et in electionib⁹ peccando. Matth. xiiij. c. Inimicus homo sup̄seminauit q̄sania. **z** Qui cōcussit regnū. i. corda iustorū se et alios bū regentib⁹: de quibus dicit Proverb. xxi. a. Sicut dominiones aquarū: ita cor regis in manu dñi. Sap. ij. a. Justorū alij in manu deit. Et nora q̄ dicit cōcussit: nō subruit v̄l subvertit: q̄ dñs iustos cōcūtit p̄mitit ad p̄bationē et p̄fectū virtutū: s̄ nō subruit vel subvertit. Luc. xxij. c. Ecce satanas expeditivus vos ut cribraret sic triticū. P̄s. Dei autē pene moti s̄ pedes: pene effusi s̄ gressus mei. **a** Qui posuit desertū orbē. i. totū mūndū fecit habitationē bestiarū. i. dēmonū et vitiōz fugaz bestiib⁹ et setis viri. **b** Et vrbes eius. i. ecclēsias: **c** Destruxit vel subvertit: vt spēlūcas latronū: et synagogas diaboli faceret. Mat. xij. b. Dom⁹ mea dom⁹ oīonis vocabit: vos autē fecist illā spēlūcā latronū. Joh. ij. c. Nolite facere domū p̄is mei: domū negotiatiōis. **d** Cōcussit eius. i. p̄ctōrib⁹ vincul⁹ p̄ctōp̄ suop̄ p̄stricti. **e** Non apuit carcere limbi vel p̄cti. De qb⁹ dicit dñs. j. xl. c. Dedi te in fēd⁹ p̄li ut suscitares terrā: et possideres hereditates dissipatas: et diceres his q̄ vincit sūt exite: et his q̄ in tenebris reuelami. Et P̄s. Dirupisti dñe vincula mea. Et alibi. Dñs solvit cōpeditos. Soluūt etiā apli et plati ministerio officiū fmone dñi/testimonio scripturarū exhortatione. Unde Mat. xvij. **f** Quęcunq̄ solueritis super terram soluta erunt et in celis. **g** Omēs reges gentiū

P̄s. 71;

P̄s. 115.

P̄s. 145.

Libri

Gret sic tre per clugatē fin morem orientalium: sed in tenebroso carcere iudebat: ut nec etiā euilmeradath filio suo aperieret.

Allōnes reges gentiū vniuersi dormierūt i glia vnuſq[ue] in domo sua. q.d. omnes alij reges sepulti sunt honorifice in gloriosis sepulchris vt reges: et nullus extraclus fuit de sepulchro suo. **E**Tu autē plect⁹ es de se pulchro tuo a pro-

prio filio. **Q**uasi stirps iutilis solo

EL. vir incedio dign⁹: qd in ra-

dice nascēs arboris af-

fect sterilitatē. **B**IV.

Nō habet cut sanie pollut⁹:

Nicit sanie

sd ē sanguine occisor⁹.

Vel Sic sanie pol-

lut⁹ dic⁹: qd nō ē pini-

sus in sepulchro suo

donec putrefact⁹ eēt:

sed adhuc sanie deflu-

ente extract⁹ est de sepulchro. Dicunt enī hebrei: et etiā tan-

gitur Daniel. iiiii. f. q nabuchodonosor p̄f supbia suā eiec-

tus ē a regno a dño: et p septē annos ita sensu p̄uatus ē q vi-

debas ei q esset brutus aial: in p̄ma parte bos: in media equ⁹:

in ultima leo. In qb⁹ septē annis regnauit euilmeradach fil⁹

elius: q nimis crudelis fuit p̄plo. Unū nabuchodonosor restitu-

to i regno suo: accusat⁹ ē erga elū euilmeradach: q ipsū posuit

in carcerē cū ioachim. Mortuo ho nabuchodonosor regna-

uit euilmeradath: et timēs q pater su⁹ itex rediret ad regnū

de p̄sillo ioachim extraxit corp⁹ nabuchodonosor de sepul-

chro: et diuinit corp⁹ elius treccitis vulturib⁹ cuiq[ue] tribuens

portionē suā: et postea p̄misit eos auolare dicēt. Nō redibit p̄

me i regnū suū donec iste aues simul fuerint p̄gregat⁹. Et b

ragit b. Dicūt tū qdā qdā: Sic sanie pollut⁹: nō ē text⁹:

sed Interlin⁹. Ubi enī nos habemus: q̄si stirps iutilis:

trāstulit eq̄la: sic sanies polluta. **E**t obuolut⁹ cū his q

intersecti sūt gladio. i. sicut intersecti sepeliunt cū vestib⁹

sanguinolent⁹: ita et tu. Et in h̄ notat q diuīs fuit corpus ei⁹.

Et descēderunt q sūt intersecti gladio / m

Fundamēta laci. i. ad fundū inferni. De q dicit⁹: Posuerūt me

Sed in lacu inferiori. Et alibi. Assimilabor⁹ descendētib⁹ in lacum.

Sed tū **Q**uasi cadauer putridū: qd oēs abominā-

tur et fugiūt. **N**ō habebis p̄sortū in inferno: qd in-

feri⁹ crīs. **P**leq[ue] cū eis i sepultura. i. nō eris soci⁹ eis

in sepultura q̄s occidisti. q.d. sepultis oib⁹ q̄s occidisti: tu sol⁹

insepul⁹ abi⁹ceris. Haymo. Tel si oēs aīē requī q̄s acci-

piant: tu nunq[ue] accipies. Ubi vide⁹ inīuere q aīē in inferno

aliq[ue] reqescat a pena: sicut dicūt vetule de illis q sunt in pur-

gatorio q a nona sabbati vsc⁹ ad secūdā seriā reqescit. Sed

haymo loquit⁹ p̄ hypothesis. **T**u enī terrā tuā disp-

didisti: no tm̄ alienā. q.d. ita fieri et merito: qd supbia tua reg-

nū tuū destruetur. **S**u populu tuū occidisti: nimis

opprimēdo. **N**ō vocabis in eternū. i. nunq[ue] reuoca-

bitur in statū p̄stīnū nabuchodonosor: sicut semel fuerit re-

uocatus: Uel regnū ei⁹ nunq[ue] reuocabilis in p̄stīnū statū. q.d.

potētia eius et regnū ei⁹ oīno perīt sine repatiōe: Quia / v

Semē pessim⁹ / c: vel semē pessim⁹ / v Septuaginta.

Haymo. Non q semē p se malū sit: deus enī fecit oīa bona:

sed ab his q voluntate sunt pessimi orū est semē malū: qd vo-

luntate sit nō natura. Unū dicit⁹ Daniel. xiiii. f. Semē chan-

an et nō iuda species decepit te. **D**eparete filios tē.

Hucusq[ue] fuit sermo et insultatio occisor⁹ q̄ sunt in inferno in-

sultantiū nabuchodonosor: nūc est vox p̄phete loquentis ad

persas et medos: qui balthasar occiderūt: vel ad hoīes de re-

gno nabuchodonosor. Dicit⁹ ergo: Dparete. i. p̄para-

tos scitote. **F**ilios ei⁹: id est nabuchodonosor: **O**c-

cisioni in iniūitate patrū eorum. i. nabuchodonosor

et euilmeradath: prop̄ quorū peccata: que imita⁹ ē baltha-

sar: occisus est. Septuaginta. Semē pessim⁹ p̄para filios

eūs occisioni in peccatis patris tui. Et viderur dirigi sermo

ad euilmeradath vel ad

Dystice **O**mn̄es reges gentiū. i. sancti plati: quib⁹ de gentes

Esaie

credidit gubernādas: qui se bene regūt et subditos. **A**Uni-
uersi dormieūt. i. post somnū suū quererūt. **G**in glo-
ria/celesti: **A**nnusq[ue] in domo sua. i. in manitione
quā bene viuendo parauit. Apud patrem enī mansiōes mul-
te sunt: quia p̄o varietate meritox est varietas mansionū.
Job. xiiii. a. In domo patris mei māsiōe multe sunt. Eccl.

xliiij. c. Corpora san-

ctorū in pace sepulta

sunt: quāto maḡ cor-

da. **E**Tu autē **D**iabole cum mēbris

tuis: **P**roject⁹ es

de sepulchro tuo:

id est de celo emp̄y-

reō in infernū: de glo-

ria in miseriā: de re-

frigerio in ignem. g

Quasi stirps iuti-

lis: id est nulli bono idoneus nisi incendio sempitēno. Sab.

iiii. a. Multigena impior⁹ multitudiō nō erit utilis. **H**ol-

latus et obuolutus. Pollutus peccator⁹ magnitudine: ob

uolutus peccator⁹ multitudine. **K**um his qui inter-

fecti sunt: spūiale. **G**ladio tuo: id est suggestione tua.

IEt descendērūt ad fundamenta laci: id est in pro-

fundū inferni. Matth. xxv. d. Itē maledicti in ignem eter-

num et. Apoc. xiiii. c. Projectus est accusato: fratrū nostro-

rum. Proverb. xiiii. d. In malicia sua expelle⁹t implus.

Quasi cadauer putridū: p̄suertudine peccator⁹.

Non habebis consortium: neq[ue] cum eis in se-

pultura: in inferni: quia tu magister et illi discipuli. Et altera

quidem est p̄gna aucto:is: altera discipuli. Luc. xiiii. f. Cui

plus cōstituit: ab eo plus exiguit. Job. xx. a. Si ascende-

rit vsc⁹ in celum superbia elius: et caput elius nubes tetigerit:

quasi sterquilinum in fine perdetur: et qui eum viderant: di-

cent: vbi est. Sepulchrū malorū duplex est: Unū viuentū. Duplex est so-

undus: alterum mortuum: in infernus. De primo. j. xxiij. e.

Quid tu hic aut̄ quasi quis hic: quia excedisti tibi hic sepul-

chrū: De secundo dicit⁹ Luc. xvij. f. Mortuus est diues et se-

pultus est in inferno. Similē sepulchrum bono duplex est.

Unū viuentū: secretum sōclētē: alterum defuncto: reques

glorie. De primo Job. iiij. d. Gaudent vehementē cum inue-

nerint sepulchrum: id est quietem p̄scientię. De secundo dicit⁹

j. xi. c. Et erit sepulchrum eius gloriosum. De vtrōq[ue] Gen.

xlii. d. Sepelite me cū patrib⁹ meis in spelunca dupli. Qui

non sepelit in primo sepulchro: nō sepelit in secundo. Nēc ē

regula: quia qui non habet pacem p̄scientię: non habebit q̄tē glorie. q. **T**u enī terrā tuā. i. p̄scientię ap̄riā. **D**is-

sperdidisti. i. diversimode p̄didiisti. **T**u populu dñi

occidisti: non deo seruans viuos: sed p̄gen⁹ tuę p̄pans so-

cios. **H**o vocabis in eternū. i. nomē suę potētē nō

durabit in ēnū: vñ nunq[ue] reuocabilis ad p̄stīnā dignitatē. Ir-

reparabilis enī est casus eius. **S**emē pessim⁹: vel

pessim⁹ est. Et dicit⁹ diabolus semen pessim⁹: nō q̄ semē

pessim⁹: sed quia in eis ipse seminat cleiania vtrōq[ue]: Chri-

stus autē seminastī in agro tuo: vñ ergo habet cleiania: Et

ait illis: Inimicus homo hoc fecit. **D**eparete filios ei⁹. i. diabol. i. malas cogitationes: mala desideria: mala opa

ex diaboli succēstione nata. **O**ccisioni. i. p̄gen⁹ eternē.

In iniūitate patrū eoz: diaboli: et liberi arbitrii ei cō-

sentienti: ex quo diabolus generat p̄dictos filios nequam.

Sab. iiij. b. Ex iniquis oēs filij q̄ nascunt testes sunt neq[ue]

aduersus parētes in interrogatiōe sua. Tel filij diaboli sunt

limitatores eius: q̄ p̄petrati sunt occisioni eternē. Job. xxvij. c.

Si multiplicati fuerint filij eius: in gladio erūt. Vtire. xij. a.

Congrega eos q̄s gregē ad victimā et. Osee. ix. c. Ephra-

im deducet ad intersectionē filios suos. Septuaginta dicit⁹:

Pro iniūitate p̄is tui. Qd quidā nō intelligēt draconem

q̄ habitat in mari quem hebrei appellat leviathan: volūt esse

patrē diaboli:

ad euilmeradach vel ad balthasar: Fere id est sensus: s. alia pūctatio lre. a. Nō surgēt fili nabuchodonosor ī reg nū. b. Hec hereditabūt terrā pīs sui. c. Nec iū plebūt facie orbis ciuitatē vel ciuitatē. i. babylonis q̄ orbis ciuitatē. q. d. nō multiplicabūt fili nabuchodonosor ciuitates sic pīs eoz. In h̄ni recordat oēs historię q̄ occiso bal/ thasar null⁹ post ipsū d semie nabuchodo/ nosor regnauit: q̄ de/ leta ē oīs ei⁹ p̄genies p̄t̄ inīqitātē pīs. De/ inde loquēs i persona dñi esatas ostēdit q̄re nō surgēt in regnum fili nabuchodonosor q̄ medi⁹ et pīs vel dñs q̄ illos oīno dissideret eos. Et h̄c. d. Et surgā: et ita erit: t̄ p̄ q̄: cōsurgā ī cyro et dario. e. Supēoīs filios nabuc ho/ donosor destruēdos. f. Dic dñs exercitūt̄ cui nibil est difficile. Sed q̄re nō dīc p̄pha: Et surgēt cyrus et dari sup̄ eos: R̄idet Glo. Hiero. Q̄: nō ē p̄fecta hoīs victoria. i. nō ē ī hoīe vel ab hoīe vt vincat. g. Et pdā babylonis no/ mē: vt nō voce ampli⁹ dñia regnor. h. Et reliq̄as. i. fi/ lios. i. p̄genies. i. nepotes et p̄nepotes. k. Et germē vt ultra nō pullulēt̄ ī vrbib⁹ dñi. l. Dic dñs: q̄ nō metit: et q̄ pōt̄ facere q̄d mina. m. Et ponā eā in possesso/ nē hericij et ceterarū bestiarū. n. Et i paludes aqrū: q̄ tūc redacta ī in lacū palustrē. q. d. adeo defolabo eā et redi/ gam in solitudinē: vt nō habitet ibi nisi monstra et ferē. Po/ stea q̄dā rex psarū potētissim⁹ feci ibi pratū ferarū venabiliū p̄clūdes ambitū ciuitatē muro: int̄ includēs diuersa gene/ ra ferarū: q̄d tangit Glo. Haymo. Nibil ē inq̄t̄ ī ea nisi vena/ tio regia et cocilib⁹ mur⁹ p̄ annos plurimos resecti inclusa. Ue/ nationē tñ regiā appellat qdā leones alij vīsos alij pilosos: s/ meli⁹ intelligit sic p̄dictim⁹. o. Et scopabo eā in scopa/ terēs. i. reliq̄ tr̄ adēq̄bo domos et turrēs planādo: ita q̄ pos/ sit scopari ad solitudinē pauimēti. Vel Scopabo eā i sco/ pa terēs sordes p̄tōp̄ auferendo: vt nibil remaneat ibi nisi/ heric̄. p. Dic dñs exercitūt̄. i. angelicar̄ frutū. q. Ju/ rauit dñs exercitūt̄. i. firmē statuit. q. d. his cōpletis cō/ plebīs iuramēt̄ dñi. r. Dicēs: si nō vt putauit. i. statui vt/ decreui ita erit: s. Et quo. i. quemadmodū. t. Aden/ te tractauit: id est p̄ordinati: sic euueniet. Aposiopis est: et supple: nō amplius credatis mibi si non fecero. b. q. d. alij/ nō pot fieri supple manēte decreto del: q̄ illud p̄tingēs erat. x. Et ceterā assyriū. i. exercitūt̄ sennacherib. y. In ter/ ra mea. i. in terra iuda. z. Et i montib⁹. i. in terra iuda q̄ est monuosa: cōculcem̄ vel cōculabo eum. Quasi per/ exēplū p̄bat q̄ poterit facere dñs qd̄ cōminor babylonī: q̄ destruxit assyrios q̄ tot et tanti erat. Un̄ hebreus habet vība/ p̄teriti tps: vībi nos habem⁹ vība futuri: et sic legit: Si nō ita/ fuit vt ego putauit: t̄ nō ita euuenit vt ego ventur⁹ tractauit: nō/ credaf mibi sup̄ vīd̄ cōminor babylonī. Motādū aut̄ q̄ s̄m/ diuersis Glo. diuersimode legif h̄lfa et p̄stak: Scdm Glo. Hiero. ibi incipit on⁹ assyriox: Jurauit dñs r̄c. Un̄ dīc: Huc/ usq̄ de babylone et regib⁹ eius et populis: nunc de sennache/ rib et que iminebat super assyrios qui samariā iudeamq̄ va/ stauerit p̄pter hierusalē: et in superbia p̄tra dñm elati: unde/ una nocte centum octoginta quinq̄ milia de eis ab angelo/ sunt percussa: Et hoc in terra iuda et in montib⁹ eius: sic dñs/ p̄dixerat. Scdm hoc sic lege l̄ram. q̄ Jurauit dñs exer/ citūt̄. i. firmiter statuit. r. Dicēs: si nō vt putauit ita/ erit: et quo mēte tractauit sic euueniet: decētero nō cre/ dat mibi. s. vt cōterā assyriū: q̄si hoc tractauit et hoc eu/ eniet vt conteram assyriū in terra mea: et in montib⁹/ conculcē eum: sicut expositū est s̄m aliam Glo. de onore/ babylonis vīḡ ibi: Sic euueniet. Et ibi terminat Aposi/ opis: vt dīc Interl. Et postea incipit onus assyriorū: Et

tunc est ibi: Et conterā: vt dīc alia Interl. Et tūc est litté/ ra plana s̄m hoc. Vel posset littera sic distingui. q̄ Jura/ uit dñs exercitūt̄ dicēs: si non vt putauit ita erit. q̄. d. ita erit de babylone vt disposui: s. Et etiam quō mēte/ tractauit de assyriis: v. Sic euueniet. s. vt conte/ ram assyriū. i. senna/ cherib et exercitūt̄ ei⁹.

y. In terra mea et in montib⁹. i. in ter/ ra monuosa: con/ culcē eum. Et s̄m/ b̄ ibi incipit onus assy/ riorū: Et quō mēte/ tractauit r̄c. Fere/ om̄es lectiōes ad eun/ dōm sensum referunt̄. z. Et auferet

* patres diaboli: s̄m Wystice

illud Job. viii. f. Mendax est et pater ei⁹. Ips̄ intelligit ei⁹. i. mēdaci⁹: et debet intelligere. ei⁹. i. mēdaci⁹. a. Nō sur/ gent de morte ad vitam: de p̄gna ad gloriam: de p̄tō ad p̄g/ nam. b. Hec hereditabūt terrā sanctorū: de q̄ dicit

i. xxvi. b. In terra letōp̄ inq̄ gessit: nō videbit gloriam dñi.

c. Nec iūplebūt facie orbis: vel vrbis ciuitatē. i. mūdi: q̄ est ciuitas non p̄ ciuitate: sed p̄ habitātu mul/ tiplicare. Mens em̄ et conscientia ciuiſlibet ciuitas est. De

q̄ dicit: Miss dñs custodierit ciuitatē r̄c. d. Et surgam

sup̄ eos. i. sup̄ diabolū et filios eius. f. Dicit dñs exer/ citūt̄: cui nibil impossibile. g. Et pdā babylonis no/ men. i. mūdi vel peccati noīationē. Eph. v. a. Fornicatio et

ois imūdicia non noīet in vobis. h. Et reliq̄as. i. mūda/ nos mores et gestus seculares. i. Et p̄genies et germē/ babylonis. i. opus malū et voluntatē. Contra claustrales eti/ am qui volunt noīari hoīb⁹ dignitatū quas in seculo habue/ runt: et ad ea que reliq̄rūt cogitationes reflectūt: et inde sepe/ loquunt̄: et de parētela et suis operib⁹ gloriāntur. g. Per/ clam. inquit: babylonis nomē. i. dignitat̄ in seculo habi/ te noīationē. Osee. q. d. Auferam de ore eius noīa baalim.

Zach. xiij. a. Disp̄dā noīa idolop̄ ī terra. Ezech. xvij. a. In/ die ortus tuus in religionē nō est p̄cisus ymbilicus tuus. i. ge/ neris nobilitas que tortiōs noīat. h. Et reliq̄as. i. diuini/ as i seculo derelictas. i. Et reliq̄as. i. parētes et nepotes.

k. Et germē. i. redditus qui quolibet anno germinat. Job

xvij. d. Nō erit semē ei⁹ neq̄ p̄genies ī p̄lio suo: nec vīlē re/ liquē ī regionib⁹ ei⁹. l. Dicit dñs: q̄ pōt̄ facere. m. Et

ponā eā in possessionē hericij. i. in punctionē avaricie.

n. Et i paludes aqrū: q̄si in sordes luxurie. q. d. habita/ tores h̄i mūdi erūt auarl p̄fūtūt̄. i. luxuriosi ī mūdi. His

enī duob⁹ vītūs maxima p̄s mūdi occupat̄. Prover. xxx. b.

Sanguisuge due sūt filiē dicētes: affer affer. Hiero. l. vī/ derim⁹ aliquē diuītāp̄ dīmersū luto: vīl vt Septuagīta in/

terpretati sūt barato: hoc est p̄funda voragine: et cenola palu/ de circūdari: nō dubitem⁹ eū appellari habitatorē babylōis.

o. Et scopabo eam in scopa terēs. i. in fine mūdi mū/ dabo eam igne purgatorio: qui malos auferet et bonos pur/ gabit. De quo dicit Ps. Ignis in cōspectu ei⁹ exardescet et

in circūtū ei⁹ tempestas valida. Luc. iiij. d. Lūp̄ ventilabū

in manu eius: et purgabit aream suam. p. Dicit dñs ex/

ercitūt̄: cui credendū ē: et qui timendū est. q. Jurauit

dñs exercitūt̄ dicēs: Si non vt putauit ita erit: et

quo mēte tractauit sic euueniet. q. d. sic fieri vt disposui.

r. Ut conteram assyrium: id est superbū diabolū et

membra eius. y. In terra mea: id est in ecclesia. z. Et

in montib⁹ meis cōculcē eū. i. in sancti et excelsi p̄dica/ torib⁹: et q̄b⁹ dicit Luc. ix. a. Dedit illis vītūt̄ et p̄tātē sup̄

oīa demōnia. Ezech. xxix. a. Super montes israel cades tu/ rex. s. et oīa agmina tua. Apoc. xiij. d. Lalcat̄ ē lacus extra/ ciuitatē: et exiuit sanguis de lacu vīḡ ad frēnos eq̄p̄. Judic.

v. c. Conculca anima mea robustos. Et nota in terra cōterif/ diabol⁹. i. i. bonis actiūs. In mōtib⁹ cōculcat̄. i. i. p̄tēplatiūs.

f. vīt̄ Et auferet ab

Libri

a Et auferet ab eis. i. a iudeis. b Jugū ei⁹. i. senna/cherib. c Et on⁹ illi⁹. i. grauis afflictio assyriorū. d Ab humero eo⁹. i. iudiciorū. e Tollit: ut nō seruāt eis ampli⁹. f Hoc psilū qd cogitauit: ibi: Si non vt putaui tē. g Sup oēz terrā assyriorū vel oīm q subiecti s̄t sennacherib: qui tūc erat

monarcha orientis. h

Et hec est manus

extēta super vniuersas gentes. q.

d. ppheta: modo sen-

nacherib subiugat si-

b oēs gētes: s̄ cito ter-

minabat el⁹ p̄tās. k

Dñs em̄ exercitu-

um decreuit: t̄ qd̄

potit ifirmare de-

cretū el⁹: q. d. nullus.

m. Et man⁹ el⁹. i.

dñi. n. Exterit ad

peccatiū sennacherib.

o. Et qd̄ auertet eā: Memo. Tel alit fm Glo. s. Hoc ē

psilū qd̄ cogitauit de assyriis et chaldeis destruēdis. g

Sup oēz terrā. i. ad p̄tegēdū et psolādū oēz terrā quā ipsi

desolabat et turbabat. h. Hec ē man⁹ mea extēta sup

vniuersas gētes. i. ad p̄tegēdū oēs gētes qd̄ ipi dirispiebat.

Et h̄ta erit. k. Dñs em̄ exercituū decreuit: t̄ qd̄ no-

terit ifirmare: q. d. nullus. m. Et man⁹ el⁹. i. dñi. n. Ex-

terita ad peccatiū chaldeos et assyrios. o. Et qd̄ auertet

eā: Memo. p. In āno tē. Duo onera p̄misit p̄pha:

vñu babyloniorū: alterū assyriorū in psolationē iudeorū: qz illi

p̄ncipaliū iudeos captiuauerūt. Mā assyrii dece tribū: babylo-

nū duas. Decetero p̄dicit onera aliarū gētiū: qd̄ nō impugna-

uet p̄ncipaliū p̄lin dei: s̄ hostes ipsi⁹ iuuerūt: sic d̄r de idu-

meis qd̄ infuerūt eversiō hierikz. Letabat etiā gētes de destru-

ciōe hierusalē et iudeorū: et iō p̄tra eos iuehis p̄pha: Primo

psilīos qd̄ captiuati sūt ex p̄te a sennacherib: qd̄ p̄vasta-

tionē dece tribū vasteuit iudeā totā p̄tē hierusalē: postea

oīno captiuati sūt a chaldeis. P̄missa vidit esatas sub oīia

loathan et achaq: qd̄ sequūt vidit sub ezechia: s̄b q plurimās

habuit visiones et revelationes: cū p̄uica viderit sub achaq

merit⁹ el⁹ impeditib⁹. Mā p̄t p̄tā p̄ncipū claudit de⁹ orā

p̄phari: Mādat eni nubib⁹ suis ne pluāt sup nefandā terrā

imbrē suū. Cōminat g⁹ p̄pha philisteis exultantib⁹ de morte

achaq dices qd̄ ezechias fil⁹ mltō mag⁹ affliget eos. Et b

est: In āno qd̄ mortu⁹ ē rex achaq: impl⁹: qd̄ Factū ē

on⁹ iſtud. i. visio hui⁹ oner⁹ onis p̄phete: qd̄ regnāte impio

nō poterat fieri. r. Neleterl philisteia oīs tu: qd̄ cō-

minuta ē virga p̄cussorū tui. i. de b̄q achaq p̄cussor

tui moriū⁹ ē. s. De radice enim colubri. i. de stirpe

achaq qd̄ philisteos momordit s̄ non absorbit: v. Egre-

diet regul⁹. i. ezechias: qd̄ erit vobis vt regul⁹ siue basilisc⁹

rex serpentū: qd̄ hocētiorū ē oīi serpēte: qd̄ serpētū moriū no-

cer: regul⁹ vñi⁹ et flatu interficit hoies: et etiā aues volan-

tes: ita ezechias plus afflxit philisteos qd̄ achaq. x. Et se-

mē el⁹. i. colubri. i. ezechias. y. Absorbēs volucrē: vel

volates: fm septuagita. i. supbos philisteos: sic basilisc⁹ so-

lo flatu vel vñi occidit aues volates. z. Et pascēt. i. re-

creabunt cū te absorbuerit regul⁹. a. Primogeniti pau-

perū. i. iudei humiles: De qb⁹ d⁹ Exo. iiiij. f. Fil⁹ me p̄ri-

ogenit⁹ isrl. b. Et paupes. i. iudei humiles. c. Fidu-

cialiſ. i. sine paurore: d. Rechēscēt i. terra sua sub ezechia

defendēte eos. e. Et iterire faciā i. fame radicē tuā. i.

fortitudinē siue fortes tuos. g. Et reliquias tuas. i. illos qd̄

relinqnt nō infecti ab ezechia: h. Interficiā p̄ assyrios et

chaldeos: ne qd̄ de malō semie germinet. i. Clūla porta

i. qd̄ habitat i. porti ciuitatū philisteorū: vñi solē nobiles co-

uenire vñlate. k. Clama ciuitas philisteorū. Quare:

Quia: l. Drostrata est ab assyriis iam in dei p̄scētia;

Esaie

philisteia omis. q. d. oēs philistei maiores et minores plo-
rate miseriā quē euenerit vob̄ qd̄ sennacherib. m. Ab aqlo/
ne eni sum⁹ veniet ex binniu eqrū et anhelitu eqtū et pul-
vere pedut. Et sic exp̄nit institutinē exercit⁹ venētis. Tel
notat qd̄ ciuitates philisteorū cōburet assyrii. q. d. ab aqalone
veniet qd̄ succēdet ciuit

tates vias

a. Et auferet ab eis iudeis. b. Jugū ei⁹. i. senna/

cherib. c. Et on⁹ illi⁹. i. grauis afflictio assyriorū. d. Ab

humero eo⁹. i. iudiciorū. e. Tollit: ut nō seruāt eis ampli⁹.

f. Hoc psilū qd̄ cogitauit: ibi: Si non vt puta-

ui tē. g. Sup oēz terrā assyriorū vel oīm qd̄ subiecti s̄t sennacherib: qui tūc erat

monarcha orientis. h.

Et hec est manus

extēta super vniuersas gentes. q.

d. ppheta: modo sen-

nacherib subiugat si-

b oēs gētes: s̄ cito ter-

minabat el⁹ p̄tās. k.

Dñs em̄ exercitu-

um decreuit: t̄ qd̄

potit ifirmare de-

cretū el⁹: q. d. nullus.

m. Et man⁹ el⁹. i.

dñi. n. Exterit ad

peccatiū sennacherib.

o. Et qd̄ auertet eā: Memo. Tel alit fm Glo. s. Hoc ē

psilū qd̄ cogitauit de assyriis et chaldeis destruēdis. g

Sup oēz terrā. i. ad p̄tegēdū et psolādū oēz terrā quā ipsi

desolabat et turbabat. h. Hec ē man⁹ mea extēta sup

vniuersas gētes. i. ad p̄tegēdū oēs gētes qd̄ ipi dirispiebat.

Et h̄ta erit. k. Dñs em̄ exercituū decreuit: t̄ qd̄ no-

terit ifirmare: q. d. nullus. m. Et man⁹ el⁹. i. dñi. n. Ex-

terita ad peccatiū chaldeos et assyrios. o. Et qd̄ auertet

eā: Memo. p. In āno tē. Duo onera p̄misit p̄pha:

vñu babyloniorū: alterū assyriorū in psolationē iudeorū: qz illi

p̄ncipaliū iudeos captiuauerūt. Mā assyrii dece tribū: babylo-

nū duas. Decetero p̄dicit onera aliarū gētiū: qd̄ nō impugna-

uet p̄ncipaliū p̄lin dei: s̄ hostes ipsi⁹ iuuerūt: sic d̄r de idu-

meis qd̄ infuerūt eversiō hierikz. Letabat etiā gētes de destru-

ciōe hierusalē et iudeorū: et iō p̄tra eos iuehis p̄pha: Primo

psilīos qd̄ captiuati sūt ex p̄te a sennacherib: qd̄ p̄vasta-

tionē dece tribū vasteuit iudeā totā p̄tē hierusalē: postea

oīno captiuati sūt a chaldeis. P̄missa vidit esatas sub oīia

loathan et achaq: qd̄ sequūt vidit sub ezechia: s̄b q plurimās

habuit visiones et revelationes: cū p̄uica viderit sub achaq

merit⁹ el⁹ impeditib⁹. Mā p̄t p̄tā p̄ncipū claudit de⁹ orā

p̄phari: Mādat eni nubib⁹ suis ne pluāt sup nefandā terrā

imbrē suū. Cōminat g⁹ p̄pha philisteis exultantib⁹ de morte

achaq dices qd̄ ezechias fil⁹ mltō mag⁹ affliget eos. Et b

est: In āno qd̄ mortu⁹ ē rex achaq: impl⁹: qd̄ Factū ē

on⁹ iſtud. i. visio hui⁹ oner⁹ onis p̄phete: qd̄ regnāte impio

nō poterat fieri. r. Neleterl philisteia oīs tu: qd̄ cō-

minuta ē virga p̄cussorū tui. i. de b̄q achaq p̄cussor

tui moriū⁹ ē. s. De radice enim colubri. i. de stirpe

achaq qd̄ philisteos momordit s̄ non absorbit: v. Egre-

diet regul⁹. i. ezechias: qd̄ erit vobis vt regul⁹ siue basilisc⁹

rex serpentū: qd̄ hocētiorū ē oīi serpēte: qd̄ serpētū moriū no-

cer: regul⁹ vñi⁹ et flatu interficit hoies: et etiā aues volan-

tes: ita ezechias plus afflxit philisteos qd̄ achaq. x. Et se-

mē el⁹. i. colubri. i. ezechias. y. Absorbēs volucrē: vel

volates: fm septuagita. i. supbos philisteos: sic basilisc⁹ so-

lo flatu vel vñi occidit aues volates. z. Et pascēt. i. re-

creabunt cū te absorbuerit regul⁹. a. Primogeniti pau-

perū. i. iudei humiles: De qb⁹ d⁹ Exo. iiiij. f. Fil⁹ me p̄ri-

ogenit⁹ isrl. b. Et paupes. i. iudei humiles. c. Fidu-

cialiſ. i. sine paurore: d. Rechēscēt i. terra sua sub ezechia

defendēte eos. e. Et iterire faciā i. fame radicē tuā. i.

fortitudinē siue fortes tuos. g. Et reliquias tuas. i. oēs lugū dñi abiūtētes. h. Interficiāz

etnalis vel tempalif: ne qd̄ d̄ malō semie germinet. i. Clū-

la porta. i. oēs qd̄ habitat: i. porta qnq̄ sensuī. i. qd̄ quicq̄ sen-

suū seqm̄i voluptates vñlate. p̄p̄ miseras que vos manēt.

k. Clama ciuitas. i. ecclia siue claustrū siue aīa: vñi debet

esse ciuiti vñitas p̄ dolore qd̄ iminet. Sop̄. j. c. Vox clamor-

is a porta pisciū et vñlatus a scđa. l. Drostrata ē phili-

stea oīs. i. tor⁹ mūd⁹ ad terrena ē inclinal⁹ calice babylonis

iebrat⁹: Hiere. l. a. Et vino i. qd̄ luxuria: Eph. v. d. m. Ab

aqalone eni. i. a diabolo: qd̄ ligat aq̄s ne fluāt. Prover. xxv.

v. Tene⁹ aqlo dissipat pluuias. n. Fum⁹ veniet i. sugge-

r. Itio exēcas et incēdēs.

Gtates vias. Uel sumus vocat fama sennacherib: qd velox erat
ut venit: vel exercitu eius qd cito defecit p. lugubris ut sumus: vel
qz puocat lachrymas. a Et nō est qd effugiat agmen
eius. i. exercitu sennacherib tanta erit multitudo. b Et qd
rudebit nūcij gēt. i. angel p. uincialibz qd presut p. uin-
cij et gēt singulis
miratibus cur sola sion
euaserit exercitu sen-
nacherib: cū oēs alle
puincij sint destruc-
tis: ab eo: hoc. s. rūdebi-
tur eis: c Quia
dñs fūdauit sion:
et sō fūtum assyrios.
d Et i. ipso dñs: e
Sperabunt paupe-
res ppil. ei. i. humi-
les iudei et opressi. q.

a veniet: et nō est qd effugiat ag-
mē ei. Et qd rūdebit nūcij
et gētis: Quia dñs fūdauit si-
on: et i. ipso spērabunt paupes
ppil. ei. Ca. XV.

O P̄lis moab. Quia
nocte vastata est ar-
moab p̄ticuit: qd nocte va-

d. qd sperabunt i. dñs et nō in vīribz suis vel i. aliq alio hoie/so
saluabunt. Uel nūcios gētis vocat hoies a diuersis puincj
missos i. hielz: ut p̄suleret sup aduētu sennacherib quē time-
bat: Sic accidit postea alia vice cū chaldei obsecesserit hielz:
audierunt qd egyp. i. veniebat h̄ eos: et relicta vrbe iuerūt eis
obut. Quo audito miserūt oēs gētes circūstantes ad hie-
mā qd facturi essēt. Qui hieremias audito p̄bo nūcij acce-
pit retortas ligaturas et circūlīgauit collo suo: et cuiuslibet nū-
ciorū sūt dices: Nūciate eis qd miserebit vos qd ita vinculati tra-
hent. Ira legit h̄iere. xvij. a. Silit esaias rūdit nūcij p̄hi-
listeo et alia gētis qd oēs capiēt: et sola hielem saluabit: et ita
st̄ p̄ba esai ad dñs: Quid rūdebit nūcij gēt. si qdierit
sup aduētu sennacherib: Lui dñs. Quia dñs fūdauit si-
on: et i. ipso sperabunt paupes ppil. ei. q. d. b. rūdebis
eis: qd sola hielem qd spāt i. dñs liberabit: et oēs aliq capiēt.

Dystice. * Sio excecas et incedes. h̄iere. i. c. Olla successā ego video: et
facies ei. a facie aqlonis: et dixit dñs ad me: ab aqalone pan-
det oē malū. Eccl. xliij. c. Frigid⁹ vent⁹ aqlo flauit: et gelauit
crystallus ab aq. a Et nō est qd effugiat agmē ei: id ē multitudinē suggestionū diaboli: quia nemo ē sine p̄tō:
nec insans vnl⁹ diei: Job. xv. b. alia l̄. Eccl. viij. c. Nō est
bō iust⁹ in terra qd faciat bonū et nō peccet. b Et qd rūde-
bit nūcij gēt. i. angel qd presut ciuitatis: admiratibz su-
per mūdi delocatione et ecclī exaltatiōe: h̄oc. s. c. Quia
dñs fūdauit sion. i. ecclīam sup fūdamēti prudētie iusti-
cie fortitudis: tempantie: qd est christ⁹. Unde. i. Cor. iiiij. c.
Fūdamēti aliud nemo p̄t ponere p̄ter id qd positiū est: qd
est christ⁹ iesus. Sed satui edificat sup arenā. i. sup amorem
tpalii: et sō ad modicē rēptatiōis flatū corrūt. d Et i. ip-
so sperabunt paupes ppil. ei. i. fideles humiles: et sō sal-
uat. Prover. xxvij. d. Qui sperat i. dñs saluabit. Eccl. xxxi.
b. H̄is diues qd inuit⁹ ē sine inacula: et qd aux nō abit et.

O P̄lis moab et. **E**xpositio Capituli. XV.
Propherat esaias on⁹ moabitū eadē de causa qd et
p̄philistoz: qz. s. insultauerat p̄plo dei ab hostibz cap-
tuato: Immo peiores fuerāt moabitē qd philistei: qd multi
de iuda tpe obsidiōis p̄fugerāt ad eos tanq ad vicinos suos:
et ipsi vel eos occiderūt vel hostibz tradiderūt: Unū graui-
re indignationē dei h̄ se suscitauerūt. Iō vastauit eos dñs p̄
mo et assyrios: et postea p̄ chaldeos. Idcirco on⁹ eoz p̄dicit
esaias in solatiū iudeoz/dicēs: f **O**nus moab/ hoc ē qd
seqz. i. h̄c ē visio esaiē de onere. i. de destructionē moab. Fu-
it eni moab fil⁹ loth: cui⁹ p̄genies moabitē: et puincia mo-
ab vocata est: in qd ar. ciuitas metropolis moabitū: que
modo dicis ariopolis. i. ciuitas arioz sūe artopol. i. ciuitas
artonioz: p̄t abūdantia frugū: et fluui⁹ qd preterfluit ciuitatē
dicis arnon. Et bñ dicit onus moab: g Quia nocte va-
stata ē ar. ciuitas metropolis in dei p̄sciētia. Uel cito vasta-
bit moab. i. tota puincia moabitū. h Coticuit: p̄ do-
lore nō ausa loq vel rebellare: quia nocte. i. subito vastat⁹ est
murus. i. munitio ar. Uel ideo dicit nocte vastari ar. et murū
ei⁹: qd moab de ictu filij nocte p̄cepit: e. Gen. xix. g. Uel p̄

hoc exp̄nit pp̄ha magnitudinē doloris moabitū de vasta-
tionē ar. m Ascēdit. i. ascēdet. n Dom⁹ regia: id ē ciui-
tas nobilis vbi erat dom⁹ regia. o Et dibon/ alia ciuitas
nobilis. Uel Dibon/ ciuitas ē nobilis in qd erat dom⁹ regia:
Et est argumētū qd illi de ciuitate et de domo regis ascende-
runt ad idola ad plorandum. p Ad ex-

celsa: id ē ad phana
idoloz qd erant in ex-
celsis. q In plan-
ctū. i. ad plorandū et
plangendū mala sua: h̄iere. 48. f.
vbi prius plueuerunt Eccl. 7. c.
ascēdere ad imolādū.

B. **S**ep tuaginta po-
nunt hanc l̄ram: Ubi
ara ē ibi ascēdetis ad
plorandū. r Sup

habo et super medaba moab vlulabit. i. sup euersioē
lītarū nobiliū ciuitatū: tota puincia moabū v̄hemēter
planget. v In cūctis capitibz ei⁹. i. moab. x Calui-
tū: et oīs barba radet. Ad l̄ram: antiqu⁹ et maxime oriēta-
les capita radebat et barbas in afflictioē sua ī signū doloris.
Unde Job. j. d. audita morte filiorū tonso capite corruit in
terrā. h̄iere. xlviij. f. Omne caput caluitum et oīs barba ra-
fa erit. z In triuīs eius: id est in publico: vbi solebant
conuenire vestiti vestibus preciosis ad ostērationē. a Ac-
cincti sunt sacco/penitentie sicut nūniuit̄: Bone. ij. c.

Sup tecta eius domorū

Dystice. f **O**nus moab. Moab/ interfrat ex p̄e v̄l **D**ystice
aqua paterna: et significat diabolū vel hereticū vel philoso-
phū: qd ex deo patre nati sunt. Ar/ interfrat aduersari⁹: et si-
gnificat sapiētia secularē: que aduersaria est deo g abusum.

Unde Roma. viij. b. Sapiētia carnis inūnica est deo. Du-

russ ar/ sunt dialectica argumēta. Onus ergo moab nūbil ali-
ud ē qd hereticoz seu philosophoz subuersio in bono siue in
malo. Deuastatio ar/ destructio secularis sapientie. Vastatio
mūi est euacuatio philosophicē rōnis: qd vastata fuit qd vir-
go pepit. Ipsa enī sic arguit. Perperit: g cum virō p̄cubuit.

Unū Abdias. c. Perdā sapientes de idūmēa: et prudentiaz de
monte esau. i. Cor. i. c. Stultā fecit de sapientie bur⁹ mundi.
i. xxix. e. Peribl̄ sapientia a sapientibz ei⁹: et intellect⁹ pruden-
tia eius abscondeſ. Et b ē: f **O**nus moab/ subuersioēs phi-
losophoz et hereticoz p̄uisio. g Quia nocte/ culpe vel

ignorātē. h **C**lastata ē ar. i. sciētia secularē. jō. i. Cō-
ticuit moab. i. heretic⁹ vel p̄bs nō ausus ampli⁹ rebellare
et doctores ecclī. k Quia nocte/ culpe vel ignorantie:

Clastat⁹ ē mur⁹. i. rōnes philosophicē qd sapientes bur⁹
mūdi se muniūt. i. Reg. ii. b. Impij in tenebris p̄tēscent.
h̄iere. viij. e. Dñs de nō silere nos fecit et. m Ascēdit

sup se p̄tēplādo vel bñ opando. n Dom⁹ regia. i. anima
suos mol⁹ bñ regēs. o Et dibon/ sufficiēs mērō. i. aia
penitētē et p̄ p̄ctis suis ingens. p Ad excelsa/ v̄tum.

q In planctū/ pro peccatis suis et alienis: vt iam nō habe-
at solum irrigūnū inferius sed et supius. Et b est bonus ascen-
sus. r Super habo: qd interpretat de saltu: t **M**oab

vlulabit. i. sup mḡis sedentibz octosis et infructosis pec-
catores clamabūt ad min⁹ in die iudicij: qd ipsos potuerūt
querti si fecissent officiū suū. Proverb. xi. d. Qui abscondit
frumenta maledicet in populis. Luc. xix. d. Serue nequam:

quare nō dedisti pecunia meam ad mēsam: v In cūcti
capitibz eius: id est in platīs et mḡis eoz. x Calui-
tū: quia omnis ornat⁹ eloquēt̄ auferetur ab eis. y Et

omnis barba radet. i. qd virilitatis vidēbant habere:
falsū esse ostēdet. Amos. viij. c. Inducam super oēm dorsū
vīm saccu: et sup oē caput vīm caluitū. z In triuīs ei⁹:
id ē p̄ diverticulis error qd fingebat/ vel i. publico: a Ac-
cincti sunt sacco/penitentie corz oīb: suū erroē fatētes: et
misericordia facientes. Job. xyj. c. Sacru cōsui sup cutem meam:

Libri

G *Sup tecta ei⁹ domoq⁹ plana sūt in palestina.* b *Et i plateis ciuitatū.* c *Ois vlular⁹. oīmod⁹ vlular⁹. descedit i fletū.* Alia l̄ra. *Sup tecta ei⁹ et in plateis omis vlular⁹ moab. s. et sic descendit in fletum.* q. d. ascendit moab ad excelsa / ut ante idola ploraret; sed ibi nō inueniens auxiliū/descēdit ad flētū in trā vel ad domū suā vt ibi ploraret. e *Clamabit ezebon et eleale ciuitates p uicie moab.* g *Ascs iasa ciuitatē vbi finitur puicia moab:* h *Audita ē vox eo rū.* q. d. a principio p uicie qd ē i ezebon vīcī ad finiū qd ē i iasa vīcī clamor ē vīcī luct⁹. Et posset aliq⁹ dicere: *Iste clausor nō erit nisi i mulierib⁹ et puul⁹.* q. p modico clamāt: imo dīc p̄pha: i fortissimis bellatorib⁹ qd nō p̄sueuerēt cōpati vel dolere. Et hē: i *Sup h̄ malū moab:* k *Expediti moab.* i. moabite fortes bellatores ab vīcorib⁹ et puul⁹ expediti: l *Vlularbit.* i. gemēt p nūmio dolore. m *Aia el⁹. moab.* n *Vlularbit sibi soli:* nō habēs cui expīmat dolorē suū cā p̄solatiōis habende: quia vīnusq̄sc̄z nō sufficiet sibi. Vcl. *Vlularbit sibi.* i. p dāno suo nō p alio. o *Cor meū ad moab clamabit.* dīc p̄pha ex cōpassiōe: qd licet p̄lm dei affligerit: tū qd creatura dei miserād⁹ ē etiā hostis. p *Electes ei⁹.* i. fortitudo moab: vītermīni ei⁹ deſti erūt: q *Vlq ad segor ciuitatē puula:* qd est i fine moab. Segor dico: *Vitula pternātē.* i. luxuriosā et lasciuā. Aliq̄ libri habēt pternātē a pternor pternaris: qd est pauesco/cis. Un̄ Quid? Cōsternant eq. Sed Haymo dīc qd falsa ē l̄fa: et debet esse pternātē. i. ter se mouētē: sic dīctā: qd tertio terre motu corruit: vt dicūt hebrei post subuersionē altariū quat tuor ciuitatū: cui peccerat dīns qdū fuit ibi loth. Sed vt dīc itūdī: *Loth tunēs frequētē terrēmotū illī terrē: egredīs de segor māstī i mōte: et tūc subuersa ē segor tertio terre motu: et iō dī pternātē. i. tertio se mouētē: vel tertio motu ruens.* Vitula. p̄ luxuriā. Vcl. dīc vitula pternans. i. robusta qdī triū annoz: tūc ens bos foris ē qdī triū annoz est. Un̄ dīc vitula trīma. i. triū annoz. Et pōt itēlligi qd robusta māsisset: si p̄ liberationē suā nō peccasset: s̄ peccauit p luxuriā: et iō dī vitula pternātē. Vcl. forte dī vitula pternātē qdī mouētē se huc atq̄ illuc. p̄ lasciuā et adipis abūdātā. Vcl. oīes enī illī ciuitatē. p̄ lasciuā et trālī abūdātā p̄ oīa illicēa discurrebat: et iō corruerūt. Et h̄ inuit p̄pha cū dīc: Segor vitula pternātē. Deinde describit p̄pha qdī et p̄ loca ducti sūt moabite captivi in trā assyrioz. s *Per ascēsū enī luith collis siue mōtis.* moab. t *Flēs ascēdit moab captiu⁹.* v *Et i via oronāim ciuitatē iuxta illū mōtē.* x *Clamore cōtritiois leuabūt.* moabite tracti in captiuitatē. q. d. p̄pha: fientes ei per ardua loca trahent in captiuitatē in terrā assyrioz siue chaldeoz: et cū venerint ad oronāim ibi multū clambūt. y *Aque enī nērim deserte erūt.* i. steriles. i. tota moab ita steril erit sicut ē terra iuxta nērū. Est autē nērim oppidū sup̄a mare: habēs fontes multos et aq̄s multas: sed salsas et amaras: et iō terra sterilis ē ibi. Et reuera sterilis erit moab. a *Quia aruit: p̄teritū pro futuro: id ē arescit.* b *Herba in rota terra moab:* c *Defecit: id ē deficer.* d *Hermē.* i. qdī germinando de terra solet erūpe: e *Cirroz oīs arboz vineaz pratoz et hmōt:* f *Interiūt p̄ nūmia siccitate: qdī māt est sterilitas.* g *Scdm magnitudinē opis.* i. p̄tī moabitarū. h *Et visitatio i. vīlio eo rū.* q. d. p̄pha: non erit h̄ crudelitas qd ita affligēt moabite: sed pōt executio iusticie: qdī fm̄ quātitatē p̄tī erit afflictio eoꝝ: sic dī de babylone. Apoc. xvii. b. Qdī tū gl̄fcault se et ē delitūs fuit: rātū date ei tornētū et lucū. Ad torrētē salicū tē. *Wucusq̄ dīxīt p̄pha de captiuitate moabitarū per*

Esaie

assylos: modo incipit de illa qdī p̄ chaldeos postea facta fuit. *Torrentē salicū vocat p̄pha euphratē abūdantē salicib⁹: p̄ quē ducti fuerūt moabitē captiuī i babylonē.* Vcl. forte fluē babylonis vocat torrētē salicū: qdī ibi abūdāt salices. Un̄ p̄s. *Sup flumīa babylonis illī sedim⁹ et fleuim⁹ dū recorū.* p̄s. 136. daremur sion: In saltib⁹ tē. Et hē est: Ad torrētē salicū. i. in babylonē cui⁹ torrens. Et. torronām absidat salicibus. k *Ducent babylonij.* l *Eū. i. moab captiu⁹. Et vere ita erit:* g *Qdī circūlit et opui cinere carne meā.* a *Sup tecta ei⁹. i. sup dogma ta erroꝝ: in qb⁹ se sub limes putabāt.* b *Et i plateis. i. i lata vīa inferni qdī incedebāt.* c *Ois vlular⁹ descedit p̄ humilitatē:* d *In fletū cōpunctiōis: qdī plorabunt et cōpungent pro falsa doctrina sua et mala vita.* Diere. xlvi. f. *Sup oīa tecta moab et i plateis ei⁹ oīs planctus.* e *Clamabit ezebon cogitatio.* f *Et eleale ascensio. i. ipsi cogitationē suā et ascensionē fuisse vanam clambūt i p̄fessiōe.* g *Ascs iasa qdī interptak factū vel mādatū.* h *Audita ē vox eoꝝ. i. p̄tēbunt se errasse i facto: et ē mādatū dñi.* i *Sup hoc expediti moab.* l *Vlularbit. i. fortes expediti ab oīb⁹ impeditēt seculi plorabūt p errorib⁹ suis p̄terit.* m *Aia el⁹ nō solū ocul⁹ corporis: n̄ Vlularbit sibi nō mūdo. i. ad vīlītātē suā n̄ ad mūdi glīa.* Job. xlii. d. *Caro ei⁹ dū viuet dolebit: et aia illī sup semēnto lugebit.* ē. t. lī. b. alia l̄ra: *Ibim⁹ ad mōtē myrrē.* o *Cor meū ad moab clamabit cōpatiēdo docēdo corrigēdo ad p̄gnitētā puocādo.* j. xv. c. *Denk me⁹ ad moab qdī cithara sonabit.* p *Electes ei⁹.* i. illī qdī fortes et robusti erant in moab: intelligētē suū errorē: p̄ueniēt. q *Ascs ad segor paruula scientia.* i. se nīll aut modicum scire fatebunt. Vcl. p *Electes ei⁹.* i. fortes moab: p̄ueniēt. q *Ascs ad segor paruula.* i. humiliabūt se ad p̄gnitētā: vt no robusti: s̄ fragiles sibi videant: et inde ad bona fortitudinē p̄uenient: qdī p̄ vitulā pternātē. i. trium annoz significat. Un̄ abraam p̄cipit vitulū hīrcū arītē triū annoz imolare. i. p̄fectū sacrificiū facere. s *Her ascēsū enī luith flēs ascendit: ad montē dei oreb.* i. p̄ b̄q̄ lachrymē descedūt ad genas ascēdit penitēt ad dei. Un̄ Eccl. xxxv. c. *Monne lachrymē vidue ad maxillā descedūt: et exclamatio ei⁹ sup deducētē easē.* A maxilla enī ascēdūt vīcī in celum. Diere. xxxi. b. *In fletū veniēt: et ī misēdia reducā eos: et adducā eos p̄ torretes aq̄z in via recta et nō impingēt.* v *Et i via oronāim.* i. i foramine mērois: qdī ē p̄fessiō: x *Clamore cōtritiois leuabūt.* i. cordis cōtritī dicētes: *Sacrificiū deo spūs p̄tribulatus cor p̄tritū et humiliatū de⁹ non despiciet.* Et hoc fieri iō: r *Aque enī nērim: qdī interptak pardī vīlī p̄uaricatores.* s *Deserte erūt.* i. doctrinē hereticōz vel phōz: qui si miles sūt pardis et p̄uaricatoib⁹ derelinquēt ab oīb⁹. Diere. xlvi. f. *Aque nērim pessime erūt: et auferā de moab ait dñs.* a *Quia aruit herba defecit germēt et oīs vīroz interiūt.* i. qdī i eoꝝ doctrinē vel sermōe pulchrum vel vīrīde videbat: totū exaruit p̄ doctrinē ecclastice calorē. Diere. xlii. a. *Erua i agro pepit et reliq̄: qdī nō erat herba.* Jobel. j. d. *Qdī bestiē agri qdī area sīties imbrē susperēt ad te: qdī exticcati sūt fontes aqrū: et ignis deuorauit speciosa deſerit.* Apoc. vii. b. *Omne fēnum vīrīde combustum est.* g *Scdm magnitudinē opis et visitatio eoꝝ.* i. fm̄ quātitatē p̄tī erit et quātitas vīliois. Deut. xxv. a. *Pro mēsura p̄tī erit et plagarū mod⁹.* j. xxvii. b. *In mēsura ē mēsura: cū ablecta fuerit iudicabit ea.* i *Ad torrētē salicū ducēt eū p̄tōrē chaldei.* i. dēmōes. *Lorensturbid⁹ est et raptū fluit: et lūtū trabit.* i. ad mare duē: sic mūdi pompa. * Salices sūt amatores

G **Q**uoniam circuivit clamor ventus in captivitate. **b** **T**erminis moab. i. torum moab a termino usque ad terminum. Et hunc ascensit: **c** **E**tsq; ad gallim oppidum. **d** **A**lulat enim. i. moab estis in captivitate. **e** **E**t usque ad puteum helium quod est aliud terminus. **f** **C**lamor enim. i. moab. Et merito vultus moab: **g** **Q**uia agit dibon civitatis nobilis: ubi pumus fuit luxus et delectatio magna: propter amoenitatem fontium. **h** **R**eplete sunt sanguine moabitum clamor enim: quod aquae dicitur iterfectorum ibi. **E**t posset aliquis querere: quo erit hoc? Et responderet propheta in persona domini. Ita erit sine dubio: **i** **M**donā enim super dibon additamenta doloris et misericordiae. **j** **H**is qui fugerunt de moab ad dibon: quod ibi fugerunt multi credentes ibi salutem: sed ibi interficiuntur: quod fuit cumulum et additamentum doloris. **m** **L**eone. i. hoste securitatis: vel bestia deuorata immitate his qui fugerunt ad dibon vel in deserto. **n** **E**t reliquias terre: id est his qui remanserunt assyriis immitate chaldeos. q. d. quos non destruerunt assyrii: destruxerunt chaldei vel bestie deuorabunt. Salices sunt amatores mundi steriles et palustres: quod in fine mundi dicturi sunt illud: Sap. v. b. Quid nobis profuit superbia aut divitiae iactantia quod exultat nobis. **L**ascivit illa oia tanquam umbra. **a** **Q**uoniam circuivit clamor predicationis. **b** **T**erminus moab. i. oes fines mundi. **c** **E**tsq; ad gallim vultus ei et usque ad puteum helium clamor enim. Gallim interpretatur vultus vel arenarum cumuli: unde significatur luxuria et avaricia. Helium interstat arietes sive fortis: et significatur superbia. Vultus igitur penitentia et clamor predicationis debet circumire gallim. i. luxuria et avaricia timios: et puteum helium. i. superbia profundata. **g** **Q**uia agit dibon. i. lachrymae sufficientem iniquitatem petra sua. **b** **R**eplete sunt sanguine. i. memoria petrorum suorum: vel recordatione dñe passiorum. **i** **M**donā enim super dibon. i. sup penitentes sufficientem petram sua iniquitates. **k** **A**dditamenta vestitum. **j** **H**is qui fugerunt de moab. i. domum in claustris. **m** **L**eone de tribu iuda iutorum eorum et principem: ut non timeat alius leone: qui circum rugies gressus quem devoraret. i. **P**et. v. b. Et non soli claustralibus dabit leo principis: Sed nō. **E**t reliquias terrae. i. bonis secularibus: qui si non corpore in mente seculo reliquerint. **E**xpositio La. XVI

Reditte agnū domine regem. **J**o prophete vir pietatis intelligi: quod ploras et numeros et terram mutat: subito de re ad aliam re transiit: finis quod a spūscō rāgīs cor et eorum. **L**ū enim loquens esias de captivitate moab: subito queritur oculum ad nativitatem christi: de moab nascitur. i. de ruth moabitide ad solitatem moabitum: quod destructione predixerat. Sed hoc magis ad mysterium respicit. **B**id evidenter autem heraldus intelligit non tam quod danielus in vultu moab imponens eis tributum certum militum agnos: et certum militum arietum cum vellentibus suis: quod longo tempore mortuus danielus reddiderunt moabitē regibus israel: sed tempore iordanis. **S**ed postea captiuius decē tribubus a salmanasar coacti sunt moabitē reddere predictum tributum regibus iudea. **E**t hē quod de te in principio capituli: iuxta sensum latalem. **D**ividit autem haec capitulo in quinq; partes. In prima ostendit quod moab redigetur in servitute filiorum israel: sic quondam fuerat. In secunda monet propheta moabitē ut p̄beant refugium et latibulum apud se filiis israel fugientibus a facie chaldeorum: ibi: **I**n p̄silis regem. **I**n tertio ostendit causam quae debeat haec cere: quod dominus liberavit eos de manu sennacherib: quod vehementer timebat: ibi: **F**initus est enim puluis. In quarta agit de destructione moabitum et causa destructionis et superbia eorum: ibi: **A**udiuimus superbiam moab. In quinta ostendit se cōpati miseris eorum: quod tātē erūt: ibi: **S**up hoc plorabo regem. **D**rigesque propheta simonem ad dominum: cui fortute scit haec oia fieri dic. **o** **E**mitte agnū domine regem. i. fac ut moabitē mittat agnos sive agnōrum tributum iudeis sicut solerit. Agnū dico: **r** **D**ominorem terrae. i. qui dabat in signo domini terrae: quod habebat iudei super

moab. **s** **D**ominatorē. i. ad dominatorem terrae. i. ad ezechiam regem: si habet hebrei: quod dicitur propositionē sepe deficeret apud eos. **t** **D**e petra deserti. i. ab illo loco sic dicto: unde mittebas agni iudeis: vel illuc usque ibat iudei ad recipiēdū tributū agnōrum. **u** **A**d montē filię sion. i. ad hierusalem: quod ē in p̄clū uo montis: et filia sion dicit: quod ab ea defecit. Et possent respondere moabitē esale: **v** **Q**uicquid tu

A **M**ystice **o** **E**mitte agnū regem. Loquitur mystice propheta de primo aduentu christi ad solitatem oīm: sed specialiter

moabitum: de quod progenie ipsū nascitur prophetat. q. d. Moab ne desperes licet captiuā sis: sed age pentitentiam: quod de progenie tua nascetur christus: qui liberabit oīm gētes. **E**x p̄misit ḡ esaias desiderium antiquum de aduentu christi. i. lxiiij. a. Utinā virūpes celos regem. **C**ant. i. a. Oscule me osculo oris sui. **A**ctei. ii. b. Veni et desiderat cūcū gentibus: dicit: **o** **E**mitte agnū: quod tollit peccatum: Job. i. d. **L**ui occisiō liberati sunt filii israel de manu pharaonis: Exo. xii. a. **q** **D**omine deus p̄s. **r** **D**ominatorē terrae. i. q. dñe ecclie: quod dixit: **D**ata ē mībi oīs p̄tas in celo et in terra: Mat. vii. d. Ecclesia de terra propter firmitatem. **P**ro. Qui firmavit terrā super stabilitatem suā. Eccl. i. a. Genes. 103. ratio p̄terit. Proprietas secunditatē. Gen. i. a. Germinet terra. **s** **D**e petra deserti. i. de ruth genitili. Bentes enim lapides per deo colebant: et iō a deo deserti erāt: et lapides vocabantur. **L**uc. iij. b. Potest ē de deo lapidibus istis suscitare filios abraham. Item Luc. xix. f. Si hi tacuerint lapides clamabunt. Ruth moabitē nupsit boog: Ruth. iij. d. Ex quod genuit obeth p̄tem iesse p̄tem dauid: de cūlus semini regis maria processit ināt christi: quod sic p̄ vitroque ipso venit: sic de vitroque nasci voluit. **V**el **P**etra deserti dñe regis maria: de quod excisus ē lapis parvus sine mansuete: quod crevit in monte magnū: Daniel. ii. e. **D**e quod de Proverb. xxx. c. Tria mībi sunt difficultia: et quartū penitus ignoror: tria aq̄le in celo: viā colubri super petrā. Coluber dia- bolus ē: cuius triplex est vestigium. Luxuria/superbia/avaricia. Vestigium luxurie si fuit in hac petra: quod regis fuit et mīte et cor-pore. **U**ni dixit: Quō fiet istud: quoniam virtus non cognoscō. i. me non cognitū p̄pono: Luc. i. d. Vestigium superbie non fuit in ea: quod humilis: **U**ni r̄ndit. Ecce accilla dñi: Luc. i. d. Vestigium avaricie non fuit in ea: quod paup̄ volūtarie. **U**ni nec vno legi cōquesta filio de paupertate sua: licet paup̄lma fuerit. **H**ec merito de p̄rra: quod sup̄ ipsā posita sunt fidemēta ecclie. **U**ni Eccl. xvij. d. Fidemēta eterna super petrā stabilē: et mādata dei in corde mulierē sancte. Elegat autem de p̄rra deserti. i. refugium petrorum: quod desertus ē a mundo. **U**ni P̄s. Petra refugium herimachis: vīle porib; alia līra. i. timidis. Proverb. xxx. d. Lepulculus plebs fūalida: quod collocat in petra cubile suū. De hac igitur petra dicit propheta: **o** **E**mitte. i. ex te visibilis mitte p̄ agnū christū mansuetū: de quod Apoc. xiiij. a. **V**idi et ecce agnū stabat super monte sion: et cū eo cōcentū quadraginta quatuor millia habētes nomē eius regem. **q** **D**omine deus pater: vel potius de trinitate. **r** **D**ominatore terrenē. i. rectore et dominatore ecclie. i. Timoth. vij. c. Apoc. xix. c. Rex regū et dominus dominium. **s** **D**e petra deserti de regine maria petrorum receptatricē. **t** **A**d montē filię sion. i. in hierusalem ad litterā: ubi plus p̄dicavit: plura miracula fecit: ubi passus: ubi mortuus: ubi sepultus: ubi resurrexit: ubi ascensit: ubi genus humanū redemit: sicut scriptū est: Opatus est salutē in medio terre. **U**el **A**d moni- tem filię sion. i. ad ecclesiam congregandam: confirmandam: multiplicandā: sanctificandā: glorificandā: quod de mons propheticus eminet: sancte pueratōis: et sion propheticus altitudinis p̄teplatōis. **A**boraliter: vox est ecclie clamantis per subditis. **o** **E**mitte agnum domine dominatorem terrae de p̄rra deserti ad montem filię sion. i. da nobis domine p̄clū mansuetū et humilem qui dñet nobis. **T**alis enim p̄latus corripit ad salutē. **U**ni P̄s. Quia beneplacitū est dñe in Ps. 149.

Libri

a Quicquid tu dicas non reddemus tributum iudeis: quod fortis sumus nec timemus duas tribus. Immo dicit ipse. **a** **E**t. i. quia: **b** **E**rit. b. qd sequit: **c** Sicut avis fugiens accipitrem vel serpente venientem ad nidum ut deuoret pullos eius: vel quocunq; strepitum. **d** Et pulli de nido auolantes ne capiant vel occidan.

b **S**ic erunt filii moab: id est ciuitates moabitae vel moabitae fragiles et imbelles ut feminæ. **i** **P**ontrâscens arnon fluui qui est terminus moabitæ et amorex: per quem trâscerunt moabitæ in captiuitatem. **q. d.** ppha: Sic auls citissime fugit ad stritum modicum vel a facie accipitris: sic cito trâsserent in captiuitatem filii moab. **j** autem coparat esias moabitæ pullis aviis: quia habitat in cœnitis montibus. **k** **I**n cœsilium. Secunda pars: in quod monet prophetæ moabitæ ut iudeos fugientes ad se recipiat et osculentur. Sciendu eni est quod terra iuda capta est a chaldeis tribus annis ante eum moab: Unde cum terra iuda contermina sit terra moab quod cœnita est: umbrinante obsecione chaldeorum multi iudei euadentes de hierusalim et de alijs viis fugerunt ad eos. Quidens esias in spiritu monet eos ut recipiat fugientes dices: **k** **I**n cœsilium o moab. **l** Ogo cocilium. i. proga sapientes tuos moab: et quere consilium de recipiendo filios israel fugientes. **m** **D**one qsi nocte obscurâ in qua nihil videtur: **n** **A**mbra tua. i. absconde in aperta persecuzione filiorum israel. q. d. prebe se curam absconde in et prætensione filiorum israel ad te fugientibus in tribulatione sua a facie chaldeorum. **p** **A**bsconde apud te: fugientes iudeos. **r** **E**t vagos de loco in locum nullius securitate habentes. **s** **H**e pda hostib. **t** **A**habitabunt i. habitat vastata hierusalim. **v** **A**pus te o moab. **x** **M**rofugi mei. i. iudei me colentes: quia affinis es. **y** **M**oab esto latibulum eorum. i. iudeor. **a** **A** facie vastatoris assyrii vel chaldei. **b** **F**init est enim puluis. **T**ertia ps vbi ponit rōne quod debet h. facere: quod s. dñs liberavit eos de manu sennacherib: quod ad pces esai et ezechie exterminavit. Et possent rindere etiam moabitæ esai: Non audimus recipe iudeos apud sennacherib. Immo secure potestis. **b** **F**init est enim puluis. i. infinit exercitus sennacherib in puluere est redactus. **c** **C**onsumatur est miser. i. occisus est sennacherib: quod miser faciebat: **d** **D**efecit. i. occubuit gladio filiorum suorum. **e** **Q**ui concubat terrâ vastando. i. sennacherib. **f** **E**t habebit. i. firmabit. **g** **P**on misericordia. i. misericordie in ezechia. **h** **S**olus dauid seu regnum iuda. **i** **E**t sedebit ezechias. **k** **S**up illud in veritate iudei iudicium et iudicium. **m** **G**audiū. iuste. **n** **E**t querens iudicium. i. causam iudicij. **o** **E**t velociter reddens sine fruula dilatatione. **p** **O**diu sti est cuiuslibet siue bono siue malo siue psonari acceptioe.

***** populo suo: et exaltauit māsuetos in salute. Et alibi. Supuenit in māsuetudo et corripit eum. Ideo perficit dñs moysen synagogam: quod fuit mitissimum hominum qui morabantur in terra: Et per trum ecclesiæ quod similiter fuit mitissimum. **a** **E**t erit ois quod surgerit de moab. i. de mūdo et laqueis eius. **c** **S**icut avis pennata futurib. **d** **F**ugiens accipitræ. i. diabolus. **h** **I**tere. xlviij. d. **E**stote qsi columbae nidiificas in sumo foramine petre. **p. 89.** **D**ñs. Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venatiu: La que? pterit? est et nos liberati sumus. **e** **E**t pulli. i. sicut pulli: **g** **A**uolantes citissime: **f** **D**e nido. vnupe: quod nidiificat in sterco. i. de carne: quod mollis est et imunda sic nido. Ista duo maxime tenet boles i. pto: vanitas mūdi et voluptas carnis.

Esiae

b **S**ic erunt filii moab. i. ait peccatrices. **i** **G**in trâscens arnon. i. in trâscitu de virtus ad virtutes: de mūdo ad clausum: de clastro ad celum: quod fit per illuminationem gratie vel scientie doctrina. **U**n Arnon interptat illuminatio. **O**see. xi. d. **L**eo. i. christus vel p̄dicator rugiet et formidabunt filii maris. i. ptores: et auolabunt qsi aues ex egypto: et qsi columba de terra assyriorum. **k**

In cœsilium o moab. i. ptores: non mūdi quod co-sulit vanitatē: non carnis qd sulit luxuriā: non dabolii qd sulit iniqtatē: s christi quod est angelus magni consilij. **s. ix. b.** Qui sulit paupertate. **M**at. xix. c. Si vis perficere esse vade et venire oīa quod habes et dare paupib: et veni seque me. **V**isitare penitentiā. **B**ullitatem. **M**atth. xi. d. Discite a me: quod mutuū et humiliatio corde. Ecce tria consilia: **o**ne qd dicit salomon Prover. xi. b. Saluere ubi multa p̄silia. Prover. viii. b. Ego sapientia in consilio habito. Eccl. xxxv. d. Sine p̄silio nihil facias. **D**ñs. Terribilis in p̄silio super filios hominum. Et alibi. Consilium meum cogitauerunt re-pellere. **l** Ogo consilium o tu p̄dicator. i. d. vagis et errantibus ecclesia del construe. Et tu ptores: **m** **D**one qsi nocte umbra tuâ in meridie. i. refrigerium et quietem: quia gris in tenebris huius mūdi statue tibi in fide christi. q. d. non quere quietem in mūdo sed in christo. **s. ii. c.** Ingredere in petram: absconde in fossa humo. **L**antis. ii. d. Veni columba mea in foraminibus petre i. cœnita macerare. **D**ñs. Absconde eos in abscondito facies tuę a perturbatio hoim. **J**oh. xvii. g. Nec locutus sum vobis in me solu pacem habebitis: in mūdo pressuram habebitis. Uel sic: **D**one qsi noctem umbram tuam in meridie. i. refrigerium quod habes in prosperitate reputa aduersitatē vel obscuritatē. **p** **A**bsconde fugientes mūdi carnē diabolus. i. absconde eos in deo doce. **L**ol. lii. a. Utira vita abscondita est cum christo in deo. **r** **E**t vagos per vanos errores. **s** **H**e pda diabolo: vel mūdo vel carni eos incultos deserendo. **t** **H**abitabunt apud te pane sanguis doctrinæ reficiendi: **x** **M**rofugi mei. i. ptores quod me fugerunt et de ecclesia egressi erat: sentium mūdi vel diaboli vel suu se quætes non doctrinam vel p̄siliū christi. i. Reg. xxii. a. **R**ixit dauid ad regem moab: **D**aneat oro te pater meus et mater mea vobiscum donec sciā quid faciat mihi deus. **y** **M**oab esto. i. eris: **z** **L**atibulum eorum a facie vastatoris antichristi. **w** **D**e antichristi vel diaboli: **l** u eni antichristus vel diabolus cuperit deservire in scotos ipsi latebunt in mūdo non audentes publice apparere. **b** **F**init est enim puluis. i. pta diaboli seu antichristi cito termiabit. **c** **C**onsumatur est miser diabolus vel antichristus. Miser in se: et facies miseris presentes sibi. Et post illumini de utroque aduentu christi: quod in primo diaboli in pte consumatur est: in secundo penitentia consumatur. **d** **D**efecit qui concubat terrâ. i. ecclesia per se quietem metu turbadorum: per hereticos fidem impugnando: per tyrannos bona eius diripiendos: per falsos fratres bonos mores corrumpendo. Corrupe enim bonos mores colloquia mala. i. Cor. xv. d. **f** **E**t preparabit in misericordia dei solus christo in cordibus ptores consumato diabolo in primo aduentu vel secundo. **g** **E**t sedebit super illud in veritate exclusa falsitate diaboli et vanitate mūdi. **h** **I**n tabernaculo dauid: id est in ecclesia: ubi christus habebat modo quasi in expeditio. **m** **J**udicans iudicio discussiois: sed occulte modo. **n** **E**t querens iudicium discussionis aperte in secundo aduentu. **o** **E**t velociter reddens facta discussioe. **p** **Q**uod iustum est bonis et malis. Dicens malis: Iter maledicti in ignem eternum. Et bonis: Venite benedicti patris mei: Matth. xxv. Johel. iii. b. Cito velociter reddam vicissitudinem vobis super caput vestrum. Deinde ponit prophetam vocem scriptorum quod de errore et vanitate mūdi saluati sunt. **A**udiuius

s Audiuim⁹ r̄c. Quarta ps vbi oñdit causā destrūctiōis
moab. i. superbiā suā: qua noluit receptare iudeos fugientes:
sed pot⁹ interfecit vel hostib⁹ tradidit: et ppter h⁹ deſtruct⁹ ē:
p̄mo ab assyriis: et postea a chaldeis. Et h̄ ē: Audiuimus
a sp̄sc̄tō. b Supbiā moab/q̄ tumescēs noluit recipere iudeos fugientes. c

vīta. 4. 8. c Supb⁹ ē valde pu
rans oib⁹ p̄uale: li
cet modic⁹ pl̄s sit: p
pter terre munitione.
d Supbia ei⁹ q̄ tu
met. e Et arrogā
tia ei⁹ q̄ sibi attribuit
gesta sua. f Supbia
elatio d̄ bis q̄ h̄: Ar
rogātia de bis q̄ nō
h̄ b̄ h̄ singit. g Et
idignatio ei⁹ q̄ ali
os vilipēdit. h Pl̄s q̄ fortitudinē suā
supbit. Haymo. Pr̄cipitata audacia plus audet q̄ possit.
Sap. xv. d. Ōes insipietes et infelices supra modū aīe suę su
perbi sunt. b **D** Circo. l. q̄ p̄tra dei et hoīes sic supbit:
l. Vlulabit. i. q̄ dolore clamabit: k Ahoab ad moab
i. vn⁹ ad alii petens auxiliū. Et ne credas q̄ h̄ fiat in aliqua
parte moab: sequit: m Aniuersus moab: m Ellula
bit. i. dolēs et timēs clamabit. n His moabit: o Qui
letant. i. p̄fidūt et gloriant. p Sup muros coctilatē
ris. i. sup munitiōe muroz latericioz. q Loq̄mini pla
gas suaz. i. tribulatiōes suaz q̄s passuri sūt o vos. p̄phetē:
dicat dñs vel esaias alijs. p̄phetē. Vel forte moabite miserat
vūcios suos ad esaiā sciscitātes de statu suo: et dixit ad eos
esaias: q̄ dicerēt moabit: q̄ pro nibilo p̄fidebat in firmitate
muroz suoz: q̄ mors et captiuitas uninebat eis: quā euade
re nō poterat. s Qm̄ suburbana esebon ciuitat⁹ no
bilis: q̄ est in introitu terre moabitarii. i. oppida et vici et vil
le ad eā p̄tinētes: t Deserta sūt: a multitudine pl̄i. i. cito
erūt deſtructa: et id ipsa p̄t timere. v Et vinea sab
ma. i. ciuitas sabama vineis abſudās etiā balsamis: vt dicunt:
vel populosa plures hoīes q̄ vinea palmites habēs: supple
deserta est. x Dñi gentiū. i. assyri vel chaldei fere oib⁹
gentib⁹ impantes. y Exciderūt flagella ei⁹. i. palmites
vitiū: vel habitatores sabama. z Eſc̄p ad iacer ciuitatē
q̄ est i alio termio moab: b Meruenerūt dñi gentium:
id ē principes assyrioz vel chaldeoz. q. d. totā moab deſtr
uerūt. Et vñs p̄terito p̄ futuro p̄phetali certitudine. c Er
rauerūt i deserto dñi gentiū intrātes vñiuersā terrā mo
ab: vel moabite fugiētes p̄ desertū: e Propagines ei⁹
i. fugitiui moabite. Metaphorā vineę p̄sequit. f Reli
cte sūt vites excis flagellis. i. habitatores sabama vel p̄n
cipib⁹ moab. g Trāsierūt mare moabite captiui ducti
in babylonē. i. euphraten fluuiū magnū: q̄ s̄m hebreos ois
p̄gregatio agrū d̄r̄ mare. Ueli. x Dñi gentiū trāsierunt
mare. i. euphratē veniētes ad deſtruēdā moab: vel ipsa de
structa in terrā suā reuertētes. h Sup hoc r̄c. Quinta
pars: vbi oñdit p̄ha se cōpati moabit̄ sup noua eoz deſo
latiōe dices: Super hoc malo. i. super tanta deſolatione:
i. plorabo i fletu. i. abūdan̄ tor̄ affluēs in lachrymis.
q. d. nimia erit calamitas: et multo fletu digna. Plorabo inq̄
despons: k Iacer et vinea sabama. i. deſtructiōe eoz.

* saluati sūt. a Audiuim⁹ dum adhuc in errore et vanitate
mūdi essem⁹. b Supbiā moab. i. mūdanoz et heretico
rū simplicitatē ecclesię et bonoz p̄uerationem irridentium.
c Supbus est valde mūdus diabolus hereticus: p̄tra
dñm os luū in celum ponēs: p̄phetis detrahēs sanctos de
ridens: moysen et dauid homicidas vocans: tolue sanguina
riū: ob uiciens illud Job. x. b. Omnes quotq̄ ante venerunt
fures sūt et latrones. Sed nō intelligit miser: quia christ⁹ mi
sit illos: nec ante christū venerūt: sed post ipsū: Juxta illud
Job. j. d. Qui post me venit ante me fact⁹ est. Uel nō vene
rit.

rūt p̄pria auētate: sed ab illo missi fuerūt. Un̄ Mat. xxiij. d.
Ecce ego mitto ad vos p̄phās et sapiētes et scribas. d Sup
bia ei⁹: q̄ est i corde ei⁹. e Et arrogātia ei⁹: q̄ ē in ore.
f Et idignatio ei⁹: q̄ ē in ope. g Pl̄us q̄ fortitudo
ei⁹: q̄ ultra vires suas supbit corde minat ore: et ostēat ope.

Prouerb. xxij. d. Su

perbus et arrogās vo
catur indoct⁹: q̄ in ira
opat supbiā. b **D** Circo v̄lulabit i in
ferno. k **D** oab ad moab. i. p̄tōr ad
p̄tōrē. l. **C** niuer
sus moabi m. **V** ul
abit p̄ nimio dolo
redicēs: Mos inſen
satī virā illoꝝ putaba
mus inſaniā: et finē il
loꝝ sine honore: Ecce quā cōpūtati sunt int̄ filios dei: et int̄
scōs soror illoꝝ ē: ergo errauit⁹ a via fitati: Sap. v. a. Un̄
sequit et p̄clusio ē vera. Ibi hereticop̄ diuersitas sup falsita
te sua v̄lulabit. Ibi p̄boꝝ vanitas sup vanitate sua plorabit:
Ibi christianop̄ p̄ueritas sup iniqtate sua clamabit: p̄ angu
stia sp̄s gemētes: vt d̄r̄ Sap. v. a. m. **H** is q̄ letant su
per muros cocti laterl. i. qui gloriant in delit⁹ carnis.
n. **L** oq̄mini o prelati o p̄edicatores o doctores ecclesię:
o. **P** lagas suaz: plagas culpe q̄s parturē in mūdo: pla
gas penē q̄s passuri sūt in inferno: plagas. i. labores peniten
cie q̄s expedit sustinere modo: De qb⁹ d̄r̄ Prouerb. xx. d. L i
uoz vñlneri abſterget mala: et plague in secretori⁹ ventris.
Sed heu hodie nullus plaga suaz alij loquit⁹: sed pot⁹ vi
res suaz: et lō multi moriunt⁹ in p̄t̄s suis. Hier. xiiij. b. Gla
dio et fame q̄sumā eos: Et dixi: A/a/a/dñe d̄s: p̄phetē d̄s
cūt̄ eis: Mō videbit̄ gladiū: et famē i vob nō erit: sed pacez
verā dabit̄ vob i loco isto. Et dixit dñs ad me: Falso p̄phetē
vaticinat̄ in noīe meo: nō misi eos: et multi i gladio et fame
q̄sumēt̄. Prophēt̄ illi et pl̄i qb⁹ p̄phetat̄ erūt p̄iecti i vijs
hierlm. Dur̄ cocti laterl d̄r̄ caro igne luxurie et avaricie co
cta: q̄ quāto pl̄ lauak: tāto sordidior iuient̄. Gen. xi. a. Ven
te faciam̄ lateres et coqm̄ eos igni. Habueft̄q̄ lateres p̄ sa
xis. i. carnis molliciē et imūdiciā p̄ duricia penitētē et mūd
cia vñt̄. Mas. iiij. c. Intra i luti et calca: subigēs tene laterē.
s. **Q**m̄ suburbana esebon deserta sūt: et vinea sa
bama. Eſebon interptaf̄ cingulū m̄gror̄: hic ē habit̄ mo
nachoz. Suburbana ei⁹ sūt hospitalitas elemosyna p̄silū
cōpassio visitatio iſirmoz p̄solatio miseroꝝ et hmōi: q̄ cōno
deserta sūt: q̄ nō iā v̄ monachi v̄ faciūt: s v̄ tyrāni rusticos
excoriat̄. Sabama interptaf̄ attollēs altitudinē: et significat
epos vel abbates: q̄ p̄ sapia sua se magnificat̄ et attollūt: nō
curātes q̄ vinea eoz. i. ecclia defta ē oī bono. x Dñi gentiū
. i. apli vñt̄ hereticorū et inq̄si mallei. y Exciderūt falce
p̄dicatiōis: z Flagella ei⁹. i. rōnes hereticop̄: v̄t̄ prauas
p̄uetudines monachoz: q̄bus tota ecclia flagellat̄. a. Eſc̄p
ad iacer puenerūt. i. v̄s̄od ad fo: tūtūmas rationes eoz in
quibus p̄sidūt̄. Jacer eni interptaf̄ fortitudo eoz: i. xliij. c.
Me meminerit̄ p̄t̄oz: et antiq̄ ne int̄ueamini: ecce ego facio
noua. L euit. xxvj. b. Comedetis vetustissima veterū: et ve
tera nouis supuenientib⁹ p̄jetis. i. Job. q. a. Charissim⁹
nō mandatū nouū scribo vob̄: sed ver⁹ mādatū q̄d habuistis
ab initio. c Errauerūt monachi: d In deserto clau
ſtrīneſcētes regula quā v̄ouerūt̄. e Propagines ei⁹. i.
p̄pagate p̄uetudines: f Relictē sūt in clauſtro: et vites
i. benedicti et augustini institutions excelle sunt. Hier. v. c.
Auserte propagines eius: quia non sunt dñi: p̄euaricatio
ne eis p̄euaricata est in me domus israel: et domus iuda: at
dñs: id ē canonici augustini et monachi benedicti. g Trā
sierunt mare: id est mundū dimiserūt et tñ adhuc in maris
fluctibus submerguntur. p̄s. v. c. Veni in altitudinem maris: et
tempestas diuerſit̄ me. h Super hoc plorabo in fle
tu iacer et vineam̄ sabama. i. forte regulam benedicti:
p̄s. 68.

f 4 * et dulces p̄stitutiōes

Libri

a Inebriabo te lachryma mea esebon et eleale. i. la
chrymas copiosas sup captiuitatem et destructionem viae effundam.
b Qm sup vindemiā tuā et sup messem tuam vox
calcātum. i. assyriorū vel chaldeorū bona tua diripiētum:
c Irruit subito. **d** Et auferet leticia et exultatio d
carmelo. Nota car
mel mons est fertilissi
m: nec ē i moab: s int
phoenice et palestina:
in q bellas orauit. t. Reg. xviij. g. et. iiiij.
Reg. i. Et ponit se
pe p qlibz fertilitate:
sic b. q. v. Fertilitas
tua o moab q solebat
tibi esse causa leticie et
exultationis auferet t
bi. **f** Et in vineis
vindemandis. **g**

h No exultabit moab. **i** Nec iubilabit. i. nō cātabit
canticū solitū. **k** Minū in torculari nō calcabit mo
ab. **l** Qui calcare p̄sueuerat: sed hostes pedib⁹ egrū
cōculabūt. **m** Vlocē calcatiū abstuli. **n** Iero. i. celeu
ma: qd cātare solit vindemiatores expleri vindemias. **o** Hie
re. xlviij. e. Nequaq̄ calcator vuē solitū celeuma cantabit.
Tū celeuma p̄rie ē cant⁹ nautarū videtiū portū. **p** Su
per hoc infortunio moab: **q** Glenf me. i. cor meū cōpa
ties: **r** Ad moab⁹ destruciū ex cōpassione. p Quasi ci
thara sonabit plāgēdo et psolādo. Cithara enī suo sonitu
mētes audiētū letas/letiores fāc: tristies/tristiores. Et tō bac
metaphora vñs esias: vt moabitas ad fletū et gemitū. puo
cet. **s** Et viscera mea. i. cordis mei interiora sonabunt:
t Ad mūrū cocti laterl. i. ad fragilē ciuitatē de laterib⁹
factā ob lapidū raritatē: vel ap̄tē malorē firmitatē. q. d. p̄pha:
cōcordis et ordinate sic cithara in sonādo: sic ego cōpatiendo
et p̄dolēdo loquar ad moab. ipsū ad p̄gnacētiā. puocādo. Et
forte alludit p̄uerudini moabitariū: qd in funerib⁹ solebat con
gregare citharēdos: vt cantaret lugubre et lamētabile carmē.
u Et erit. b. i. **v** Lū apparuerit vanū esse: v Sup
labo: quāt moab⁹ frustra. **w** Sup excelsis suis: id ē in
motib⁹ vel in recti: siue in domatib⁹ suis: qd idolis p̄parauit.
x Ingrediet ad sc̄tā sua. i. ad idola sua. qd sc̄tā putabat.
y At oblecret ea p liberatiō sua. **z** Et nō valebit. i.
nō p̄derit ei. **A** Ia iuoluta ē: s sensus est: Lū moab ingressus
fuerit ad idola sua et orauerit ea p liberatiō sua: nec valebit
ab eis h̄z auxiliū: tūc apparet vanū esse qd laborauit in te
ctis et domatib⁹ et motib⁹ imolādo idolis. b **H**oc x̄bū t̄c.
Brevis epilog⁹ est. Et ē sensus. **H**oc qd p̄dixi: e. **C** Aer
bū qd locut⁹ ē dñs p̄ me: non ego ex me. **E** Ex tūc. i. a
p̄ncipio oner⁹ moab. **D** Ad moab. i. p̄ moab. **E** Et nūc
locut⁹ ē dñs. q. d. adhuc parū locut⁹ est p̄ me p̄ moab: qd
cōclades ei desolationē dices: **F** In trib⁹ t̄c. **G** Iero. pro
mio reddit epilog⁹: qd enī ibi cepit: hic est cōpletū: vt omne
qd dixit vñi verbū. i. vna sententia sit. Tel alit exponit **H**ie
ro: sic: **I** Aer bū qd locut⁹ ē dñs ad moab. i. p̄ moab.
J Extūc. i. ex q̄ creāt̄ ē moab: extūc em̄ odit eu dñs:
qd patet p̄ h̄z qd dixit Deut. xxiiij. a. Moabit⁹ et amonit⁹ nō
intrabūt ecclā dñi. Extūc cepit loq̄ p̄ moab s nō p̄sumauit.
Itē tertio modo exponit **I**ero. b. **H**oc x̄bū qd locu
tus ē dñs ad moab extūc. i. ex quo p̄sciuīt ea q̄ futura
erant moabitis. i. ab ethno: ex tūc/locut⁹ est p̄ se. **K** Et nūc
locutus ē dñs p̄ me

* et dulces constitutiōes augustini: que destruet sūt. **H**iere.
ix. a. Quis dabit capiti meo aquam: et oculis meis fonte la
chrymarum: et plozabo die ac nocte imperfectos filie populi
mei. **a** Inebriabo te lachryma mea esebon et elea
le: id est flumine lachrymarū submergā cogitationes super
bas. Esebon enī congregatio merozis: et eleale ascensio int
pretatur. **b** Qm sup vindemiā tuā et sup messem tu
am o moab. i. o heretice/vel p̄tor. **c** Vlocē calcantiū

Esaie

mūdū. **d** Irruit. i. vox p̄dicatoꝝ mūdū despiciētū/dicen
tiū: e. Auferet leticia et exultatio de carmelo: q̄ int
frat sc̄tia circūciōis. i. abūdātia tpaliū de ecclesia: vnde
tota leticia et exultatio ē hodie. **H**iere. ij. b. Induxi vos i ter
ram carmeli: vt comedereſ fruct⁹ ei⁹: et optima illi⁹: et ingre
si p̄tāmāſt terrā me
am. Amos. ix. a. Si
abscōditi fuerint i ver
tice carmeli: inde scrū
tans auferā eos. f

B Et i vineis. i. mul
titudine vinearū: ad
lram. g. **H**o exul
tabit: nec iubila
bit ecclā. **H**oc i
i torculari nō cal
cabit q̄ calcare cō
sueuerat. **I** Ad lram:
clericū et monachi: qz

nō habebūt vineas. **J** Vlocē calcatiū abstuli. i. cantū
et gaudium vindemiarū. **H**iere. xlviij. e. Nequaq̄ calcator
vuē solitū celeuma cantabit. **m** Sup hoc vent⁹ me⁹: id
ē cor meū: o **N** Ad moab. i. ad p̄ctōres quersū. p **Q**ua
si cithara sonabit plāgēdo p̄ eis et lugēdo et dulcē icrepā
do. **H**iere. xlviij. f. Lor meū ad moab q̄s tibia eris resona
bit. Tiba orū aponit vt sonet: h̄c ē p̄dicatio oris. Cithara
manu p̄cutit: h̄c ē p̄dicatio opis: q̄ dulcē resonat et efficaci⁹.
j. Reg. xv. d. Daud p̄cutiebat manu citharā: et saul leu
us habebat. q **E**t viscera mea: id est cordis interiora.
r **A**d mūrū cocti laterl. i. ad vacantes delitūs carnis so
nabūt p̄dolēdo et cōmonēdo. Nota q̄ ē vent⁹ dei patiētia. j. Multiples
xlvi. a. Audite me domus iacob et omne residuū dom⁹ israel venter
qui portamini a meo vtero: et gestamini a mea vulva. Item
vent⁹ ecclē baptisim⁹. j. xlxi. a. De ventre m̄ris meq̄ recorda
tus ē nois mei. Itē venter iāt̄ triplex memoria. Job. viij. f.
De ventre el̄ fluent aq̄ viuē. Item intellectus. **H**iere. iiij. e.
Ventrē meū doleo: ventrē meū doleo: sensus cordis mei tur
bati sūt i me. Itē vent⁹ gule. P̄bl. iiij. d. Quoz de v̄t̄ est: et
gloria ē p̄fisiōe. **H** Itē ē cithara suauitas ōzōnis. Apoc. v. c. Multiples
vigintiq̄tuor seniores ceciderūt corā agno: habētes singu
lī citharas et phisalas aureas plenas odoramētōrū q̄ sūt ōzō
nes sc̄tōz. Itē cithara p̄sonātia p̄dicatiois. j. xxx. g. In citha
ris et tympanis et bellis p̄cipuis expugnabit eos: dñs assyrios.
Itē cithara/puritas p̄fessiōis. P̄s. Lōcitemi dñs ē cithara. P̄s. 52.
Itē cithara diuinę laudis. Job. xxx. d. Tersa ē i lucū citha
ra mea: et organū meū in vocē flentiū. Itē cithara mortifica
tio carnis. j. xxiiij. d. Sume citharā/ circū ciuitatē meretrī ob
liuōi tradita. Apoc. xliiij. a. Vlocē quā audiui sic citharēdo
cithariātū i citharā suis. Itē cithara illūcītē voluntari⁹. s. v.
c. Cithara et lyra et tympanū et tibia evinū i p̄tūq̄ v̄s: et op̄
dñi nō respicis. Et. j. xxiiij. b. Lōcitemi dulcedo citharē: am
ara erit potio bibētib⁹ illā. Job. xxi. b. Tenent tympanū et ci
tharā: et gaudēt ad sonitū organi. Et nota q̄ nulla cithara so
nitū reddit sine p̄cauitate: sic oīs p̄dicta cithara sonitū habet
ab h̄abilitate s. **E**t erit q̄ apparuerit. i. cū manifestū fu
erit vanū esse. v **D** laborauit moab. i. heretic⁹ vel
p̄hs curiosus. **E** Sup excelsis suis. i. dogmatib⁹ et i tra
ctatib⁹ suis q̄ reputant excelsa. **F** Ingrediet ad sc̄tā sua
i. ad p̄ba euāgelij: q̄ consabit facere sua: **G** Et obsecret p̄
dicādo. **h** Et nō valebit: q̄ nō p̄mitteſ ei statim p̄dica
re. Deut. xv. d. Non opaberiſ in p̄mogenito bōtis. j. L
mōth. iiij. b. Non neophytū: ne in superbiā elatus: in iudi
cium incidat diabolī. Tel sic: **I** Lū apparuerit vanū
esse: v **D** laborauit ingrediet ad sc̄tā sua. i. ad ec
clesie sacramēta reuertet. **J** Et oblecret: q̄ten⁹ recipias.
a Et nō valebit: i. nō statim obtinebit: q̄ nō statim recipi
endus ē: s ad t̄p̄s extra ecclā dimittendus: vt examineſ et
humillier. b. **H**oc x̄bū qd locut⁹ ē dñs ad moab. i.
ad hereticum vel p̄hs curiosum: vel quemlibet peccatores.
c Ex tūc. i. a p̄ncipio p̄phas: p̄ se: p̄ ap̄los. f. Et nūc etiā:
* Locutus ē dñs p̄ doctores

Slocut⁹ est dñs p me dicēs: b In tribus annis r̄c.
Hiero⁹ h ponit tres expositiones. Et pmo ponit quādā q̄ vi-
def esse falsa: cui⁹ sūma ē q̄ tertio āno post mortē achaç psū/
mata ē captiuitas moab: Mā fīm h p̄s fuit vastata moab q̄
decē tribus et duç. Cui⁹ ḥrū dicit. s. eodē in Glo. Hay. ibi:
Moab esto latibulū.

Dic eni q̄ ante vasta-

ta ē hierlm ab assyrijs

et post a chaldeis q̄

moab. Sed qdaz sol-

uunt et dicū q̄ moab

bis vastata fuit: pmo

ab assyrijs: scđ a chal-

deis. Et dicū q̄ de p̄

ma loqu⁹ h Hiero⁹.

d secūda loqu⁹ Hay

mo sup̄a. Sed si q̄s

inspicat sup̄a interlīn. haymonis: vtraq̄ vastatio moab fu-
it post vastationē decē tribū. Unde meli⁹ credo q̄ Hiero-
nym⁹ recitādō ponit dictā expositionē. Scđam expositionē
ponit Hieronym⁹ verā: cui⁹ sūma ē q̄ tertio āno ab euersiōe
hierlm p̄ chaldeos factā: vastata est moab a chaldeis. Terti-
am etiam expositionem ponit Hiero⁹: cuius sūma est: q̄ per
tres ānos durauit vastatio moab. Mō eni primo vel secūdo
āno vastari potuit: s̄ i tertio āno psūmata ē el⁹ vastitas: Et
fīm b̄ trib⁹ nō d̄ in respectu ad mortē achaç v̄l ad euersionē
hierusalē: vt intelligat tertio anno post mortē achaç vel post
euversionē hierlm: vastata moab: s̄ trib⁹ ānis q̄s paruo tpe.
Et h̄: b In trib⁹ ānis: et nō plurib⁹: q̄ sūt: c Quasi
āni mercenarij. l. breues: sicut ān⁹ mercenarij breues ē re-
spectu mercedis: licet magnus sit respectu desiderij habēde
mercedis. d Auferef glia moab sup̄ oī pplo m̄sto. l.
i pauc⁹ ānis & breub⁹ tolle multitudi p̄li de moab ab assy-
rijs. Tel. b In trib⁹ ānis: p̄ euversionē hierlm q̄ sūt pau-
ci. d Quasi anni mercenarij auferetur: a chaldeis.
d Gloria moab sup̄ oī pplo multo: q̄ duces in captiu-
itate q̄ paucissimi remanebūt. f Et relinquef in eo. i. mun-
do vel i genere humano: g Sic racem⁹ paru⁹ & modic⁹ nequaq̄s
mult⁹. l. sic pauci racemi remanēt post vindemiatores in v̄-
nea: ita ex multitudine moab: pauci effugient hostes qui re-
maneant in moab.

* a Locutus est dominus per doctores & p̄dicatores: et
loquit̄ q̄dī dices p̄ illos. b In tribus ānis: qui sunt:
c Quasi āni mercenarij. l. breues. d Auferef glia
moab. l. mūdi sive generi humani. e Sup̄ omi pplo. l.
glia mūdi cito destruef. l. trib⁹ ānis: Quor̄ p̄m⁹ ē t̄ps ante le-
ge: scđs t̄ps sub lege: tert⁹ t̄ps sub grā. Mos sum⁹ in tertio
āno: cui⁹ ps maxima ī p̄rāslit. i. Cor. x. c. Mos sum⁹ in q̄s
fines seculor⁹ deuenērūt. f Et relinquef in eo. i. mun-
do vel i genere humano: g Sic racem⁹ paru⁹ & modic⁹
nequaq̄s mult⁹: q̄ i mūdo de tāta multitudine pauci
sūt boni: p̄i dignitate: modici p̄tate: nō multi numerositate.

Mūs damasci r̄c. Sic di. **E**xpo. La. XVII
xim⁹ sup̄a: esaias ordinat onera gētiū fīm q̄d magi-
peccauerūt i affligēdo iudeos: Un̄ post on⁹ moabi-
tarū ponit on⁹ syro⁹: q̄ nō solū iudeis i suis afflictioib⁹ insul-
tabā: s̄ etiā decē tribub⁹ adherētes: m̄la mala fecerī i iuda:
si legitur. iiiij. Reg. xv. Dicit̄ aut̄ on⁹ damasci & nō syrie: qz
damascus metropolis syrie erat: sic. s. xiiij. viciū est: On⁹ ba-
bylonis nō babylonie. Dicta ē aut̄ damasc⁹ a damasco filio
elecer seru abraç q̄ ē p̄didit vel ampliauit. Interpretat aut̄
damasc⁹ vt dic̄ Haymo: fūdes sanguinē v̄l b̄b̄s sanguinē v̄l
osculū sanguis v̄l poculū sanguis: qz ibi calv occidit abel: Gen.
iiiij. b. Itē interpretat sanguis cilicij: qz h̄ q̄ multū sanguinē effu-
derē penitētiā magnā agere debuerāt: q̄d significat p̄ cilicij:
s̄ qz h̄ nō fecerī: captiuitati s̄ et trāslati i terra theglatphala-
sar. iiiij. Reg. xvij. b. quā captiuitatē p̄dicit h̄ esaias. Dividit
aut̄ h̄ caplīn in q̄tuor p̄tes. In p̄ma p̄dicit destructionē sy-
rie. In scđa tāḡ illđ q̄d legit. iiiij. Reg. xix. et. ii. Paral. xxx.
l. p̄ captiuitatē syro⁹ ēechias rex iuda p̄uocauit reliq̄s

decem tribū in hierusalem: qui fugerāt a facie assyrior̄: et la-
tebant in speluncis & desertis: ibi: In die illa inclinabit̄
homo. In tertia oīdīt q̄ assyriū venientes i trā decē tribū:
vel in syriam fīm quosdā: destruxerunt segetes: et q̄cqd ipsi
laborauerāt in terra: ibi: Propterea plātab r̄c. In q̄rtā

cōminat sennacherib
et exercitū eius: quez
p̄tra hierusalē p̄grega
vit: ibi: Et multitū
dūi r̄c. Hic ergo:
b On⁹ damasci.
Tūlus ē capituli. q.
d. hec est visio d̄ one-
re & afflictio syrie: cu-
sus metropolis est da-
mascus. **E**cce. i.
cito. Et loqu⁹ ac si p̄
sens viderit. k Damascus desinet esse ciuitas potēs
et nobilis vt ante. Non eni legit q̄ theglatphalasar destru-
xit eam: sed q̄ ciues eius trāstulit cyrenē. iiiij. Reg. xvij. b.
Tel fore destruxit licet non sit scriptū: sed postea edificata ē
vīq̄s hodie. l Et erit damasc⁹: m Sicut aceru⁹ lapi-
dū i ruina. i. t̄m d̄ ea remanebit ruina lapidū & muro⁹ & do-
morū & turriū. o Derelictæ ciuitates aroer gregib⁹
erūt. Duob⁹ modis vide hoc exponere baymo in duabus
glosis. Primo sic: o Ciuitates aroer. i. regionis syrie:
vbi mlt̄ sūt ciuitates derelictæ ab hoib⁹: p Gregib⁹
erūt i pascua. r Et reuelēct̄ ibi bestiæ & greges expul-
sis hoib⁹. s Et non erit q̄ exterreat bestias. Tel non
erit latro q̄ exterreat homines: tanta erit solitudo. Scđo sic:
o Ciuitates syrie: derelictæ gregibus bestiarū vel
pecor⁹: q Erūt aroer. i. mirice: quez ē herba fructuosa na-
scens in desertis & saprosis locis. q. d. omnes syri īfructuosi
erunt & desolati: ita q̄ vbl̄ erant prius ciuitates: ibi crescent
mirice. Dicunt etiam qdām q̄ ex hac arbore odia maleficis
artibus concitan̄. In quo notaq̄ syri īmaleficis suis p̄tra
se iram dei concitauerunt. r Et requiescent ibi greges
bestiarum vel pecorum. s Et non erit qui exter-
reat ibi greges pascentes et excubantes. q. d. tanta erit so-
litudo: vt nec etiam latro timendus sit ibi. t Et cessabit

l adiutorium syrop.

Mystice de vocatiōe gētiū: b On⁹ damasci. i. s̄buer,
lio ethnicoz: q̄ s̄ aduentū christi amici erāt sanguis & cru-
delitatis: et opa dīga plāctū & sacco agebat. **E**cce da-
mascus desinet esse ciuitas malignantiū. q. d. gentes
cōuersē ad fidem non erūt vnaumes amplius pristina puer-
satione & errore. Proverb. xiij. a. Verte impios & non erunt.
De hac ciuitate dicitur Osee. xij. c. Ego deus & non homo
et ciuitatem non ingrediar. Apoc. xvij. c. Ve ve ciuitas il-
la magna babylon. **E**t erit grec fidelis collectus ex multis
conuersis. m Sicut aceru⁹ lapidum vīgorum:
ex quibus constructa est ciuitas bonor⁹. l. Det. ij. a. n In
ruina vītorum & errorum: vel in execrationē iudeorum: qz
in conuersione gentium excecati sūt iudei. Roma. xij. c. Ce-
citas ex parte contigit in israel: donec plenitudo gentium in-
traret. De hoc aceru⁹ dicit Hiero. l. d. Colligite de via p̄-
ditionis lapides: id est duros peccatores: et redigite in acer-
uos congregationis. Sic et Gen. xxxi. f. legitur: q̄ iacob et
laban fecerūt aceruum lapidum in signū federis: Quod ex-
ponitur de p̄fessoribus. o Derelictæ ciuitates aroer:
id est gentes prius īfructuose & mirice. p Gregibus
ecclesiasticis: q Erūnt in pascua: quia multi de gentibus
conuersis fuerunt postea magni doctores: qui pauerunt gre-
ges fidelium pane sacri eloquij. r Et requiescent ibi
pastores: vel greges mente pacata. Soph. ij. b. Erit tunici-
lus maris requies pastorum: et caule pecorum. s Et nō
erit qui exterreat greges ecclesiasticos: quia domin⁹ inc-
eos erit: et pastore presente non timebunt lupos. Luc. xij.
d. Nolite timere pusillus grec: quia cōplacuit patr̄ vestro
vare vobis regnum. t Et cessabit adiutorium dei:
v. Ab ephraim. i. a scribis

Libri

Gadiutorium syrorum: a. Ab ephraim: id est a decem tribibus quas syri solebant iuuare ptra duas tribus. b. Et regnum a damasco cessabit. d. Et reliquie syrie sic glia filiorum isrl erunt. i. sic decem tribus captiuatae sunt vscq ad reliquias modicas: sic et syri erunt. Vel sic vituli aurei in qd⁹ ghiabank filii isrl captiuabunt ab assyris: ita et reliquie syrie captiuabunt a chaldeis. Haymo dic qd ironice loquit elias p ignomina syrop. q. d. sic filii isrl in captiuitate ducti sunt: quia spem suam non in deo/ s i hoib⁹ posuerunt: sic et syri qd pmittebat auxiliu eis ut separaret eos a cultu dei: qd et fecerunt: et iō ambo ignominiose captiuati sunt.

Al. tet pinguis tuū: qd potes ē ita facta carne cō mar cere. f. Et erit in die illa: cū syria vastata fuerit ab assyris: et damascus de-

sierit esse ciuitas: g. Attenuabis glia iacob. i. decē tribū: que i auxilio syrop ghiabant. Tel sic: i. Et erit i die illa notabilis et terribilis: g. Attenuabis glia iacob. i. destruet syria et damasco i qd ghiabant iudei. h. Et pinguedo carnis ei⁹. i. fortitudo fiducie ei⁹: l. Marcescat. i. debilitatis amissis syris. k. Et erit tē. Tres ponit similitudines eiusdem sententiae ad ostendendum qd pauci de syris et de decē tribus remanebunt. Prima sumit a messe: secunda a vinea: tercua ab olea. q. d. sicut rarissime spicē fugiunt manū messorū: et pauci racemi manū vindemiantur: et paucē oliue post excusione olei: sic pauci remanebunt i damasco. Primo enim p assyrios vastata fuit et pauci remanebunt: et aliū translati furent cyrenē: qd est regio ultra egyptū: postea vastata fuit a chaldeis: et tunc pauciores remanebunt. Et hē: k. Et erit syria: l. Sic p gre- gans in messe illud: m. Qd restiterit post messorē. n. Et brachiū ei⁹. i. syria in cuius fortitudine p fidebat iacob: o. Spicas leget. i. paucos qd remanebunt colliger. p. Et erit sicut grēs spicas i valle raphaim: qd est fertillissima i tra pmissiōis: p qd inuit. ppha qd mlti erat i syria s pauci remanebunt. q. Et relinqt in eo brachio. i. i. syria: vel in eo iacob. r. Quasi racem⁹. i. pauci: sic pauci racemi relinquunt p⁹ vindemiantur. s. Et sic excusio olei duas aut triū oliuarū in sumitate ramū siue qttuor aut qnq; aut plures oliuas retinet i sumitate ramorum ybi non pnt capi: ita i syria nulli fructū aut segetes: vel etiam homines qui possint capi remanebunt.

Dystice. a. Ab ephraim. i. a scrib et phariseis: qd sūt p̄rī p̄lo dei. b. Et regnum diaboli vel p̄cī cessabit. c. A damasco. i. a gēte qd p̄l sanguinē diligebat. Roma. vi. b. Nō regnet p̄cm in vro mortali corpe ut obediatis p̄cupiscentiis eius. d. Et reliquie syrie. i. gētu puerarū. e. Sic glia filiorū isrl erunt. i. sic filii isrl p̄us fuerunt ghiosi durate regno eorum et sacerdotio: ita gētes pueri ghiose erunt: ablato a iudeis regno et gētib⁹ tradito: sic d⁹ Mat. xxi. d. Auferet a vob regnum dei et dabis genti faciēti fructū ei⁹. Heb. vii. b. Translato sacerdotio: necesse ē ut legi translatio fiat. e. Dic dūs exercitū. i. p̄pheta b. p̄mitit: et ideo fieri. f. Et erit i die illa. i. in tpe vocatiōis gentilium p̄dicātib⁹ aplis. g. Attenuabis glia iacob. i. iudeorū qd gloriōsi erant i toto orbe. b. Et pinguedo carnis ei⁹ emarcescat. i. nō habebunt p̄phetā neq; signa/ neq; stutes/ neq; regnū/ neq; sacerdotiū ut p̄us: s. dē corpū marcescat. Osee. iiij. b. Dies mltos sedebunt filii isrl sine rege et sine principe et sine sacrificio et sine altari et sine ephod et sine theraphin. Ezech. xxi. f. Tu aut p̄phane ipie dux isrl: cui⁹ venit dies i tpe iniqtat p̄finita: aufer cydarim: tolle coronā. h. Et erit sic p̄gregas i messe ec. Per tres

Esaie

similitudines ostendit p̄pha: qd vocat gentib⁹ remanebunt pauci iudei de magna multitudine: qd etiā excecati i infidelitate erunt sicut pauges: qd post vindemiantores colligunt racemos remanentes: et post messorē spicas: et post excusiones olearum oliuas: hoc est viles et abiecti et pauges erunt: et paucissimos de gentib⁹ ad legem suam pueret. Unde dñs Matth. xxliij. b. Te vobis scrib et pharisei qd circuit mare et aridam ut faciatis vnum p̄selyū. Et hē qd dicit: Et erit iacob. i. iudei pueri ad fidē. **Sic**

p̄gregas in messe qd restiterit. i. sicut pauper colliges qd remanet post messorē. n. Et brachiū eius. i. iacob. o. Spicas leget. i. paucissimos de gentib⁹ qd remanentes ab apostolis colligent ad se et obseruantū legalia cum eis. p. Et erit iacob. q. Sic querēs spicas. i. reliquias gentilium non pueras ab aplis. r. In valle raphaim. i. in līali et carnali intelligentia legis. Alij exponit et melius ut credo de iudeis pueris ad fidē. Et est sensus: qd paucē spicē remanet post messiū: et pauci racemi post vindemiantores: et paucē oliue post olearū excusione: ita pauci iudei cōuersi sunt ad fidē respectu gentilium puerarū: vel respectu iudeorū non puerorū: fin qd dicit Matth. xx. b. Multi sunt vocati: pauci vero electi. Et hoc est: k. Et erit iacob. i. iudei pueri. l. Sic p̄gregas i messe qd restiterit post messorē. i. pauci pauges et humiles. n. Et brachiū ei⁹. i. iacob. o. Spicas leget. i. vestigia messorū. i. aplorū sequit: sic ille qd colligit spicas post messorē. r. In valle raphaim. i. in veritate līali et humiliante cordis: nō in morte supbie. Ruth. ii. a. Gladā in agrū et colligam spicas qd fugiunt manū metentis. Auctoritates sacre scripture dicunt spicē: qd stipes historia est: follicū allegoria: grana tropologia: aristē subtiles anagogē. Item racemi discutunt auctoritates sacre scripture: qd inebriat et letificat mentem. Similis et oliue: qd oleum pletat nobis mīstrant. De his dicit Leuit. xix. b. Cuī messueris segetes terre tuę: nō tendebis vscq ad solū supficē frē: nec remanentes spicas colliges: neq; i vinea tua racemos et grana decidēta p̄gregabis: sed paupib⁹ carpēda dimittes. Dicē. vii. a. Fac sum quasi qd colligit i autūno racemos vindemie. s. Et relinquet i eo. i. in iacob. i. i. p̄plo iudeo: t. Quasi racem⁹. i. pauci fideles. v. Et sic excusio olei duas aut triū oliuarū in sumitate ramū siue qttuor aut qnq; i cacumib⁹ ei⁹. i. sic olea excussa paucis retinet oliuas: ita pessimo p̄plo iudeorū et excecati oliuas. i. synagoga qd sūt moyse habuerat sexēta tria milia armatorū: ut legit Mose. ii. g. et xxvij. g. Et sūt dauid numerāte loab qd infinita milia. ii. Reg. viii. b. p̄ticos fructū saluatoris obtulit. Thi Osee. ix. c. Quasi vnuas i deserto inueniens isrl: qd p̄ma poma fulminei i cacumine ei⁹ vidi p̄es eorū. Et nota qd duarū dīc p̄ se: in qd significat paulū et barnabā: de quib⁹ dīxit spūsctus Act. xiij. a. Segregate mibi saulū et barnabā in opus ad qd assumpti es. In hoc qd dicit triū oliuarū significat ut dicit Hieron petrum/ iacobum/ et iohannē: qui in monte dñm transfiguratus cōspexerunt: Matth. xvij. a. Et archisynagogi filiam luscarii videbūt: Matth. ix. c. et Mat. v. c. et Luc. viij. f. Ideo aut̄ hos qnq; segatim tangit: ad ostendendum qd separati ab aliis fuerunt aliqua speciali p̄rogatiua. y. Dicit dñs deus israel: qui mentiri nescit nec valet. Item quatuor et quinq; dixit: ut ostenderet illas paucas oliuas fore p̄dicatores euā gelicē et mosaicē legis. Et ita innuit propheta quatuordecim apostolos: undecim a dñi electos: et matthiā iudei substitutum: et paulum et barnabam. Et merito hic numerus seorsum positus est: ad ostendendum illos quasi quadam p̄rogatiua segregatos: quasi domini secretarios speciales.

* In die illa execrationis

a In die illa tē. Scōa ps vbi oñdit q̄ p̄ captiuitatē syrię
et samarie ezechias puocauit i hierusalē reliqas decē tribūnū:
sic legit. iij. Reg. xix. et. h. Paral. xxx. a. **Dic g:** In die illa
deleta syria: et captiuatis syris ac decē tribub⁹. **b** Inclina/
bit. i. humiliabit. **c** Hō. i. iude⁹ fact⁹ rōnabil⁹ relicta idolatria.

d Ad factorē suū

.i. ad deū debitu cul/
tū exhibēdo. **e** Et

oculi ei⁹ interiores
et exteriores. **f** Ad

sctm̄ isrl̄ respiciēt:

i. id est ad templū. **g**

Et nō inclinabit⁹

adorādo. **b** Ad al/
taria dolorum. **i**

Quę fecerūt ma/
nus ei⁹ in dan ⁊ i be/
thel: vbi erāt viruli au/
rei q̄s fecit hieroboā,

ij. Reg. xix. g. k

Et q̄ opati s̄t digitii ei⁹: diligētiā no/
nat: illō enī diligēt facim⁹: vbi digitos apponim⁹. **l** Hō re/
spiciet hō relic⁹ ab assyriis reuersus i hierb⁹. **m** Lucos ⁊
delubra: in qb⁹ solebat idolis sacrificare. i. luxuriā exercere.
n In die illa q̄n assyrii vastauerūt nō solū syrii ⁊ damascū
ſ ſ trā decē tribūnū: v̄l q̄n romani q̄dragesimosecūdō āno p̄
passiōnē dñi destrurerūt hierlm̄. **o** Erūt ciuitates for/
titudinis eius. i. fortes ciuitates israel: p̄ Derelict⁹ ab
hoib⁹ timore assyrior⁹ vel romanor⁹: q̄ Sic aratra amor/
reorū. **r** Et segetes que derelict⁹ sunt ab amoreis.
s A facie filior⁹ isrl̄. q. d. sicut olimi amorei venientib⁹ fi/
liis israel h̄ timore dimittebāt aratra in cāpis ⁊ fugiebant: vt
legit Iosue. vi. et. vii. Sic modo decem trib⁹ ita territ⁹ erūt
in adiūtū theglathphalasar: q̄ non sūt ausi munire ciuitates
fortes ⁊ oppida: s̄ ipsis dimissis fugiūt. **t** Et eris deserta/
plebs decē tribūnū. Et merito: v̄l Quia oblit⁹ es dei sal/
uatoris tui: id q̄ eduxit te de egypto: ⁊ saluavit ab ex/
ercitu pharaonis. **u** Et fort⁹ adiutoris tui: ⁊ egyptios ⁊
amalechitas ⁊ amorēos ⁊ oēsalios inimicos. **v** Hō es
recordata: vt eū coleres solū. **w** Si h̄iere. viij. c. Milu⁹ in
celo cognouit tps suū: turtur ⁊ hirudo ⁊ ciconia custodierūt
tps adūr⁹ sui: ipsi aut̄ me⁹ nō cognouit iudicis dñi. **x** j. a.
Cognouit bos possessor⁹ sui: ⁊ asin⁹ p̄sepe dñi sui: israel aut̄
nō cognouit me. **y** Propterea plantabis tē. Tertia
pars vbi oñdit q̄ assyrii venientes i terrā decē tribūnū segetes
et q̄dē erat in terra vastauerūt. Quidā tñ intelligūt b̄ de ter/
ra syro: s̄ gloe exponūt de terra decē tribūnū. Loquēs ergo
sophice p̄ha ad decē trib⁹ ait: Propterea q̄ oblit⁹ es dei
tui: **a** Plātabis plātationē fidele⁹. q. d. an. propterea
q̄ oblit⁹ es dei plātabis plātationē fidele⁹: q. d. nō. **b** Et
p̄ sed. **c** Germē alienū semiab⁹. Plātationē fidelem
vocat q̄ reddit fructū cultori suo: Germē alienū dī qd̄ alius
colligit nō cultor: Sic fuit h̄: q̄ oblit⁹ plātauerūt vineas ⁊ se/
getes: et assyrii collegerūt fructū. Uel fideliis plātatio pōt di/
ci: q̄ fin laboreis cultoris reddit fructū multiplicē ⁊ bonū: Ger/
mē alienū dī fructus degenerās ⁊ prau⁹. Alia l̄fa habet: in/
fidelem: et tūc sic legit l̄fa. **z** Propterea. i. q̄ oblit⁹ es
dei: **a** Plātabis plātationē infidele⁹. i. quā nō collis/
ges. **b** Et germē alienū a re: qd̄ ali⁹ colliget. **d** Se/
miab⁹ o tu isrl̄: vel o tu syre fin alios. **e** In die plāta/
tionis tue labrusca. i. p̄ vite bona plātata/nascer labru/
scā: id est virtus silvestris ⁊ inutilis. **g** Et manē semē tuū
floreb̄t. i. nimis citro ⁊ festinans ⁊ iō inutile⁹: q̄ imine/
te frigore scidūt flores ⁊ fruct⁹ perit. **h** Ablata ē mes/
sis ab hostib⁹. i. auferef. **i** In die hereditat⁹. i. cū de/
beret recondi in horrea: ⁊ possideri sic hereditas. **k** Et do/
lebis grauit⁹ sup h̄: Uel dolebit grauit⁹ q̄ semiab⁹. s. vt
sit metaplasim⁹. i. mutatio personae: que frequēs est in prophetis.

Oystice vñ: a

In die illa exēcatiōis iudeoz et vocatiōis geniū: b

Inclinabit⁹. i. humiliabit⁹ p̄ fidē. **c** Hō gentili⁹ quersus. **d** Ad

factorē suū. i. deū reiect⁹ idol⁹ et pctis. **e** Et oculi ei⁹. i.

gētis quersi. **f** Ad sctm̄ isrl̄ respiciēt. i. ad deū scificā/
tē fideles fide videntes eū. **g** Et nō inclinabit⁹ ad altaria
q̄ fecerūt man⁹ ei⁹: et q̄ opati sūt digiti eius. i. ad idola
vel pctā. **h** Lee. viij. c. Multiplicauit ephraim altaria ad pec/
cādū tē. **i** Hō respiciet lucos ⁊ delubra: in qbus ante
peccauit. Unde dicitū ē
loth. Gen. xix. d. Sal/
ua siam tuā: noli respi/
cere p̄ tergū: nec stes
in oī circa regiōe: s̄ in/
credula vxor ei⁹ respe/
xit p̄ se: ⁊ versa ē in sta/
tuā salis. Isidor⁹. De/
lubra dicunt a diluēdo:
id ē tēpla habētia fōtes
p̄ lucos. Per delubra
itelligis oē puerū dog/
ma: ⁊ oī mala plātatio.
De qua d̄ Mat. xv. b.

j éris deserta q̄ oblit⁹ es dei
ſ ſ aluatori tui ē fortis adiu/
toris tui non es recordata.
k Propterea plātabis plāta/
tionem fidelem: et t̄germen
ti ci⁹: nō respiciet lūcos et de/
lubra. In die illa erūt ciui/
tates fortitudis ei⁹ dērelict⁹
ſ ſ ic̄ aratra: et segetes q̄ dereli/
cte sunt a facie filior⁹ isrl̄. Et
k

ēris plātatio quā n̄ plātouit p̄ me⁹ eradicab̄t. **n** In die illa
vocatiōis geniū. **o** Erūt ciuitates fortitudis ei⁹ dērelict⁹
cte. Si uidei exēcabūt: ⁊ a dño deserēt. q̄ Sic aratra ⁊ lege/
tes q̄ dērelict⁹ sūt a facie filior⁹ isrl̄. Septuagita plan⁹.
Sic dēreliq̄t̄ amorei ⁊ euēi aratra ⁊ segetes a facie filior⁹ isrl̄.
Aratra amorei ⁊ euēi. i. clericoi. p̄ pctā amaricātū: ⁊ la/
pides. i. auctoritates colligētū: s̄t secularia negocia et reddit⁹
tpales: q̄ ipsi dēreliq̄t̄ a facie filior⁹ isrl̄. i. p̄dicator. iij. Reg.
xix. d. Cū venisset helias ad eū. i. ad helisēū misit palliū suū sup
illū: q̄ statim reliq̄t̄ bob⁹ cucurrit post helia tē. Et reuersus ab
eo tulit par boū ⁊ macravit illud: ⁊ i arattro boū coxit carnes.
Est etiā aliud aratrū boī qd̄ nō est dimittēdū. i. officiū p̄dica/
tiōis. De q̄ d̄ Eccl. xxviiij. c. Qui tenet aratrū ⁊ q̄ gl̄at i ta/
culo: stimulo boues agitat. Luc. ix. g. Nemo mittēs manū suū
ad aratrū ⁊ respiciēs retro apt⁹ ē regno dei: habēdo vel p̄di/
cando. Job. i. c. Boues arabāt ⁊ asin⁹ pasceban⁹ iuxta eos.
Osee. x. c. Arabit iudas ⁊ confringet sibi sulcos iacob. **t** Et
eris deserta ⁊ a doctrina ⁊ a gr̄a ⁊ a gl̄a. **v** Quia oblit⁹ es
ſ ſ aluatori dei tui. i. christi quē lex ⁊ p̄p̄he nūciab̄t. **x** Et
fort⁹ adiutori tui ⁊ demōes ⁊ pctā. **y** Hō es recorda/
ta. i. ingrata. **z** Propterea plātabis plātationē infide/
lē: q̄ ad te: q̄ n̄ credis deū trinū ⁊ vñū. **b** Et germē alienū
i. doctrinā quersam: **d** Semiab⁹ in terrā malā. i. i syna/
gogē sathanē: dīcēdo vñū deū nō trinū: ch̄ristū ex hoie nō ex
deo natū. Alia l̄fa: **a** Plātabis plātationē fidele⁹. i. doctri/
na verā q̄ ad alios. **b** Et semiab⁹: qd̄ alius comedet:
d Semiab⁹: sicut hodie multi faciūt: q̄ bona ⁊ vera docēt
et p̄dicāt ⁊ alios satiāt ⁊ i sp̄i fame moriunt. Deut. xxvij. d. Et
nē plātabis ⁊ fodies: ⁊ vñū nō bibes. Job. xxiiij. b. In acer/
uos eorū meridiati s̄t q̄ calcas torcularib⁹ sitūt. Michæl. vi.
d. Tu semiab⁹ ⁊ nō metes: tu calcas oiliū ⁊ nō vngers oleo: ⁊
mustū ⁊ vñū nō bibes. **e** In die plātationis tue labru/
scā blasphemic̄ h̄ christū. **g** Et manē semē tuū floreb̄t:
id ē ante tps: et iō nō valebit. **h** Ablata ē messis: dociri/
ne spūal: ⁊ gr̄e spūal. **i** In die hereditat⁹. i. i futuro cum
deberet vt hereditas possideri. **k** Et iō dolebit grauit⁹:
cū videbit gentile plātū sibi plātū. **l** In apls Roma. ix. a. Tri/
sticia mihi magna ē ⁊ p̄tinu⁹ dolo: cori meo: q̄ velle si pos/
set fieri cū rainis oleastri radicē saluari. i. iudeos cū gentibus.
Pōt etiā h̄ dici h̄ illos: q̄ in ipso initio p̄motiōis vel pueriōis
sue degenerat: vel h̄ illos q̄ p̄ trali laude vel lucro docēt aut p̄/
dicat. **e** In die plātationis tue. i. p̄motiōis v̄l p̄dicatiōis:
f Labrusca avaricie vel ianisgl̄ie. H̄iere. xij. c. Semiauerūt
triticū ⁊ messuerūt spinas. **g** Et manē semien tuū flore/
bit. i. xvij. c. An messē tot effloruit ⁊ imatura p̄fectio gerim̄
nauit. Prouer. xx. c. Hereditas ad quā festinat̄ in p̄ncipio: in
nouissimo bñdiciōe carebit. Itē Prouer. xxviij. c. Vir fidel̄
mktū laudab̄t: q̄ aut̄ festinat̄ vitari nō erit inocēs. **h** Abla/
ta ē messis. i. fruct⁹ p̄dicatiōis tue. **i** In die hereditat⁹:
i. die q̄ restituet hereditib⁹ hereditas etiā. **k** Et dolebit gra/
uiter q̄ pro laude vel p̄ lucro modico tuā hereditatē vendi/
disti: q̄ alios inebriasti ⁊ satiasti: ⁊ tu ieunus ⁊ sitiēs remāisti.

Al. infidelē
Al. semen

B

Al. dolebit

* Eg multitudini p̄ploz

Libri

a Et multitudini r̄c. Quarta ps: vbi cōminas sennache/
Quarta pars ribz et exercitū eius quem exterminauit. i. xxxvij. g. angelus
dñi. Et hoc facit esaias in consolationē syrop et decem tribu-
um: quos vtrosq; assyrii captiuauerūt. Dicit ergo: **A** q; ipa-
le et ēternū. b **A** Multitudini populoꝝ multoꝝ venie-
tiū cū sennacherib h̄
hierusalem. i. xxxvij.

Et multitudo

Enientium dico: c
Et multitudino ma-
ris sonātis. i. cū ma-
gno et multo fremituꝝ et
impetu sicut mare in-
undans. d **E**t tu-
multoꝝ turbarū ve-
nientiū cū sennache-
rib. e **S**icut soni-
tus aqrū multarū
q. d. cū tanta mlti-
tudine veniet: vt son⁹ exerceſt compēt sonituꝝ marl et aquaꝝ
multarū. f **S**onabūt populi venientes cū sennacherib.

g **S**icut soniꝝ aqrū inundatiū: que nibil audiūt: nec
audire aliqd sinūt. h **E**t increpabit dñs eū. i. sennache-
rib dñm et auctore ſanti exercitus occidēdo exercitū totum.
i **E**t fugiet sennacherib. k **D**rocul in nihiuꝝ exti-
nato exercitu. l **E**t rapieſt sennacherib. i. cito fugiet a hie-
rusalē. uel **R**apieſt. i. cito de mūdo tollet: qz post qdragin-
ta dies a p̄ijs filijs ē occisus. i. xxxvij. g. uel sic: **R**apieſt
exercit⁹. m **S**ic puluis motiū rapit: n **A** facie vē-
ti. i. cito et raptim plumen redacti ī cinerē: et eoz spolia de-
trahent a iudeis. o **E**t sicut turboꝝ de terra ſubito con-
ſurgit. p **C**oram tempeſtate ventoꝝ. q **I**n tpe ve-
ſperi. i. in extrema parte nocti: tunc enī interfec⁹ eſt exerci-
tus: r **E**t ecce turbatio multitudiniꝝ: angelo peccutente.
s **I**n matutino ſimiliter turbatioꝝ: qz sennacherib vidēs ex-
terminatū exercitū turbat⁹ eſt valde. t **E**t nō ſubſiſtet
exercit⁹ vel sennacherib: qz licet fugeret in nihiuꝝ cū decem
ſocijs: ibi ē interfec⁹ a filijs. v **H**ec ē ps eoz q vasta-
uerūt nos mala. f. ſupra dicta dicit p̄ha associas ſe iudeis
desolatis gratia compassionis. x **E**t ſors diripientium
nos: ſors dicitur quia nulli parata eſt.

Dystice. a **E**te multitudini pploꝝ multoꝝ nō credētū et ecclesi-
am plequenū. b **A**t multitudino marl sonāt: cui ne-
mo resistere pōt: et q cūcta oprāmēre et occupare conatur vt
mare. d **E**t tumultoꝝ turbarū ecclesiā turbatiū. e **S**i-
cuit soniꝝ aqrū multarū: qrum vñ fluc⁹ allidit alium.
Apoc. xvij. d. Aq; quas vidisti vbi meretrix ſedet: populi
ſūt et gētes et lingue. f **S**onabūt pplo ſic ſonit⁹ aqrū
multarū inundatiū: recordit cōtra bonos. Hiere. li. f. So-
nabūt fluc⁹ eoz qsi aq multe. i. xxiiij. a. E rubescit ſidon ait
mare. Job. xxvij. b. Et mare loquit⁹: nō eſt mecum. f. ſapiētia.
P̄s. 92. **H**ic ē ſonit⁹ marl. P̄s. Eleuauerūt flumia voce ſuā: eleuae-
rūt flumia fluc⁹ ſuos. h **E**t increpabit dñs eū diabo-
lam vel antichristū auctore ſeditiois. i **E**t fugiet p̄cūl
a pplo del. Zach. iij. a. Increpet dñs in te lahan. Mau. i. a.
Dñs ī tempeſtate et turbine vię eius: et nebulę puluis pedum
eiꝝ increpās mare et exccās illud. l **E**t rapieſt: vt religet
in abysso: Apoc. xx. a. m **S**ic puluis motiū fragilitas
ſupboꝝ. n **A** facie vēti. i. impetu tribulatiōis. o **E**t
ſic turbo corā tēpeſtate diuine ſentētie. q **I**n tpe ve-
ſperi. i. in die iudicij: cum diceſt ei et ſuis: Ite maledicti r̄c.
Mat. xxv. d. Job. xxij. c. Erūt qsi paleꝝ ante facie venti: et si-
cuit fauilla quā turbo dispigit. Ite Job. xxvij. d. Nocte opp̄/
met eū tēpeſtas: tollet eū vent⁹ vires et velut turbo rapieſt eū
de loco ſuo. Prover. x. d. Quasi tēpeſtas trāſiēs nō erit im-
pius. Hiere. xxiiij. d. Ecce turbo dñcē indignatiōis egredie-
tur: et tēpeſtas erūpēs ſup caput impioꝝ veniet. r **E**t ec-
ce turbatio diaboli et ſuor ex pſciētia p̄cūl in vſe moris.
s **I**n matutino ſurrex̄tiois ſimiliter turbatio ex terro-
re iudicij: et magis ſtudine ſuplicij. t **E**t nō ſubſiſtet i mi-
ſerijs. Septuagita: Et nō erit. q. d. ad ſtatū priſinū nō redi-

Eſiae

bit. Unū h̄torigē ponit Hieroꝝ Glo. Quō ḡ penitebit dia/ **U**. teugen-
bol⁹ et archāgelicū fastigiuꝝ ſuſtinebit: v **H**ec ē ps eoz q
vastauerūt nos. f. interit⁹ etn⁹. x **E**t lors diripientū
nos: dicit ſcti vidētes reproboſ reprobari. Job. xx. d. **H**ec
eſt ps hois imp̄ a deo: et hereditas ſbōx eiꝝ a dñ. **H**iere.
xij. d. **H**ec eſt ſors tua: parsq; mēſure tuꝝ
a me dicit dñs.

Expo. La. XVIII.

Eterre cym-
balo r̄c. Sic

decē tribus ex-
pſidētia auxiliū et pſiliū

syrop min⁹ ſperauerūt

i dñō: ſic duę trib⁹ ex-
pſidentia egyptiorū.

Unū ſic in pcedēti ca-
pitulo p̄dicta eſt deſtru-

ctio syrop: qz pmittebō pſiliū et auxiliū decē tribub⁹ retraxe-
rūt eas a ſpe et cultu dei ſui: ita p̄dicti h̄ deſtructio egyptiorū:

qz pmittebāt pſiliū et auxiliū duab⁹ tribub⁹: vt eas a ſpe et

cultu dei retraherēt. Et nota qz nō p̄ponit h̄ tirulus: On⁹

egypti: ſic ſupra poſiti ſt. onus damasci: qz in ſequēti caplo

iterū et pleni⁹ agit. p̄pha de deſtructiōe egypti: et ibi ponit ti-

tulus. Unū qd h̄ dicif de egypto: qz ſi anticipatio eſt. Compat-

aūt. p̄pha egypti cymbalo alarū: vt dīc Haymo. p̄t nilū: q

q abrupta motiū deſcedēt: ſonit⁹ ſimilē ſonit⁹ alarū grandū

um auū volantiū dabat anteq; diuidereſ ab alexandro in ſep-

tem riuiſ. Et qz ſon⁹ alarū ſimilis ē ſonāt cymbalo: ideo dič

cymbalo alarū. Uel qz cymbalū acutū ſon⁹ habet et velocē:

et magis exp̄mis eiꝝ velocitas ex eo q addit alarū: ideo non

ſolū cymbalo ſed cymbalo alarū cōparat egypt⁹ p̄ velocita-

te et impetu nili. Uel qz ſicut auiſ cito trāſuolat: ita nilū cito

ſegetes generat. El̄g cymbalū alaꝝ itelligif auxiliū qd egypt⁹

p̄t. p̄mittebāt duab⁹ tribub⁹: Juxta illud P̄s. Sub vmbra P̄s. 16.

alaꝝ tuap̄ ptege me. Et nota qz nilū qz et geon dicif Geon. ii. b.

vocat flumē ethiopie et flumen egypti: quia de paradiſo ve-

nient per vtranq; terram fluit: et de ethiopia deſcedit in egyptum.

Diuidit autem hoc capitulū in tres partes. In p̄ma

cōminas. p̄pha egypti: ostendens eorum turbationē et timo-

rem audito aduentu nabuchodonosor: contra eos: Unde nū

cios miserunt ad duas tribus: vt eis ferrent auxiliū: quib⁹

hieremias imposuit collis eorū catenas ligneas dices: Ite et

dicte dñis vestrīs: qz ita ducenti captiū et ligati ab assyrijs.

Et hoc habes Hieroꝝ. xxvij. a. In ſecunda parte oſtendit p̄t

pheta egyptios ſimul et duas tribus a dñō derelictas: et ideo

totaliter ab assyrijs deſtruēdos: ibi: Ego quiescaꝝ. In ter-

tia promittit populo iudaico q vastata egypto non ſperabit

ultra in vmbra egyptiorū: ſed in dñō: ibi: In tempore illo-

r̄c. Dicit ergo: y **E**te tempale et ēternū 3 **E**terre cym-
balo alarū. i. egypto: que in vmbra alarū ſuari ſp̄mitit

auxiliū duabus tribub⁹: cui ſluui⁹ velox eſt vi volat⁹ auū

et ſtrepitū ſac̄ vi cymbalū. a **Q**ue terra ē trāſumē

ethiopie/ respectu hierlm. i. ultra nilū q de ethiopia venit i

egyptū. Interl.

Dystice y **E**te cymbalo alarum r̄c. Hebreus ex-
ponit hoc de gog: qui veniet de ultra ethiopiam de terra au-
bus plena. Haymo et hieronym⁹ de egyptijs ad litteras: vt
diximus: Greg⁹ de antichristo: et Hieroꝝ de hereticis my-
ſtice: qui mittunt nuncios per vniuersum orbem portantes
volumina falſorū dogmatū: Qui cymbalo comparant: qz
alijs p̄dicando ſeipſos consumit et dabant: Juxta illud
i. Cor. xij. a. Si linguis hominū loquar et angelorū char-
itatē autē non habeam: factus ſum velut q ſonans aut cym-
balum tinniens. Cymbalo autem alarum comparant prop̄
leuitatē et superbiam eorū. Dicit ergo: y **E**te eternū. 3 **E**terre cym-
balo alarū. i. terrenis hereticis ſeu falſis do-
ctorib⁹. Matth. xxij. b. V̄z vob̄ ſcribz et pharisei hypocrite
qui claudit regnū celorum ante hoīces: vos enī nō intratis
nec introētis irare ſintis. a **Q**ue ē trāſumē ethio-
piz. i. peior q̄ ethiopia

La.

Egyptiū. Interlin. dicit: **T**ras flumē ethiopię. l. vltra ri-
uos nili; notans q̄ alexander magn⁹ q̄i cepit egyptiū diuisit
nili in septē riuos; vt posset eū trāsuadare. **U**n. s. xi. d. dicit:
Leuabit dñs manū suā sup flumē in fortitudine ipsi sui: et p̄-
cutiet eū in septē riuos. **Q**ui egyptus. i. egyptiac po-
pulus: vt fiat relatio
ratione suppositi. b

Adītū i mare. l. p

Le papyreis mare: **Q**ui legatos:

id est nūcios ad duas

tribus: vt eis ferant

auxiliū. **V**el i mare

i. ad cyp̄z et ad ali-

as insulas maris: vt

veniat eis in auxiliū.

Et i vasis pa-

pyri sup aquas. i.

Nō h̄a in nauib⁹ de papyro

factis: que tante ma-

gnitudinis est fm historiā alexātri: vt dicit haymo: vt naues

de ipso fiat. **V**el vasa papyrea vocat chartas de papyris fa-

ctas: quas mittebat q̄ legatos: v̄l p̄xides papyreas in quib⁹

lettere portabant: q̄ haymo vocat capsules indiculoz. i. lit-

terez indicantū volūtate mittentū. **I**te vocat eas capsules

vehiculor. i. cursorior. **D**icit inq̄ dices: **E**t i angelū.

nūcij: **T**eloceps. i. velociter: **A**d gente iudicā. i.

ad duas trib⁹: b **L**ouillam: a deo et partim a terra sua:

Et dilaceratā ab assyriis: q̄ totā iudeā fere p̄tē hierlm̄

destruxerat: k **A**d pp̄lm̄ terribile hostib⁹ suis quondā

q̄i deū habebat p̄tēre. **P**ost quē nō est ali⁹. i. cu-

sus potentie null⁹ popul⁹ est comparādus: m **A**d gente

expectantē auxiliū dei: vel auxiliū nostrū. q. d. nos iuu-

museos: i ideo ipsi debent nos iuuare. n **E**t cōculca-

ta diversis gentib⁹. o **L**ui diripuerūt flumia ter-

rā eius. i. cui terrā flumia. i. reges et p̄ncipes hostes eoz di-

ripuerūt nūc assyriū nūc egyptiū nūc chaldei. q **A**d mo-

nē nomis r̄c. **E**xponit p̄pheta ad quā terrā nūcī mittant:

vel ipsimet egyptiū exponit: Quasi querētib⁹ nūcīs: Quo

ibm̄: Et ipsi dicit: q **A**d montē noīs dñi exercituū:

id est ad hierusalē mōtuosam: ubi iuuocatū est nomē dñi ex-

ercituū. i. angelicarū virtutū. s **M**ontē sion: vbi erat

turris fortissima: que dicit arx dauid. Deinde subdit p̄pheta

in psona dñi: s **O**ms habitatores orbis q̄ moram̄

in terra: cū eleuatū fuerit signū. i. vexillū victorie as-

syrioz. v **G**in motib⁹ v̄l in natiōib⁹ egyptiō: x **A**d

debitis: hoc qđ ego p̄dico vobis: vel hoc qđ assyriū facient

egyptiū: vel qđ dominus cogitauit sup egyptū. Sed vide&

q̄ male dicat: in mōtibus egyptiū: q̄ dicit Deut. xi. b. **T**erra

illa nō est sicut terra de qua egressi estis: sed est montuosa: Et

cōstat q̄ ipsi egressi erāt de egypto: ergo egyptus non habet

mōtes. **S**olutio. Egressi erāt de terra gessen vbi nō sūt mon-

tes: tamē in alia p̄te haber montes egyptus. y **E**t clā-

gorē tube audietis: incipitētibus pugnare assyriū contra

egyptiū. Et posset aliquis dicere esāe: Quo scis hoc: Et

responder: a **Q**ui h̄ec dicit dñs: qui nō mentit̄ qd

me: b **E**go quiescā. i. cessabo a p̄tēde egyptiō: et du-

arū tribū ad quas mittūt. c **E**t cōsiderabo finē rei:

sc̄ ille q̄ nō curat. d **G**in loco meo. i. in celo. q. d. sine labo-

remo perdā eos. Deut. xxvij. c. **C**ōsiderabo nouissima eoz.

Contra h̄ vide& dicere. i. xxvi. d. **E**cce egredie& dñs de loco

sanc& suo: vt visitet iniūtē habitatoris terre h̄ eū. Item

Deich. j. a. **E**cce dñs egredie& de loco suo: et descedet et calca-

bit sup excelsa terrē. **S**olutio. **D**iz dñs egredie& de loco suo. i. de-

misidia: q̄i punit grauit̄: d̄ manere i loco suo: q̄i nō p̄tegit:

q̄ nō laborat: et ita d̄ hic: e **S**icut meridiana lux cla-

ra est: ita suple dñs cōsiderabit finē rei q̄ gl̄astrat vniuersa:

et cōspicit multo clar⁹ q̄ sol. Eccl. xxiiij. c. **S**icut dñs m̄to pl̄

lucidiores sunt

p̄ig. i. peior q̄ ethiopia. **D**ic em̄ epicurus ethiops nihil

esse diuinā p̄uidentia: et voluptate summū bonū esse. S̄ isto

XVIII

peior est heretic⁹: q̄ recipit p̄uidentia: sed auctorē accusat q̄ si
errando inutilia fecerit. a **Q**ui heretic⁹ v̄l falsus doctor:

b **H**abittū i mari. i. in mūdo: c **L**egatos. i. discipulos

suos. d **E**t i vasis papyri sup aq̄s. i. cū libris suis erro-

neis: q̄ in vasis papyreis sup aq̄s portari dicunt: q̄ cito eoz

doctrina destruet: sic

libri cito obscurant et

dele& q̄ se vicini aq̄s.

B

Mota: Est ala multi-

plex. Testamētū. Eto.

xv. b. Facies duos

cherubim expandētes

Al. nationib⁹

alas et opientes ora-

cūlū. i. Regl. vi. c.

Quinq̄ cubitorū ala

cherub vna: et q̄noz cu

bitoz ala cherub alte-

ra. i. decem cubitos

habētes a summitate

ale vsc̄ ad summitatē ale alterius. Itē ala. p̄tētio. P̄s. In

tegmēne ala tux sperabūt. Matth. xxij. d. Quoties voluſ

cōgregare filios tuos: quēadmodū gallina congregat pullos

suos sub alas et noluiti. Itē ala. cōtemplatio. s. vi. a. Sera-

phīn stabant sup illud: sex ale vni et sex ale alteri. i. sex p̄tes cō

templatiōis. i. vacatio. cōgiratio. meditatio. vīsio. exultatio.

raptus. Versus. Exulto video meditor vaco. cogito. rapt⁹.

Allē sex ale sūt sex p̄tes actiū. Versus. Ult̄o castigo misē-

ror rego p̄dico pugno. cōtra dēmones. cōtra hereticos. p̄tra

tyrānos. Itē ala. fortis. Job. xxix. c. Mūquid p̄ sapientiā tuā

plumescit accipiter. expādens alas suas ad austru. Itē ala. se

cularī potētia. Ezech. xvij. a. Aq̄la grādis magna. ala. lō-

go mēbroz ductū. plena plumis et varietate venit ad libanū.

Itē ala. opatio mala. Zach. v. d. Ecce due m̄leres egrediē-

tes: et sp̄s i alis eoz. i. supbia i opib⁹ eoz. Itē ala. supst̄io.

Job. xxix. c. de struthiōe. Cū viderit tēp⁹ alas i altū erigit.

Itē ala. turba socioz v̄l p̄sanguineoz. Hiere. q. g. de hierlm̄.

In alis tuis iuent̄ ē sanguis atq̄ pauperz et innocentū. Osee.

iiij. d. Ligauit eū sp̄s in alis suis. Deinde p̄pheta cōuertit

sermonē ad nūcios hereticos: q̄ transfigurat se i ap̄los lucis:

sicut caput eoz in angelū lucis: vt dicit. q. g. Lor. xi. c. dicens

ironice: e **I**te angelī. i. hereticōz nūcī: f **T**eloceps:

ad malū: g **A**d gente p̄vulsā. a deo. heresib⁹: i. **E**t di-

laceratā schismarib⁹: k **A**d pp̄lm̄ terribile blasphem-

ia. l **P**ost quē nō ē ali⁹. H̄ero. q̄ oē p̄tēm̄ cōpatū

blasphemie. leui. c. Lōtra. Hiere. vi. b. Q̄is calūnia. Blo. q̄

nullū peccatū mal⁹ ē. Solutio. Blasphemia ē deū: calūnia in

pximū idē sunt: m **A**d gente expectantē falsa p̄missa

hereticōz: n **E**t cōculcatā. a dēmōib⁹. Un. i. li. g. Qui

dixerūt aie tuę incuriare vt transeam. o **C**ui diripue-

rūt flumia. babylonis. i. supbia. auaricia. luxuria. j. Job. ii.

c. Ome qđ ē in mūdo r̄c. p **T**errā ei⁹. i. animā et bōna ei⁹.

q **A**d montē nomis dñi exercituū montē sion: Ex-

positio ē p̄cedentū: Dicūt em̄ hereticī se ecclēsiā dei et habe-

re virtutū eminētā. Un. P̄s. Quō dicit aie me trāsmigra

in montē sic passer. s **O**ms habitatores orbis q̄ mo-

ramū in fra. q. d. om̄s gentes attēdite signū hereticē p̄au-

tatis ne deciplami. t **L**ū eleuatū fuerit signū hereticō

rū: v **I**n mōtib⁹ i. in regib⁹ et platis: sic fuit tēp̄ valen-

tini et hilarq̄: q̄i impator et papa et fere oēs epi hereticī erāt.

¶ **E**lidebitis mira. **N**et clangore tube. i. p̄dicatiōis

hereticē: **S**audietis v̄bīc̄ libera voce. **T**el clangore

tube dicit p̄dicationē sanctoz: q̄z tūc cōtra hereticos surre-

xit. Hiere. vi. a. **E**ōfortam̄ filiū beniam̄ i medio hierlm̄:

et thecuā que interpt̄a sonitus aut p̄cussio. clangite buccina:

et sup bethacaren ē interpt̄a sterilliō: v̄l dom⁹ eruditōis stul-

ticiē: leuate vexillū: q̄ malū vīsum est ab aquilone et cōtritio

magna. a **Q**ui h̄ec dicit dñs: qui oīa nouit: ad me:

b **E**go quiescā et cōsiderabo: q̄ fuit in ecclīa: d **I**n

loco meo. i. q̄ est locus me⁹. P̄s. Fact⁹ est i pace loc⁹ eius: P̄s. 75.

et habitatio ei⁹ i sion. e **S**icut meridiana lux clara ē:

g *** sic dñs illuminā**

Libri

N lucidiores sunt supra solē: circū plūtes oēs vias hominum. Proverbiū. a. Oēs vias hominum patēt oculis ei⁹. a. **E**t sic nubes roris. i. rorē emittēt: b. **I**n die messis grata est: supplemēto rorib⁹ fatigat⁹ q̄b⁹ refrigeriū p̄star: et stipula arētē humectādo facēcib⁹: sic fūmo mē⁹ ēgyptū oīb⁹ ē me credēb⁹ erit gratus: et assyri⁹ quibus a me victoria data est. c. **A**nte messem. Metaphorice loquim⁹ p̄pheta de egypto ad similitudinē messis et arborū: q̄ cū florent ante temp⁹ inutiles sūt: et p̄cidunt tūm ad cōburendū: ita egypt⁹ in p̄ncipio floruit: sed ante q̄ pueni

ret ad p̄fectionē: p̄spitas eius p̄cisa est et trāslata in assyrios. Al. in nativitatē. Et hoc est: **A**nte messem em̄. i. ante temp⁹ maturitatis: d. **L**otus egyptiac⁹ p̄plus: e. **E**ffloruit. i. p̄spere habuit: vel floridū auxiliū duab⁹ tribub⁹ p̄misit: sed nō fructuosum. f. **E**t imatura p̄fectio germiavit: ante temp⁹ debitū: et ideo inutile fuit: q̄ p̄dēs non potuit. Vel imatura p̄fectio germiavit. i. sicut imaturi fructus cito corrupunt: ita egypti⁹ ante temp⁹ cōsummat⁹ p̄spiritus p̄cisi a tra sua/ omni miserie et corruptiō subiecti erūt. g. **E**t p̄cidentē ramusculi ei⁹. i. habitatores egypti. i. inutiles a terra sua: b. **F**alcib⁹ assyri⁹ eos captiuantū. i. **E**t que derelicta fuerint ab assyri⁹: k. **A**bſcindenſ⁹ a chaldeis. l. **E**t excutient⁹ de terra sua: m. **E**t relinquent⁹ simul autib⁹ montiū: et bestijs terre deuorādi postq̄ occisi fuerint. q. d. nō sepelient. o. **E**t estate p̄petua erūt sup eū p̄plū. s. **O**ccidū: q. **C**olucrē comedentes cadavera eoz. r. **E**t oēs bestijs frē sup eū hyemabit. Hyperbolic⁹ sermo. Mō em̄ om̄s bestijs sup eū hyema, uerū: sed significat occisionē egyptior̄ imensam fore: et multitudinē bestiar̄ maximā supuenturā: quib⁹ estate et hyeme. i. p̄ totū annū cadavera occisor̄ sufficiat in escā. s. **I**n tempore illo r̄c. Tertia pars vbi p̄pheta cōuertit sermonē ad populu iuda p̄mittens eis bona: qđ. s. vastata egypto nō sperabunt ultra in umbra egypti⁹: sed fidei et bonor̄ operū munera offerēt dñs: qđ. impletū est septuagesimo anno post captiuitatē fini p̄phetiā illiere. xxv. c. s. corobabel et alijs ducib⁹. j. Esdr. i. Et hoc est: **I**n tpe illo vastata egypto regnēt cyro et dario: post septuaginta annos captiuitatis iuda: vt legit in p̄ncipio Esdr. **D**efereſ mun⁹ fidei et bonor̄ op̄ez: x. **D**ño exercitū. i. deo celi. **T**el. mun⁹ vasa et vēſilia templi q̄ cyr⁹ reddidit eis: q̄ asportauerat nabuchodonosor. y. **A** populo iuda: z. **D**iuulso: a terra sua in babylōnē. a. **E**t dilacerato ab hostib⁹ multis: b. **A** populo terribili quōdam hostibus: q̄n dominus erat cum eis.

Post quē nō fuit mystice sic dñs illuminat et viuificat vniuersitā. **T**ū p̄s. Nec est p̄s. 18. q̄ se abscondat a calore ei⁹. a. **E**t sicut nubes roris in die messis refrigerat mētēores fatigatos: sic dñs habitatores ecclie refrigerat cōsolādo: quo p̄sente p̄ gratiā vel cōsolationē cūcta florefcūt i bonū. c. **A**nte messem. i. ante cōsummatiōnē sēculi: q̄n triticū recōdet i horrea dñi: et paleq; tra denē igni inextinguibili. d. **L**otus. s. oīs habitator egypti⁹: e. **E**ffloruit: q̄rūcū est estas malor̄: nūc florēt: sed cito deciderit eos eoz. j. xxvij. a. Erit flos decidens gl̄e exultatiōs ei⁹: q̄ est sup verticē vallis pinguiū q̄s tēpaneū an̄ maturitatē. f. **E**t imatura p̄fectio germiavit. i. vita eoz q̄ se an̄ temp⁹ maturitatis p̄fectos reputat et ostēdūt: geriat si gra num viriatū ex humore libidinis et ardore ambitiōis. Propter qđ dicit aplūs Phil. iii. c. Quicūq; p̄fecti sum⁹ h̄ sentia m̄. s. nos imperfectos ēē. **T**ū dñs dixit discipulis: Luc. xvij. c. Lū feceris oīa q̄ p̄cepta sunt vobis: dicite: servi inutiles sum⁹: qđ debuim⁹ facere fecim⁹. Hoc ēē nouicios p̄dicatores et imaturos doctores. Job. viij. c. **V**inect⁹ videt an̄c̄

Esaie

veniat sol: et ortu suo gerimē eius egredies. Sap. iiij. b. **C**ōfringent rāni incōsumati: et fructus illoꝝ inutiles et acerbi ad māducandū et ad nihilū apti. g. **E**t ideo p̄cidentē ramusculi ei⁹ heretici vel inutiles et inutri magri. h. **F**alib⁹ ecclasticis. q. d. separabunt ab alijs ne modicū fermēti totā massā corrupat. i. **C**orl. v. b. **E**t Job. xv. a. Om̄ne palmitē i me nō ferentē fructū toller eum: et om̄ne q̄ fert fructū purgabit eū ut Ar. nulla fructum plus afferat. **C**an. q. d. **L**apite no. bis vulpes puulas. i. hereticos: que demo liunt vineas. i. ecclesiās. **E**t q̄ dereliv

cta fuerint a deo: k. **A**bſcindenſ⁹ a corpe ecclie seu a cōsortio angelor̄ et elector̄ i die iudicij. l. **E**t excutient⁹ vel puluis: vel palea a grano. m. **E**t relinquent⁹ simul avibus montiū: et comedūt semē secus viā seminatū: Matth. xiij. a. n. **E**t bestijs terre. i. demonib⁹ deuorādi. De qb⁹ p̄s. Me tradas bestijs aias p̄ficiēt ibi. o. **E**state p̄petua. i. in p̄spiritate: p̄ Erūt sup eū volucres. i. su. qb̄ cogitationes vel demones. r. **E**t om̄s bestijs terre sup eū hyemabit. i. aduersitate cū eo erūt. q. d. t. in p̄spritis et aduersis huiusmodi homies demones deuorabūt. Apoc. xix. c. Vidi vnu angelū stantē in sole: et clamabat voce magna dicens omnib⁹ aubus q̄ volabāt p̄ mediū celi: Veneite et cōgregamini ad cēnā magnā: vt manducetis carnes regū: et carnes tribunorū: et carnes fortū: et carnes equor̄: et dentium in ipsis: et carnes hominū liberorū: et senor̄: et pusiliorū: et magnor̄. s. **I**n tpe illo r̄c. i. tpe ḡe: tpe plenitudinis: tpe recōciliatiōis: t. **D**efereſ mun⁹ fidei: boni op̄is: voluntarie paup̄tari: p̄mpti martyri. t. **D**ño exercitū a pplo diuulso et dilacerato a pplo tribili p̄ quē nō fuit ali⁹: a gēte expectāte et coculcata: cui⁹ diripiūt flumia frā ei⁹. Ecce desceptio martyri: q̄ seipso dño obtulerūt hostiā viuā sc̄tāz et deo placētē. **T**ū Laurēt⁹ dixit: Ego me obtuli deo sacrificiū in odorē suauitatē: iuxta obsecrationē apli: Ro. xii. a. Obsecro vos frēs p̄ dei misericōdī: vt exhibeat corp̄a vīa hostiā viuā fide: sanctā spe: deo placentē charitate. Martyres dlcunt p̄plus qui sub vna lege vixerūt. **E**ccl. viij. s. Multitudinis aut̄ credentiū erat vnum et aia vna. Diuulsus a parētib⁹: a mūdo: a carne sepatu. **D**eut. xxxij. a. Qui dixerunt patr̄l suo et matri suę: nescio vos: et fratribus suis ignoror̄ illos: et nescierūt filios suos: hi custodierūt eloquiuū dñi. Di laceratus diversis generib⁹ tormentoz. **H**eb. xj. g. Alij ludibria et verbera experti insup̄ vīnula et carceres: lapidati sūti secti sunt: temptati sunt: in occisiōe gladij mortui sunt: Circūterunt in melotis: in pellibus caprinis: regentes: angustiati afflicti: quib⁹ dignus nō erat mūdus. Terribilis hostibus: id ē demonibus et tyranis. **C**ant. vi. c. Terribilis vt castoriā aces ordinata. Job. xxix. c. Gloria narū eius terror. **M**uineri. xxiij. d. Ecce populus vt leona cōsurget: et quasi leo eriget. Post quem non est alius. i. **D**espēctus. i. **C**orinth. viij. c. **T**anq̄ purgāmēta hui⁹ mūdi faci sun⁹ om̄ni perip̄sma. **G**ens expectans futurā beatitudinē: cōtemnēs p̄sētē. **P**. **E**xpectās expectauit dñm. **V**l expectās i futuro gloriā et ho. p̄s. 39. nō rem: in p̄sētē miseriā et cōfusionem. **P**. **I**m̄. **O**p̄erū ex. p̄s. 68. peccatait cor meū et miseriā. **A**cl. xx. e. Ecce ego alliga⁹ spū vado hierusalē: que in ea mihi ventura sunt ignorans: nūc q̄ spūssanc⁹ p̄ om̄nes ciuitates p̄testat mihi dicens: q̄n vincula et tribulatiōes me manēt. **L**onculata: oprobrijs: iniurij: verberibus. Job. ix. c. **T**erra tradita est i manus imp̄i. **T**el cōtinue potest legi de gentibus cōuersis: s. **I**n tempore illo. i. i. tēpore gratie: t. **D**efereſ spontaneſ: v. **A**dūn⁹ cordis oris et man⁹: x. **D**ño exercitū nō idolis: vt quās. y. **A** populo diuulso ab ecclie et a deo p̄us: a. **E**t di lacerato morib⁹ hereticor̄. b. **A** pplo terribili. i. horib⁹ blasphemij

Libri

G rebellare. a **¶** Et pugnabit vir egyptius: b **¶** Contra fratrem suum: et vir contra amicum suum: ciuitas aduersus ciuitatem adiuicem discordates illis rebellare volentibus: alijs se tradere sine bello cupientibus. g **¶** Regnum aduersus regnum i.e. una pars regni aduersus aliam: Et ideo stare non poterit: quod omne regnum in se diuisum desolabitur. Matth. xij. b. Et re regnum vocat terram vniuersitatem: qd antiquus principis: qd antiquus regnum: qd antiquus rex. **¶** Et dirum pugnabit spus egypti in viscerebus eius. i. dividet voluntas egypti in contraria cum dolore magno: sicut illi quorum viscera dissimilantur. **¶** Et consilium eius quod rebellare conatur vel cogitat. m

H precipitabo. i. irritum facia vel stultum. n **¶** Et tunc deficietur filius: o **¶** Interrogabut simulacra sua: quod haec fiat: vel quis erit exitus: p **¶** Et diuinos suos: qd p. astro cursus: vel duos demones de furoris diuinabatur: q **¶** Et phytomes suos: qd et ventriloqui discuntur: in quorum ventre demones loquuntur. r **¶** Etharioles: qd in arie et garritu autem futura p. dicunt: suppleret non respondebat eis. Ita fuit ad litteram: vel esse potuit: quod venientibus assyriis egyptiis interrogauerunt simulacula et diuinos super exitum rei: et faciente domino nullum dederunt risum. s **¶** Et tradidit. q. d. nihil pderit eis haec interrogatio: quod cum haec ficerint tradidit promissione: t **¶** Egyptum in manu domino crudele. i. assyriis et chaldeis et grecis et romanis. Multis enim diebus et crudelibus tradita est egyptus. Primo assyriis: postea chaldeis: tertio grecis: quanto Romanis: antonio et cleopatra superatis ab augusto. Primi crudeliores: secundi crudeliores: tertii crudelissimi fuerunt: super eos romanis fuerunt potestiores. v **¶** Et rex fortis. i. sennacherib vel nabuchodonosor vel alexander vel augustus: x **¶** Dñabilis eorum ait dominus de exercitu. glo. cuius dicere est facere. S. ipse h. dicit ante eum fieret: qd ait quod fieret. Sol. cuius dicere est facere. i. qd defacili facit quod factum est ut quod loquitur: vel cuius dicere est facere qui vult: vel cuius dicere irrisum est facere. z **¶** Et arestet et c. Secunda pars p. vbi agit: ipsa de ariditate nisi: et sterilitate egypti: et desolatione habitatiuum dicens: Et arestet aqua de mari. i. mariotide. i. lacu quodam vtilissimo egyptiis: non solum in piscibus: veruetiam in gemis et multis alijs margaritis. Dicit etiam lac palustris a mari et otis: quod est pal. a **¶** Et flum. i. nilus: b **¶** Desolabis atque siccabis. i. habitatores egypti ex siccatione nisi desolabuntur. c **¶** Et deficiet flumina: cetera: vel nilus septemfluvius. i. i. septem rivulis diuisus. d **¶** Et attenuabuntur pmo: e **¶** Et siccabuntur tandem: f **¶** Riu aggerum: qd de turbidis aquis nisi implebantur. g **¶** Calam. i. canna siue arundo: h **¶** Et iucus: cuius visus magnus est apud egyptios: quod de ipso sit charta quod dicit papyrus: Unus se ptauginta trastulerunt papyrus: qd videlicet medullam: et non esse vacua: et non est vacua fragilis et cito marcescens. Unus Cassiod. Silua nilotica: arborum sine ramis: nemus sine frondibus: paludum decora cerasus: herbis durior: virgultis mollior: vacuitate plena: plenitudine vacua. i **¶** Harcelset: apter aq. defectum. k **¶** Fluibilis aliis: ab aq. vel iucis et herbis. l **¶** Riu a fonte suo nudabuntur. i. arefacto capiteriui siccabitur. Hieron. Metaphorice in lumine siccato regnum desolatum intellige: in rivis siccatis: duces desolati: in calamo et lenco quod fertiliissima est egyptus: intelligit absurditatem quod tunc deficiet. Haymo dicit: quod hypbolice loquitur prophet: ut imelitas tribulatio appellatur siccatio fluminum et ariditas calamo et iucorum: quod magnus visus est apud egyptios. Videl ad litteram forte fuit: Sepe enim p. ptores elementa deficiuntur: ut legis Sap. xliij. et xv. et xvi. et xvij. Et ita forsitan venientibus assyriis vel romanis vel chaldeis fones et riu siccari sunt. m **¶** Et ois sementis irrigua: p. v. vel

Esiae

irrigata aq. egypti: n **¶** Siccabit pre defectu humoris. o **¶** Arestet penitus: p **¶** Et non erit sementis: quod penitus deficiet: cu non habeat humor. q **¶** Et ingrebuntur. i. flebuntur. r **¶** Piscatores: quorum lucrum est in aquis. s **¶** Et lugebunt: siccitate aquarum: t **¶** Omnes mittentes hamum in flum. Hieronymus. i. in aquas turbidas: vbi piscis non potest vide re hamum: et ita decipitur.

i. et caput.

a **¶** Et pugnabit vir couersus ad fidem gladio verbi dei. b **¶** Contra fratrem suum non couersum. c **¶** Et vir couersus: d **¶** Contra amicum suum non couersum. e **¶** Ciuitas non couersa: f **¶** Aduersus ciuitatem couersam:

g **¶** Regnum malorum: h **¶** Aduersus regnum bonorum. Unus Matth. x. d. Non veni pacem mittere in terram sed gladium: Veni enim separare hominem aduersus patrem suum: et filiam aduersus matrem suam. Luc. xxii. c. Surgit gens contra gentem: et regnum aduersus regnum. Hieron. ix. b. Unusque a fratre suo se custodiat. Eccl. xxxvii. g. Gladius rniuscusque in fratre suu dirigetur. i. Paral. xv. b. Pugnabit gens contra gentem: et ciuitas contra ciuitatem: quia dominus conturbabit eos. l **¶** Et dirumpet spus egypti. i. sapientium mundi. k **¶** In viscerebus eius: et consilium eius precipitabo: ut non magna de se sentiantur: sed spumali gladio segari a mundo mente et moribus cognoscant suum consilium antiquum precipitatum et evanescendum esse a domino. Hic est primus gradus punctionis sui erroris cognitionis: secundus est eiusdem desertio. m **¶** Et interrogabut simulacra sua: et diuinos suos: et phytomes suos: et harcioles. Ad frater in aduentu domini in mundu siue in egyptum obmutescerunt demonibus et nullis prorsus daturis responsu querebantur obstinati quod haec fierent. Et hodie multi interrogant simulachra nominales theologos: qui habent nomen et scientiam theologie sine re: et diuinis. i. decretistas: qui mentem papae diuinam: et phytomes. i. physicos: qui de ventre loquuntur: et harcioles: qui aras erigunt: et balaam. i. pdcatores vanos: Et omnes hi in veris consilios deficiunt. Job. xii. c. Adducet dominus consilios in stultum finem: et iudicis in stuporem. s **¶** Et traditum egyptum. i. mundum: t **¶** In manu domino crudelium. i. demonum: qui torquebunt mundanos: ut discant non blasphemare: sicut dicitur. i. Timoth. i. d. Vel malorum platorum. v **¶** Et rex fortis diabolus eorum. i. diabolus: De quod dicitur. Luc. xi. c. Lusor armatur custodit atrium suum: in pace sunt omnia que possident. w **¶** Aut dominus de exercitu: cuius dicere facere est. Unus Ps. Dixit et facias sicut. x **¶** Et arestet aq. de mari. i. deficiet scia secularis: que in se amara est: et ad amaritudinem pducit eternam. a **¶** Et flum. i. diabolus: qd fluit omnia mundana. b **¶** Desolabis atque siccabis: i. aduentu domini. Mai. j. a. Incepit mare et excelsus illud. Et. i. illij. d. Qui dico profundo desolare et flumina arefaciuntur. c **¶** Et deficiet flumina: virtus quod p. inundabatur. Osee. iii. a. Non est misericordia: et non est veritas: et non est scia dei in terra: maledictum et mendacium et homicidium et furtum et adulterium inundauerunt. d **¶** Et attenuabuntur riu aggerum. i. diuinitas et gloria diuinitutis. i. Joh. ii. c. Transmunda: et cōcupiscentia eius. g **¶** Calam. i. iucus. i. sermo hereticorum vacuus: et hypocrita riu viro: marcescet. Job. vii. b. Nudus virere potest scriptus absque humore: te. h **¶** Audibilis aliis riu a fonte suo: et ois sementis irrigua siccabitur. i. ois hereticorum doctrina destruetur. q **¶** Et ingrebuntur pscatores egypti. i. heretici qui sunt contrarii pscatoribus euangelij. Matth. xii. d. Genite post me faciam vos fieri pscatores hominum. Hieron. xv. c. Ecce ego mittam pscatores multos et pscabunt eos. r **¶** Et lugebunt oes mittentes hamum occulentes deceptiois: t **¶** In flum per uersus pdcationis.

Ge capis. a **E**t expādētes rete sup faciem aquarū emarcescet. q.d. et minores pīscatores qī pīscant hamo: et maiores qī pīscant rētibꝫ plorabūt ppter fūminū siccitatē. b **C**ōfundent qī operantur linū: qz vbi nō est aq̄ non crescit linū. f **P**lectetes illud. i.purgātes v̄l cōponētes: Siue plectetes ad faciendū vestes sacerdotū idolorū: vel sage nas ad capiendū pīces. g **E**t texētes subtilia/ vestimenta vel vascula diuersi generis ex iūco: v̄l retia ex lino. h **E**t erūt irrigua ei. egypti. i **F**lactētia. Baymo dicit. i.arentia: k **D**ēs qī faciebat lacunas ad capiēdos pīces. Stulti pīncipes thaneos: sapiētes pīncipes thaneos: sapiētes pīncipes thaneos: sapiētes pīncipes thaneos: dedērūt consiliū insipiēs. Quō diceatis pharaoni/ fili⁹ sapiētiū ego: fili⁹ regum antiquoꝫ. v **E**bi nūc sūt sapiētes tui:

b mē: et expādētes rete sup fā ciē aquarū emarcescet. Confundent qui operantur linū: plectentes et texētes subtilia. Et erūt irrigua ei flactētia. ad capiēdos pīces. Stulti pīncipes thaneos: sapiētes pīncipes thaneos: sapiētes pīncipes thaneos: dedērūt consiliū insipiēs. Quō diceatis pharaoni/ fili⁹ sapiētiū ego: fili⁹ regum antiquoꝫ. v **E**bi nūc sūt sapiētes tui:

Lectio pars
p. 77. **S**tulti pīcipes tūc. Tertia ps vbi ostēdit qī adueniētibꝫ chaldeis vel romanis/ oīa magorū cōsilia egypti defecerūt dices: Stulti erūt: suple eo tpe: n pīncipes thaneos/ ciuitatī metropolis egypti: i qī moy/ les multa signa fecit. Enī Ps. Lorā patribꝫ eoz fecit mirabilia in tra egypti in capo thaneos. **S**apiētes cōsiliarij pharaoni: regis egypti: p **D**ederūt cōsiliū insipiēns. i. inutile: qz nihil pīfuit omne consiliū eoz: qui sapientes erāt opinione omniū egyptiorū. Deinde cōuertens sermonē suū pīpha ad cōsiliarios pharaonis/ irridendo inuehit in eos dices: q **Q**uō dicētis pharaoni: filius sapiētiū ego sū: suple: s **F**ilius regū antiquoꝫ. i. qua fronte audetis hoc dicere de cetero: Hoc em̄ dicebat vnuſqz pīpha roni: ego sum filius sapiētiū ut cōmendaret cōsiliū suū: vel qī iure hereditario se faceret cōsiliarij pharaonis/ eo qī pat el sūfueret cōsiliarij ei. Et ali⁹ dicebat: Eilli⁹ regū antiquoꝫ ego sū. q.d. tu debes ē assyrios v̄l romanos virilis pugnare: qz ego qī iuu te fili⁹ sū regū. Hieroꝫ. Egypti⁹ heroas. i. semideos magnos autores sic gētis fuisse factāt. i. isim deā magnā: et osirium maritū ei⁹ v̄l typhonē. **E**bi nūc sūt in necessitate hac. v **S**apiētes tui o pharao egypte: x **A**nnūci ent qī indicēt tibi si possūt: y **Q**uid cogitauerit do min⁹ exercitū: cui tu nō potes resistere: z **S**up egypti facere. a **S**tulti facti sūt pīncipes thaneos: qui putabant sapiētes. q.d. nō possūt hoc indicare: qz stulti facti sunt pīncipes thaneos. i. eoz stulticia innotuit qī pīus sapiēta crēdebat: b **E**marcerūt. i. defecerunt pī timore: c **P**ricipes mēphēos/ ciuitatī illi⁹: qī oīm magi cl artibꝫ deanta erat. Enī Hiero. q.c. Filii mēphēos et thaneos cōstu praversit te vīqz ad verticē. d **D**ecepērūt egypti pīcipes pīdicti. Egypti⁹ dico: e **A**ngulū pploꝫ ei⁹. Do re hebraico loquit: qī regnū vocat angulū pploꝫ: qz sicut angulū duos parietes cōlunget sub uno lapide angulari: ita regnū diuersos hoies sīb uno rege: et sīb uno iure viuēdi. Ul angularū pploꝫ egypti vocat memphi. pī firmitatē ei⁹. f **D**īs miscuit in medio ei⁹. egypti: g **S**pīm vertiginis. i. erroris: v̄l infirmitatē ppter quā patīs hō alienatione mētis: in qua oīa vidēt volū i gyru. Et sic factū est egypti⁹ pī tī more exercit⁹ assyriop̄ v̄l chaldeop̄ v̄l romanop̄. Tel spīm vertiginis/ vocat angelū qī pīst illi infirmitati: sicut dī spīrū luxurie/ v̄l spūs supbie. h **E**t errare fecerūt egypti⁹ sapiētes sui: k **E**nī omī ope suo: sicut errat ebrū: et vomēs. i. nesciebant qī faceret/ sīc nesciebant ebrū: et erāt in magna angustia/ sīc vomēs. l **E**po erit egypto op⁹. i. nō erit pīli i egypto: m **Q**od faciat caput et caudā. i. qī habeat pīcipiū aut fine. Et qī faciat: n **I**ncur uante aut refrenante. i. qī deceat senē incuruatu senio;

vel iuuenē lascivientē et indigentē freno. q.d. Ita emarcescet sapiētes egypti adueniētibus assyriis v̄l chaldeis/ qī nullum consiliū erit utile ibi: qī senibus vel iuuenibꝫ cōuenire possit.

In die illa

vīserē pīdicationis. a **E**t expandētes rete/ apte et publice salsa loquētes.

b **S**up faciē aqīrū

egyptiacap. i. in syna-

goga satbānē extra-

hētes deceptorū gre-

ges: c **E**marcel-

cēt/ veritate euāgelij

vbiꝫ pīdica. Et hoc

est cōtra falsos pīdica-

tores: qui verbis suis

decipiunt auditores.

Prover. xxix. a. Hō

qui blādis fictis ser-

monibꝫ loquīt cū ami-

co sūo: rete expandit

pīdibꝫ ei⁹. d **C**on-

fundent ignomini-

ole: e **Q**ui operā-

tur linum/ simulate

sancitatis. f **P**lectetes et terētēs subtilia/ argumenta

ad decipiēdu simplices. Hoc ē ū subtiliātes theologos: qui

dūmittūt grossā veritatē pī subtili vanitate. b **E**t erūt irri-

guā ei⁹ flactētia. i. flores doctrina hereticop̄ v̄l mūdanop̄

arehet florete doctrina christi. k **D**ēs qī faciebat lacu-

nas. i. tractatus vanos: l **A**d capiēdos pīces: id est

curiosos auditores. Hieroꝫ. Hō nos iuxta sensum pīces in-

terpretati sum⁹: loco pīscū et in hebreo et in cūctis interpretibꝫ

ponūt aī: vt ab historiā trahamur ad tropologiā. m **S**tu-

ti pīncipes thaneos. i. heretici vel hypocrite/ vilitatē et

būilitatē exteri⁹ pītētes. Thani⁹ em̄ mādans būilia/ vel

mādatū būilitatis interpretat. o **S**apiētes pīsiliarij pha-

raonis. i. diaboli qī dissipator est ecclī militātis/ et diuulsus

ab ecclī triūphāt: p **D**ederūt cōsiliū insipiēs. i. vt

plus corp⁹ qī animā curer: pīplentia futuris pīponere/dicētes:

i. xxii. d. Comedam⁹ et bibam⁹: cras em̄ moriemur. Sap. ii.

b. Elēnite fruamur bonis qī sūt. q **Q**uō dicētis phara-

oni/ o heretici et hypocrite: r **F**ili⁹ sapiētiū ego: fili⁹

regū antiquoꝫ. i. ego habeo scientiā scīpturaz cū sapiētiā

seculari: aut cū vite sanctitate: Mā stultā fecit de⁹ sapiētiā h⁹

mūdi. i. Cor. i. c. **E**bi nūc sūt sapiētes tui/ o pha-

rao: qī pītēbat ecclī simplicitatē. i. Cor. i. c. Ubi scriba: vbi

cōquisitor hui⁹ seculi. x **A**nnūciēt et indicēt tibi qī co-

gitauerit dīs exercitū sup egypti⁹. i. qī sit factur⁹ i

cōlummatiō seculi. Hoc nolūt ipī cogitare needū annūcia-

re qī sit in fine amatoribꝫ mūdi. a **S**tulti facti sūt pīn-

cipes thaneos/ heretici/ hypocrite/ falsi theologi: qī puta-

banū sapiētes. b **E**marcerūt pīncipes mēphēos. i.

legistē et decretistē soli eloquētē studētes. Dēphis em̄ iterp̄

taf̄os vel ex ore. O see. ix. b. Egyptus cōgregabit eos et mē-

phis sepeliet eos. i. eloquētē oris eoz erit causa pīfisiōis

et pīpetue sepulture eoz. d **D**ecepērūt egypti⁹ isti sapi-

tes. i. mūdi e **A**ngulū pploꝫ ei⁹. i. regnū mūdane sapiē-

v̄l romā vbi pploꝫ ex oī pī mūdi cōueniūt. f **D**īs miscuit

in medio ei⁹ spīm vertiginis. i. pm̄isit sapiētes hui⁹ mū-

di infatuari. Enī Ro. i. c. Euāuerūt in cogitationibꝫ suis: et

obscuratū ē insipiēs cor eoz: dicētes em̄ se eē sapiētes: stultis

facti sīt. h **E**t errare fecerūt sapiētes: i **E**gyptū. i. mūdi.

k **A**n omī ope suo sic errat ebrū⁹ et vomēs/ qī habet ra-

tionē sine vīu: et dolore cū ignominia. Abacuk. q. d. Bibe tu-

et cōsopire: et circūdabit te calix dextere dīs: et vomit⁹ ignomi-

nię sup glorī tuā. Job. xii. d. Palpabūt qī in tenebris et nō

ī luce: et errare eos faciet qī ebrūos. j **E**t nō erit egypto

opus qī faciat caput et caudā icuruante et respre-

nante. Caput ē platus: cauda teges turpidū est aduocat̄

eius: incuruās et refrenās ē officialis. S. ix. c. Disp̄det dīs ab

Libri

a In die illa captiuitatis egypti p assyrios vel chaldeos vñ romanoꝝ qñ miscerit dñs spm vertiginis i medio egypti.
b Erit egypti qñ miscerit dñs spm erroris in medio mudi:
c Et stipebūt admirādo factū iopinatū: o
d Et timebūt a facie cōmotionis man⁹ dñi exercituū
.a supplicio vindicēt cōmotę a dño p sen/ nacherib vñ nabucho/ donos: vñ romanoꝝ.
e Danū dico: e Quā ipse mouebit dñs/ sup eā. i. sup egyptū.
f Danū dicit vndictā sumptā de egyptiis p assyrios vel chaldeos vel romanos. f Et erit fra iuda egypti/ pto i pauore nimis

.a egypti ita tunidi erūt q̄ iudeos sibi sblectos timebūt; ne. s. insurgāt cum aduersariis cōtra eos. i. Ois q̄ illi⁹. i. terre iude: k Euerit recordar⁹ de egyptiis: l Pauabit a facie cōsilij dñi exercituū: qd ipse cogitauit sup eā. egypti. i. vi delere p assyrios et chaldeos et romanos. q. d. tūc recordabunt egyptiis sibi hēc mala accidisse: qz iudeos a cultu dñi retraxerunt, pmitēdo eis auxiliū et p̄silū. m

Quarta pars **d** In die illa. Quarta ps vbi agit de descētu iudeor⁹ in egyptū et edificatiō templi. Dicūt em quidā q̄ onias nōdū sacerdos magni oni⁹ fili⁹, ppter discordias et dissensiōes q̄ erāt i iuda cū magna inſtitudine iudeor⁹ descēdit i egyptū: et i heliopolis templū edificauit iuxta similitudinē templi qd erat i hierlm/ volēs implere ad litterā hoc vaticinū esalē: sed faciens cōtra illud p̄ceptū dñi. Deut. xii. a. Mō edificabitis mibi altare p oēs vibes vestras: s̄ i loco q̄ elegero. Et hē: m In die illa post descēsum oni⁹ in egyptū z̄. Ita exponit May. in quadā Blo. Facili⁹ posset exponi et familiari⁹ littere. Motādu iugis q̄ sub iechonia multi de duabus tribubus ad consilium hieremiq̄ tradiderūt se nabuchodonosor: et trāstati sunt in babylonē. Et hēc trāstatio dicis p̄rie trāsimigratio babylonis. Post sub sedechia capta est hierlm/ et duę trib⁹ captiuitate in babylonē: q̄ p̄rie dicis captiuitas babylonica: multi tamē remāserūt cū hieremia in hierlm: quibus nabucardan p̄fecit godoliā: q̄ postea hismael interfecit: propter qd timentes iudei descēderūt in egyptū cōtra cōsilium hieremiq̄: qui tamē cōpatiens eis iuit cū eis. Et hi quicq̄ ciuitates habitauerūt: quaz vna dicis heliopolis: aliq̄ quartuoz iuxta rinocorū fluuiū sūti sunt. Et s̄ in hoc sic legit lra: m In die illa captiuitatis. s. duab⁹ tribub⁹ et mortuo godolia: n Erit quicq̄ ciuitates in terra egypti loquētes lingua chananea. i. syra: que lingue chananea valde vicina est. Sc̄om Iosephū lingua chananea p hebreā accipit: qz chanaan ē in tra p̄missiōis. Quidā tñ dicūt nabuchodonosor syros et arabes trāstulisse in illas ciuitates: et eos vsc̄ hodie lingua p̄priā retinuisse. q Erit iurātes p dñi exercituū nō per idola: q. d. cultores dei erūt illi nō idoloz. Deut. vii. a. et. x. d. Dominiū dñi tuū timebis: et illi soli seruies: ac p nomen illi⁹ iurabis. Matth. v. e. Reddes dño iuramenta tua. r Luitas solis vocabit vna. i. heliopolis. Helios em̄ sol dī: et polis ciuitas. s In die illa cū reliquę habitabūt i illis ciuitatib⁹: t Erit altare dñi in medio terre egypti. i. in heliopolis qd edificauit onias: q̄ cū reliqui⁹ duarū tribuū descendit in egyptū. Unde non fuit ille onias de quo agit. h. Machab. iii. e. que occidit andronic⁹ antiochis ad sugestio/ nem menelai.

Dystice **a** Israel caput et caudam incurvantē et refrenantē. Quere ſ. j. b. Om̄e caput languidū et om̄e cor m̄eres: a plāta pedis vsc̄ ad verticē nō est in eo sanitas. a In die illa qñ dñs miscuerit spm erroris in medio mudi: b Erit egyptus qñ m̄ieres. i. molles et effeminati. Ociū mollices vestiuū balneai vnguentia cōpositio capillorum: ista sunt signa mulieruin: que hodie etiam in clericis manifeste videntur. Mu/

Esiae

quid & mulieres sūt: Maū. iii. c. Ecce ip̄plus tuus mulieres i medio p̄lūtui. c Et stipebūt et timebūt mulieres egypti: d A facie cōmotionis man⁹ dñi exercituū. i. a p sentia vndictē dñi: e Quā ipse mouebit sup eā egyptū. f Et erit terra iuda: i. scia scripturaz lex. p̄phetei euāgelia: g Egy pto. i. mūdo: h In pauore vel festivitatē: alia lfa. i. qñ he retici vel mūdanū sapientes suū cognoscēt errorem: tunc gaudebūt parū et pauebūt vidētes veritatē scripturę. Hiero⁹. He li⁹ ē vt reor p̄p̄iū rephēdere errore q̄ dñ erubesco impiā i erore manere. Ubi trāstuli: Erit fra iuda egypto i festiuitatē: in hebreo legis aggo: qd interprati p̄t festiuitas: vt aggeus festiuū: et timor: et hoc meli⁹. q. d. meli⁹ est in pauore q̄ in festiuitatē. Terra iuda religio est: quā vidētes ſeculares pauet dicētes: Si religiosi fratres tot et tanta sustinēt pro regno dei: quid erit de nobis: Ezech. xlviij. c. Fili homis ostēde domui israel templū: vt cōfundant ab iniqtatib⁹ suis. Zach. iii. c. Audi ielu ſacerdos magne tu et amici tui q̄ habitant corā te: qz viri portendētes sunt. ſ. viij. d. Ecce ego et pueri mei quos donauit mihi dñs in signū et portentū in israel. i Ois q̄ illi⁹ fuerit recordar⁹ pauabit a facie p̄silij dñi exercituū: qd ipse cogitauit sup eā. i. heretic⁹ vel peccator cū errore ſuū intellekerit ad recordationē viri ecclasiastici pauabit. m In die illa post dñi passionē: n Erit quicq̄ ciuitates. i. quicq̄ ſenſus homis ſilus audit⁹ gust⁹, olfactus tactus. o In terra egypti. i. in mūdo: p Zō quētes lingua chananea. i. lingua cōmutata de malo in bonū: vel de bono in meli⁹. implentes illud apli. Eph. iiiij. g. Ois ſermo mal⁹ de ore vefro nō pcedat: sed si q̄ bon⁹ ē ad edificationē fidel: vt det gratiā audiēt⁹. q Erit iurātes p dñm exercituū. i. recordātes dei om̄ipotētis nō dēmo/ nū. H̄i ſunt q̄ de virtutis tranſeūt ad virtutes: vel de virtute in virtutē: donec videat dñs deoꝝ in ſion. Hiero⁹. Ocul⁹ laſciuens: auris pruriēs: olfactus odorib⁹ ſeruēs: gustus ſaporibus gaudēs: tact⁹ ūmūdus: lingua loquit⁹ egyptiaca nō chananea. Et ocul⁹ loquit⁹ habeat Threni. ii. f. Mō taceat pupilla oculi tui. Itē. iiij. f. Oculus me⁹ afflit⁹ ē nec tacuit. De aure q̄ loquit⁹ Job. xxix. b. Auris audiēs beatificabat me: et oculus videns testimoniu reddebat mihi. De olfactu. ſ. i. d. Quiescite ab hoie cui⁹ ſpus in narib⁹ ei⁹. De tactu: Prover. vij. b. Erit pede digito loquit⁹. De gustu: Job. iiij. c. Quodā vinciūt parū ſine moleſtia nō exaudierūt vocē exactori. i. gule ſue ventris. Et nota ſpūaliter idem eſſe quicq̄ ciuitates ſodomorū: Gen. xliij. a. quicq̄ ciuitates philistinoꝝ. i. Reg. vi. a. quicq̄ ciuitates egyptiōꝝ: vt hic: quicq̄ iuga boū emp̄toꝝ: Luc. xliij. d. quicq̄ viri m̄lieris ſamaritanę: Job. iiij. c. quicq̄ reges quos ſuspendit Josue. x. c. quicq̄ reges q̄s captiuo duxerūt alij q̄tuoꝝ reges: Gen. xliij. b. quicq̄ virgines ſatuę: Matth. xxv. a. quicq̄ ſratres diuiliſ: Luc. xvij. g. Ecōtrario ſūt quicq̄ libri moysi: quicq̄ ſtōlē beniamin: Gen. xl. f. quicq̄ prudentes ſgines: Matth. xxv. a. quicq̄ talēta tradita bono ſeruo: Matth. xxv. b. quicq̄ panes dñi: Job. vi. a. quicq̄ cubiti altaris moysi: Exo. xxvij. a. quicq̄ cortine tabernaculi: Exo. xxvij. b. quicq̄ cubiti alar̄ cherubini. i. Regl. vi. c. quicq̄ portiū pſcine hierūm: Job. v. a. quicq̄ verba apli. i. Cor. xliij. d. r Luitas iolis vo/ cabit vna de quicq̄ ſilus: qui ſolis bñficio cōſumat. Luitas etiā ſolis dici p̄t aia iusti clauſtrū ecclesia: quā verus ſol illustrat radiis gratiar⁹. s In die illa post dñi passiōne: t Erit altare dñi. i. fides: ſup quā oia bona sanctiſicant dño: v In medio terre egypti. i. in medio mūdi. Uel p altare illud intelligit oia altaria: q̄ poſt dñi passionē ſuerūt in ecclēijs

Gnem menet. a **E**t titul^o dñi iuxta terminū eius. i. tempū dñi ad dorsū altaris qd erat ib^o diuo. Dic̄t autē tēplū illud titulus triūphalis: q̄ si signū triūphi dñi quē habuit in educēdo filios Isrl de egypto. Tiel forte aliquē titulū p̄conia- lē vel memoriale iuxta altare posuit onias. Sed de hoc nihil dicūt Glo. ad litterā: sed totū ad mysteriū

Multiplex titulus. St. fin

referūt. Scindūm tñ est q̄ est titul^o p̄conia/ lis: q̄ solet scribi i por-

Bis nobiliū ciuitatis vñ in cyp̄is victorum. Exo. xliii. a. Edifica uit altare moyses ad radicē montis et duo decim titulos p̄ duo decim trib^o Isrl. Item titul^o memorialis: qui sit in memoria mortuorū sup sepulchra eo- rū. Ben. xxxv. c. Hic

est titulus monumenti rachel. Item titulus triūphalis ar- cus: in quo depingitur triūphus habitus vel erectus in si- gnum triūphi. Ioh. xix. d. Scripsit autem et titulum pi- latus et posuit super crucem. Item titulus gratificationis. Ben. xxvii. d. Erexit iacob lapidem in titulū. Item titulus primordialis: qui preponitur libris: vt Ps. dauid: vel Oⁿ egypti. Item titulus euāgelice doctrine: vel opationis bo- ne: vt hic. Et titul^o inanis glorie. h. Regl. xviii. d. Vocauit titulū noī suo: et appellat mar^o absalon. Et titul^o adulatio- nis. Ezech. xxxix. d. Cu^o viderint os homis. i. forte op^o/ sta- tuent iuxta illud titulū. Et titul^o idolatrie. Levit. xxvi. a. Nec titulos erigit: nec insignē lapidē. Item titul^o supplici-

Numeri. xxix. g. Confringate titulos. c **E**t erit altare vel titul^o sive templū: d **I**n signū et testimoniū dño exercituū in fra egypti. i. q̄ iudei colunt dñm: q̄ ei altare et templū edificauerūt i egypto. g **C**lamabūt em̄ iudei: b **A**d dñm: nō ad idola: i **A** facie tribulāt nabuchodonosor: vñ antiochi epiphantes: fm p̄ma expositionē. k **E**t mittet eis saluatorē et ppugnatorē q̄ liberet eos: cyrū et dariū: vel pot^o iudā machabeū. l **E**t cognoscet dñs ab egypto. i. a iudeis q̄ erūt in egypto: et enī a multe egyptiis ad iudaismū cōuersis. Usi sequis: m **E**t cognoscet egyptiis dñm i die illa: cū iudei fuerint liberati per cyrū vel iudā machabeū. o **E**t colēt eū in hostijs/ pa- cificis: vel p̄ peccato. p **E**t in munerib^o: q̄ gratis offere- bant dñs: vel que sibi inuicē mittebāt iudei q̄ erāt in hierlin et i egypto. q **E**t yota voulēt dño et soluēt ne sint rei votoz. s **E**t p̄cutiet dñs egyptū plaga: p̄ anti- ocbū: q̄ fere totā destruxit p̄ter q̄tuor ciuitates: vel p̄ roma- nos. v **E**t sanabit eā: et reuertenf egyptū. i. iudei q̄ erāt in egypto: et enī qdā egyptū cōuersi cū eis: ad dñm: 3 **E**t placabit vñ placebit eis dñs: vñ cōuersio eoz: a **E**t sa- habit eos dñs. i. a tribulatiōib^o liberabit. b **I**n die illa.

Quinta pars. Quia p̄ vbi agit de cōcordia nationū in aduentu dñi: ante enī numia erat discordia. Nā alexander magn^o qui monarcha extiterat: in morte sua q̄tuor reges instituit: sub quib^o fuerūt aliij octo reges: ita q̄ quelibet regio suum regulū habebat: et erant ita discordes q̄ nullū omnino cōmentū siebat de vna gente ad altam: et cōtingebat q̄ iudea que erat quasi media: modo erat sub assyriis: modo sub egyptiis: modo sub syris: modo sub alijs: vt legitur. i. Machab. viii. et. ix. Sed circa aduentum domini tanta fuit pat sub augusto octauano q̄ cōmentū siebat adiuuicē: et assyrii et egyptiis p̄cordes erāt sub romano imperatore: et iudacis populus tertius erat sub eodē similit seruēs. Et h̄ est: b **I**n die illa: notabilis. i. expecta- ta. i. in aduentu domini: c **E**rit via de egypto in assy- rios: quo rū regio erat ab euphrate v̄sq ad tigrim: vnde ly- ria pars est assyriæ. e **E**t intrabit assyrius in egyptū: q. d. tutus erit trāsus de uno regno ad aliud. f **E**t egyptiis in assyrios: intrabit: vel transibit securus. g **E**t

seruient egyptiis assūr: nō q̄ post aduentū domini et do- minū romanorū egypti fuerint subiugati assyriis: sed q̄ syri milites erant cū romanis q̄ custodiebāt egyptū: et ita egyptiā grā romanorū fuerūt syris: Uel forte vtraq̄ ges sibi iuicē fūtebat reciprocādo commertia mutua. i **I**n die illa p̄ aduentū dñi dñstantib^o romanis toti mundo.

L Erit Isrl

Efuerūt in ecclesijs mystice

et uiuerium mūdum

dispersis. a **E**t ti-

titul^o dñi: subscriptus

cruci litteris hebraicis

grēcis et latinis: Jesus

macaren^o rex iudeor.

Boh. xix. d. b **D**ux

terminū ei^o. i. fidei

vel mūdi. Et titulus

dñi iuxta terminū mū

di est euāgeliā sive

apostolica doctrina: q̄

est v̄sq ad terminos orbis terrarū. Unde Ps. In omnē ter- Ps. 18.

ram exiuit sonus eoz: et in fines orbis terre verba eoz. Item

titulus dñi iuxta terminū fidei est operatio bona: vñ imitatio

passiōis dñi: q̄ iuxta extēsionē fidei extēdi debet. c **E**t erit

altare vñ titul^o: d **I**n signū et testimoniū crucis passiōis

resurrectiōis: e **N**ō exēcituū. i. christo: q̄ dñs exēc- Ps. 18.

tib^o angelorū. f **I**n tra egypti. i. omniū gentiū q̄ hic no-

mīne egyptiis accipilunt: ppter tenebras ignorantię et culpę in

quib^o erāt. Clericos titulū habet in capite. s. consūra: in signū

abiectionis tēporaliū. Leuit. xx. d. Ego dñs qui separa vos

a cēlis populis. Sepate q̄ et vos immūdū ab īmundo ne pol-

luatis aias vestras. Papa titulū seruitutis habet i sigillo.

Principes titulū in sigillis iuxta terminos possessionū sua-

rū. Verbi gratia: Rex anglie: dñs hyberniæ: dux normannie

et. Paulus titulū hūilitatis habet in tredecim epistolis: in

quartadecima nullū habet. Christ^o etiā titulū habet in femo-

re: Rex regū et dñs dominatiū: Apoc. xix. c. g **C**lamabūt

em̄ apostoli et martyres in cordib^o suis: h **A**d do-

minū: qui clamore cordis exaudit: i **A** facie tribulā-

tis. i. a p̄sentia p̄secutiōis et tribulatiōis: que tēpore ap̄lor et

martyrū inualuit: et inualebit tēpore antichristi. Judic. iij. b.

Clamauerūt filij isrl ad dñm: qui suscitauit eis othoniel. t.

dei responsum. k **E**t mittet eis saluatorem et ppug- Ps. 18.

natorē q̄ liberet eos. i. auxiliū dñi: qui quoties auxiliat

in tribulatiōe: roties mittit quodāmodo a patre. l **E**t co-

gnoscet dñs ab egypto. i. a mūdo cognitione fidei. m

Et cognoscet egyptū. i. sanctoz p̄secutores: n **D**ñm

in die illa: cū fuerint p̄tute dñi supati et ideo pueri et libera-

ti. Diere. xxxi. f. Et gētes oēs cognoscet me dicit dñs a mi-

nimo v̄sq ad maximū: q̄ sp̄tibor iniquitatib^o eoz. o **E**t

colet eum in hostijs sp̄tibor. i. oratione et deuotioe.

p **E**t in munerib^o: i. gratuitis oblationib^o. q **E**t yot-

a voulēt dño. glo. sicut in baptismo: r **E**t soluēt

ne sint rei. Ps. Clouete et redditē dño deo vestro. Eccl. v. a. Ps. 75.

Si qd voulisti deo ne morerl reddere: displicet em̄ ei ifidelis

et stulta p̄missio. s **E**t p̄cutiet dñs egyptū. i. marty-

res qui pauloante fuerāt de mūdo: t **P**lagā martyrii:

v **E**t sanabit eā: in generali resurrectiōe: vel i ipsa passiōe

martyrii illos pro plaga coronādo et eterna sanitate fouēdo.

x **E**t reuertenf p̄ penitentiā egyptū. i. peccatores q̄ a deo

recesserāt: y **A**d dñm: qui patēter expectat p̄tōres et cle-

mēter suscipit penitētes. z **E**t placabit eis venia tribu-

endo. a **E**t sanabit eos: a peccatis eoz: in p̄senti p̄ gra-

tiā: et futuro a corruptiōe mortalitat^o p̄ gloriam. b **I**n die illa.

i. in aduentu dñi: c **E**rit via. i. liber trāsī: d **D**e

egypto in assyrios: couertendos p̄dicatione egyptiorū q̄

p̄mo crediderūt. e **E**t intrabit assyrii cōuersus: in egyptū

lā p̄uersā: vt eos d̄ ibi remāserāt ifideles p̄uertat: et tādē

veniat parī i iudeā. g **E**t fuēt egyptiis p̄uersi: h **A**ssur:

Id est assyriis p̄dicādo vt lucifaciāt christo. i **I**n die illa.

s. 4. v̄q̄ h̄b̄c sicut

Libri

Erit isrl tertio et assyrio. q.d. nō erit willis v^l sub istis ut p^os; sed cū illis seruer romanis. **B**ñdictio in medio t^re. i. in bierlm. v^l in iudea: q̄ est mediū mudi: et inedia int̄ egyptios et assyrios. Erit p^olo. **L**ui bñdixit dñs exercituū: a q̄ p̄ maledicebat. i. maledic^t reputabat: **D**icēs: hoc q̄d se-
quit: f **B**ñdixit^t p^oplis me^t egypti. i. **E**lla erit israel tertius egyptio
et assyrio: benedictio in me-
dio terre: cui benedixit domi-
nus exercituū: dicēns: Be-
nedictus popul^t meus egypti:
opus manuū me^t assyrio. i. acq-
sitione. i. assyri^t sit op^t
tassytus manuū mear^t: qz i ei^t
cōuersione p̄cipue de-
mentia suam domin^t
demonstrauit. h **H**ereditas autē mea
reditas autē mea
isrl specialiter: qz ibi na^t est dñs: ibi nutritus: ibi passus: ibi
mortu^t: ibi resurrexit: ascēdit: et oia redēptio nostrē myste-
ria consummavit. Ad litterā has tres regiones. i. egyptū/ as-
syriā/iudea bñdicendas p̄dicit esaias: qz p̄ omib^t/ monachis
et heremitis et religionib^t multis abūdauerūt: vt legis in vitas
patrū: et in vita pauli quā scripsit Hiero^t. Aliq̄ sic legūt hāc
litterā: f **B**ñdixit^t popul^t meus egypti. i. quē eduxi
de egypto. i. p̄plus israelitic^t. g **E**t opus manus mea-
rū assyrio. i. i. exercitu assyrior^t quē p̄ angelū interfecit sil-
centū octogintaquīg millia. h **H**ereditas autē mea isrl.
Hoc si mutat. Prior l^ata melior ē: qz de hac nulle s^t gloſe.

Mystice v^l q̄n̄ bēc fieri. a **E**rit israel. i. iudei credētes in christū:
b **T**erti^t egyptio et assyrio in p̄dicatiōe fidei: vt eos ad
rectitudinē fidei p̄fecit cōuertat. Sicut em̄ fermentū in suum
saporem totū massam traçcit: ita iudei credētes amaritudinē
infidelitatis illoꝝ i sapore recte fidei trāstulerūt. Et bñ potue-
rūt hoc facere: qz: c **B**ñdixit in medio terre erit. i.
gens iudaica q̄ est in medio terre bñdices: d **L**ui bñdixit
dñs exercituū: iā i aplis et alijs fideliib^t: qz de sion exhib-
it specialit: qz in ipso maxime clementia suā demōstrauit dñs.
b **H**ereditas autē mea isrl q̄ mente recta deū cōspicit: q̄
solus pōt dicere: dñs p̄s mea: Numeri. xvij. c. Hete. x.c.
Israel virga hereditat^t ei^t. Zach. viij. c. Sic eratis maledi-
ctio i getib^t: sic saluabo vos et erit bñdixit. Est autē bñdixit
ip̄alis abundantie. Gen. xxvij. f. In pinguedine t^re erit bñ/
dictio tua. Itē bñdixit grati^t. Ps. Preuenisti eū in bñdixit
Ps. 64. onib^t dulcedint. Itē bñdixit glori^t. Ps. Bñdices coronē
anni benignitatis tue. Item bñdixit blasphemie. Job. ij. c.
Ps. 9. Bñdixit deo et morere. Itē bñdixit adulatiois. Ps. Laudat
peccator in desideriis aīs suē: et iniquus bñdixit.

Eanno quo ingressus **E**xpo. Ca. XX.
est r̄c. In capitulo p̄cedenti p̄phauit esaias euer-
sione egypti: qz p̄missione sui auxiliū auerterat duas
trib^t a spe et a cultu dei: ppter qd̄ esaias spe p̄phauit eis. i.
duabus tribub^t euersonē egypti: vt sic auerteret eas a cōf-
dētia et amore egyptior^t. Et cū spe, p̄phasset h̄ esaias p̄bor/vo-
luit dñs vt idē p̄pharet facto. An̄ p̄cepit ei vt trib^t dieb^t am-
bularet nud^t corā hierosolymittis et discalciat^t et ciuitatē: qz̄
hoc ipso facto diceret: Sic me vidistis corā vobis incedente
nudū et miserū: sic erit egypti calamitosi et erūnosi trib^t an-
nis: qz diē p̄ anno dedit mūdi de^t. Dividit autē h̄ capitulū in
duas p̄tes. In p̄ma determinat t̄ps i q̄ p̄cepit hēc dñs esaias. s.
t̄pe q̄ rex assyrior^t misit thartā p̄ncipē militiē suē ad subuerte-
dā aōtū/ ciuitatē philistinor^t vñā de quicq̄ p̄ncipaliib^t. In se-
cūda exponit parabolē facti sui hierosolymittis. i. qd̄ significet
q̄ nud^t et discalciat^t ambulauit: ibi: **E**t dixit dñs r̄c. Mota:
Et h^amo q̄ hic ponit expositor opinioes diuersas. i. Hiero^t, dicit regē
assyrior^t senomiu. i. sex nominū: et vocatū theglathp̄balasar/
et salmanasar/ et semachetib^t et s̄eraddon/ et pbul/ et sargon.

Esiae

Nō eis verisimile fuit q̄ in tam breui t^re. s. decē annis sex re-
ges fuissent in assyria. Alij cōcedit q̄ sex ibi fuerint reges su-
bi succedētes: qd̄ magis vident velle historię: quoꝝ vn^t fuit
sargon/ q̄ misit thartā p̄ncipē militiē suę subuertere acotū: q̄
subuersa p̄cepit dñs esaiē h̄ qd̄ dictū ē. Dic̄ igf: **I**gn an-
no q̄ ingressū ē thar-
tan/ dux exercitū re-
gis assyrior^t. k **I**n
aōtū / ciuitatē po-
tēsumā palestinor^t.

Lū misisset euz sargō rex assyrior^t et pugnasset
contra aōtum et
cepsisset eaz: in t^re
illo locut^t est dñs
in manu esaiē filij
amos. i. ope verbis
concordat. Non em̄
verbis solū: sed etiā factis loquunt^t. p̄p̄: o **D**icēs: Glade
et solue saccū de lūbis tuis. i. ciliciū. Hic em̄ est habu^t
p̄p̄ plangētis peccata ip̄li. Solue/dicē. i. laxa: vt. s. appare-
ret ciliciū q̄ erat indur^t. Uel solue. i. exue: s̄m Hieronymū.
Et calciamēta tua tolle de pedib^t tuis. Et dictū
est moysi Exo. iij. b. Solue calciamēta de pedib^t tuis: locus
em̄ i q̄ stas tra sancta ē. **E**t fecit sic: vadēs nudus et
discalciat^t trib^t dieb^t. Hiero^t. Mira obediēta solo cili-
cio induebat vir nobilissimū: vt hebrei tradūt: culus filii rex
manasses accepit in cōiugē: nō erubuit nudus incedere: nibil
honesti^t iudicās q̄ deo obedire. **E**t dixit dñs. Secūd^t pan-

In anno r̄c **M**ystice: Sargō q̄ iterptāl p̄nceps horo
ru/diabol^t ē: q̄ mudi delitias exhortat: Cui filis ē achab: q̄ vi-
neā naboth i horū oley vtere cupiebat. iij. Regl. xxi. Thar-
tā iterptāl turrī v̄l suphiu^t v̄l elōgās: et significat oēs mlos
deū munitos: et alios falsis suggestiōib^t a deo elōgātes. Aōt^t
iterptāl ignis generatiōis: et significat oēs illos q̄ libidini va-
cāt. Tales em̄ defacili expugnat rex assyriorū. i. diabol^t. Eo
t̄pe esaias. i. q̄libet iust^t iduit solo cilicio: vt plāgat eos q̄ p̄ lis-
bidinē a diabolo capiunt. **E**t discalciat^t incedit: vt calcer sup
serpētes ignitos. i. oia q̄ inflāmāt ad p̄cm̄: q̄ sunt in heremo
hui^t vīte: et in se extinguat ignē libidinis q̄ alij vulnerati a dia-
bolo capiunt. Et h̄: **I**n anno q̄ ingressus ē thartā. i.
diaboli satellites. k **I**n aōtū. i. mudi igne libidinis accē-
sū. **L**ū misisset eū sargon rex assyrior^t. i. diabol^t rex
supbor^t. Job. xl. d. Ip̄se eū sup om̄s filios supbie. m̄. **E**t
pugnasset h̄ aōtū et ceppisset eaz: p̄ maxima pte. n **I**n
t̄pe illo locut^t ē dñs i manu esaiē filij amos: qz veri
p̄dicatores q̄ sūt missi a dñs/meli^t factis q̄ vñbis loquunt^t cū
petōres a diabolo capiunt. Mota: **E**t ann^t culpe. Luel. xii. b. **M**ultiplex ann^t
Ecce anni tres sūt/cordis/oris/opis: ex q̄ veniēs q̄ro fructū i
fculnea hac: et nō inuenio. Itē ann^t penitēcie. i. lxi. a. Ut p̄di
carē anni placabile dñs. Itē ann^t iustici^t. s. xvii. d. In trib^t
annis q̄si anni mercennarij auferet glia moab. Itē ann^t ḡf.
Job. iij. a. Nō cōpōte*f* i dieb^t anni: nec numerel in mētib^t.
Itē ann^t ḡf. P̄s. **E**t annos etnos in mēte habui. In p̄mo
vñsūt petōres: in secūdo incipētes: i. tertio pficiētes: in q̄rto
appropiquātes: i. quarto puenētes. **D**icēs: Glade/ao. p̄
Et solue factū: q̄ Saccū de lūbis tuis/ vt apparet in
exemplū alijs et signū doloris. **E**t calciamēta tua. i.
opa mortua: s̄. Tolle de pedib^t tuis. i. de affectu mō
solū de manib^t. In h̄ significat q̄ null^t intrabit trā sanctā ad
quā intēdūt sancti/nisi nud^t a corruptiōe mortalitatis/ et ha-
bitu penitentie. iij. Regl. ij. b. Helias exutus ē pallio: id est
onere peccari. Hoc idē significat ē. Exo. iij. b. vñ dictū est
moysi: Solue calciamēta de pedib^t tuis: loc^t em̄ in q̄ stas tra
sancta ē. **E**t fecit sic: hilari/ celeris/ liberis: in quo p̄fecta
obediēta innuit: qz nō solū p̄ceptū: s̄ sic p̄ceptū fuit dñ fecis-
se/ vere/ obedire. v **G**lades nud^t/ vestib^t penitēcie: et cor-
ruptiōe mortalitatis: vñ nudar^t p̄p̄a mudi. **E**t discalci-
atus/opib^t mortuis. **E**t dixit dñs: Sicut ambula-
vit scrūs incus

G da pa vbi ostendit dñs qd significet q esaias nudus ambulauit. s.
q egyptij nudi et discalciati duceretur captiu. Et h. e. Et dixit
dñs bierosolymitis: a **Sic** abulauit seruus meus esaias
nudus et discalciatus: triu annorum signum et portentum erit
sup egyptum et sup ethiopiā: captiuadas. i. dies quibus esaias
nudus ambulauit signi
ficat tres annos capti
uitatis futurę sup egyptum et ethiopiā: non q
tribus annis iuerit nudus
esaias: sed dies per anno
ponit: sic ezechiel p.
q dormierat xl diebus
sup vnu latus: et xxx.
diebus sup aliud latus:
in dñi iussionē: in si
gnū. lxx. anno p. capti
uitatis iudee: statim o
culi est et: Diē pro an
no dedi tibi: Ezech.

B

a min⁹: Sicut ambulauit ser
uus meus esaias nudus et
b discalciatus: triu annorum
signum et portentum erit sup
egyptum et sup ethiopiā: Sic
monabit rex assyriorum captiu
itate egypti et transmigrationē
ethiopie: iuuēne et senem / nū
dā et discalciatā discooptis
k natib⁹ ad ignōmuniā egypti.

iiij.b. **c** Sic minabit rex assyrioz captiuitatē egypti et transmigrationē ethiopie. i. trib⁹ annis erūt ī captiuitate egypti et ethiopes nudi et miseri: sic esalias nud⁹ ambulant trib⁹ dieb⁹. **f** Iuuenē et senē minabit captiuos rex assyrioz de egypto et ethiopia. **g** Audā et discalciata discooptī natib⁹ minabit: **h** Ad ignominiam egypti demonstrandā egyptioz et ethiopū captiuitatē. **i** Et tunc būt iudei egypti⁹ et ethiopib⁹ captiuitatis. **m** Et colundent ab ethiopia spe sua. i. In q̄ spabāt cū viderint eā consuā. **o** Et ab egypto gl̄ia sua. i. i cui⁹ aurilio gl̄iabant. **p** Et dicet habitator in lūle hui⁹ i die illa. i. fr̄e pmis-
sōis: q̄ dī insula: q̄ ab oib⁹ gentib⁹ circumstātib⁹ pmebat: sic
insula a flucib⁹ maris. **r** Hecce era spes nra tā fra-
glis tā infirma q̄ se iuuare nō pot: s Ad q̄s coſugim⁹ i
auriliū vt liberarēt nos a facie regis assyrioz q̄ se
liberare nō possūt. **t** Et quō effugere poterim⁹ nos:
cū hi capti sunt. q.d.no poterimus.

Dyntice **v**it seru^m es alias nud^d & discalciat^r trib^d die,
bus supple: b **T**riū annoꝝ signū & portētū erit super
egyptū & sup ethiopiā. i. triduū nuditas q̄rūlibet iustorū
signū ē eternitatis p̄nē maloꝝ: qr̄ p̄ tres annos eternitas in-
telligis: q̄ soli trinitati nota est. **T**hi Numeri. xlii. f. Ann^p
die cōputabili malis ī inferno. Sed p̄nitēl becōtra. Ezech.
iiiij. b. **D**ie p̄ anno dedi tibi. **J**ō dī. j. lx. a. **U**t p̄dicare annū
placabilē dño: & dle vltiois deo n̄o. **N**ota: **E**st nuditas bo-
na reuelatio p̄tioꝝ ī p̄fessiōe. **D**ich. j. c. **S**up h̄ plāgā & vlu-
labo: vadā discalciat^r & nud^d: faciā planctū velut draconū. j.
xliii. a. **D**iscoogl humerū reuelā crura: trāsi flumia. **I**te est
nuditas mala: carētia virtutū. **A**poc. xvii. c. **B**eat^q c̄ custo-
dit vestimenta sua ne nud^d ambulet. q̄. **C**or. v. a. **H**abitationē
nostrā q̄ de cglo ē supindui cupiētes: si tñ vestiti nō nudū iue-
niamur. **J**ob. xlii. b. **D**ō cū mortu^d fuerit & nudar^d atq̄ cōstū-
ptus: vbl ḡso ē. **E**xo. xxxix. f. **A**ldēs moyses sp̄lin q̄ nudar^d
esse: spoliauerat eū aaron p̄pter ignominia sordis. **C** **S**ic
minabit rex assur. i. **d**abol^b: cū regina: d **A**lyrioz. i. sup-
bia: c **C**aptiuitatē egypciū & trāsmigrationē ethio-
pig. i. p̄tiores ī infernu. **I** **G**uuenē & senē. i. robustū ma-
licia & iueteratū diep maloꝝ. **G** **A**uda viuitib^b: b **E**t dis-
calciatā bonis affectiōib^b: **D**iscooptis natib^b. i. tur-
pitudine p̄scie reuelata: **D**aniel. vij. c. **k** **A**d ignominia
egypci. i. ad p̄fusionē maloꝝ. **M**ibil em̄ optū qd nō reuelat:
et occulū qd nō sciat: **M**arth. x. c. q̄. **R**egl. x. a. **A**non. i. grē
inutilis p̄scidit vestes nuncioꝝ dauid vſcq̄ ad nates. **G**lo. ibi.
Dabol^b turpia facta q̄ p̄suadet ī oculis hoīm reuelat. **I** **E**t
timebūt timore: m **E**t p̄fundent p̄duore: n **A**b ethi-
opia spe sua: & ab egypcio glia sua. i. spantes & gliates
i mūdo: timore & pudore affligenf. **P**rouer. xxv. c. **D**ēs pu-
trid^r & pes lassius q̄ spat ī infideli. **P**rouer. xi. b. **E**xpectatio
sollicitoꝝ gibit. **P**rouer. x. d. **E**xpectatio iustoꝝ leticia: spes
aut ipioꝝ gibit. **L**itere. xvii. a. **M**aledict^r hō q̄ p̄fidit ī hoīe:
& ponit carnē brachilū suū. **D** **E**t dicit hitator iſule h⁴

ecclesie q̄ psecutionū fluctibus tundit incessantē. i. t. q̄. c. Ponit
flumia. i. doctrinā currentiā insulas: et stagna. i. doctrinā stan-
tē/arefaciā. q̄ In die illa generalis psecutiōis, vñ post di-
ividicij. libet ecclīsiae erat spes nřa ad q̄s cōfugim⁹ in
auxilium ut liberarent nos a facie regi assyriorum.

l. Et timēbūt et cōfūndent ab
o ethiōpia spe sua: et ab egypto
pto gloria sua. Et dicēt habi-
q tator insule hui⁹ in diē illa:
r Hecceine erat spes nra: ad
s quds cōfugim⁹ in auxiliū vt
liberarent nos a facie regis
t assyriorum: et quō effugere
poterim⁹ nos: **(Ca. XXI.)**
v. O flūs deserti maris.

www.orientmoon.com

sanctus sp tāgit cor da, pphaz: nec ad oia sp: vt dīc Hiero⁹ et Greg⁹. Sūp tetigit cor esatē reuelās ei euerstionē babylōis: et statī cā p̄dixit in solatiū iudeoz: et h̄ spū cōcitanē forte tūc de mō vel tpe euerstiois nibil oñdit ei: et ideo nibil dirit de h̄. S̄z mō tetigit: et ideo nūc repetit vt oñdat modū euerstiois et ips. Et est sūna sic narrat Orosi⁹: q̄ cyrus et dari⁹ cū diu baby- lonē obsedissent et cape nō valerēt: qr erat inexpugnabilis eo q̄ icreditibilis eēt sp̄llitudo et altitudo muror: et aq̄s abducās: qr p̄ mediā ciuitatē fluebat euphrates/igrediēs p̄ arcū sū mu- ro. Accidit aut̄ vt balthasar rex babylonis ī festo cuiusdā dei sui paruipēdēs ob sidione ī solēne cōiuītu fecerat: vbi vt maio res eēt delitiq̄ fecit afferri vasa aurea et argēta: q̄ au⁹ su⁹ na buchodonosor asportauerat de tēplo hierlm: et b̄bit ī eis ipē et satellites et cūbinē el⁹: vt legis h̄ ī Glo. et Daniel. v. Intererat aut̄ puiuio cyr⁹ et dari⁹ q̄ pacificati erāt balthasar ī dolo: cui et fecerāt hominū tanq̄ in pace volētes recedere ab eo. Et h̄ Al. thomagia ī ipsū erat ei ad ḡlā q̄ boies sul q̄ se et tradiderāt cū eo epula/ banū ī festo dei sui ad mēsam suā. Cidētes aut̄ cyrus et dari⁹/ balthasar et cōiuīas el⁹ inebriatos/ nacta oportunitate occi- derūt eū. Exercit⁹ aut̄ eoz ī occupauerat ciuitatē: q̄ latēter intrauerat sub muro p̄ fluuiū: quē longe an nesciētib⁹ babylo- nijs extenuauerat in diuersa brachia diuidēdo: et sic capta est babylon. In q̄ patet admirāda dei puidētia: q̄ oia regna h̄ se inuicē supbētia p̄ scipsa destruxit. Primo decē trib⁹ q̄ h̄ dei volūtātē in syris spauerūt: et viri q̄ captiuati sunt ab assyrijs. Itē duę trib⁹ ī egyptijs et ethiopib⁹ spauerūt: et ipsi q̄z capti uati sūt ab assyrijs et chaldeis. Assyriū q̄z: qr de se p̄sūpserūt et chaldeis pierūt. Chaldei ho et babylōnū h̄ dūm erecti: medis et psis subiugati sūt. Medi ho et ḡle p̄ ab alexādro victi sub- iugati sūt ei: Qui cū se tāq̄ deū extulisset/ veneno enect⁹ est: et regnum eius in plures partes scissum: et postea a romanis subiugatu. Romanū ho ī imperiū qđ carnes sanctoz q̄si den- tib⁹ ferreis lacerauit ex magna pte iā p̄j: vt dīc Haymo. In fine aut̄ ex toto pibit cū regnū christi illuxerit: vt tangit Da- niel. viij. et. ii. Thessal. ii. Diuidit aut̄ h̄ capitulū in sex ptes. In p̄ma oñdit babylonis destructio p̄ medos et psas. In se- cūda ponit plāct⁹ pphē sup desolatiōe babylonis: ibi: Pro- pterea repleti sūt lumbi mei dolore. In tertia agit de descriptiōe exarata ī pariete quā vidēs balthasar primuit: ibi: Done mēsa tē. De q̄ plen⁹ agit Daniel. v. In q̄ta agit de aduētu medoz et psaz ad destructionē babylonis sub me- taphora asini et camel: ibi: Et vidit currū duor et cūtū. In q̄nta agit de idumēa cōquerēte q̄ nō sit reuersa de capti- uitate iudeis revertētib⁹: cū eēt de codē genere. i. de abraā: ibi: On⁹ dumia. In sexta monet bismaelitas compati su- deis qui capti ui ducent: alioquin cū ipsis captiuabunk: ibi: Onus in arabia tē. Vocans ergo babylonē mare ppter multitudine populi: vt dīc Hieronymi⁹: quia ad cā ex omni parte mudi cōfliuebant populi ferētes mercimonia sua super mare: dicit ḡ: v. On⁹ deserti
abyssice: v. On⁹ deserti maris. i. mudi q̄ mare dicit: